სს ლომისი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული
ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება....1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება....2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება....3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება....4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 კომპანია და მისი საქმიანობა....6
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო....6
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები....7
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას....23
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება....24
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები....26
7 ძირითადი საშუალებები....31
8 მარაგები....32
9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები....32
10 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები....35
11 განთავსებული სააქციო კაპიტალი....36
12 ნასესხები სახსრები....36
13 საფინანსო საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება....36
14 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები....37
15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან....37
16 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება....38
17 დისტრიბუციის ხარჯები....38
18 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები....39
19 ფინანსური შემოსავალი/ხარჯები, ნეტო....39
20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები....40
21 ფინანსური რისკის მართვა....42
22 კაპიტალის მართვა....48
23 რეალური ღირებულების შეფასება....49
24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით....50
25 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან....51
26 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები....52

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ლომისის აქციონერსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს ლომისის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*- ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენს მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ, ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში , გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება, შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2023 წლის 16 ივნისი
თბილისი, საქართველო

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	2021 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	7	46,470	44,851	43,946
აქტივის გამოყენების უფლება		1,750	1,822	1,979
არამატერიალური აქტივები		1,274	1,505	588
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები		786	483	290
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**50,280**	**48,661**	**46,803**
მოკლევადიანი აქტივები				
მარაგები	8	26,023	14,385	13,365
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	22,624	17,416	12,078
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	27,385	22,085	10,588
სულ მოკლევადიანი აქტივები		**76,032**	**53,886**	**36,031**
სულ აქტივები		**126,312**	**102,547**	**82,834**
კაპიტალი				
განთავსებული სააქციო კაპიტალი	11	20	20	20
საემისიო შემოსავალი	11	5,441	5,441	5,441
გაუნაწილებელი მოგება/(დაგროვილი დეფიციტი)		48,407	11,379	(22,681)
სულ კაპიტალი		**53,868**	**16,840**	**(17,220)**
ვალდებულებები				
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	12	-	59,113	84,213
საიჯარო ვალდებულებები		489	554	522
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**489**	**59,667**	**84,735**
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	12	38,865	250	233
საიჯარო ვალდებულებები		448	770	123
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	31,651	24,795	13,835
სახელშეკრულებო ვალდებულებები		991	225	1,128
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		**71,955**	**26,040**	**15,319**
სულ ვალდებულებები		**72,444**	**85,707**	**100,054**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**126,312**	**102,547**	**82,834**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-52 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია მმართველი საბჭოს სახელით 2023 წლის 16 ივნისს.

_____	_____
ველი დინჩელი	ჩარი კაია
მთავარი მმართველი	ფინანსური დირექტორი

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	15	**200,429**	**167,225**
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	16	(127,281)	(98,774)
მთლიანი მოგება		**73,148**	**68,451**
სხვა შემოსავალი		1,378	949
დისტრიბუციის დანახარჯები	17	(26,190)	(22,660)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	18	(17,775)	(13,899)
სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო		894	(576)
საოპერაციო მოგება		**31,455**	**32,265**
ფინანსური ხარჯები	19	7,505	4,724
ფინანსური შემოსავალი	19	(1,932)	(2,929)
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		**37,028**	**34,060**
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		**37,028**	**34,060**
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		**37,028**	**34,060**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-52 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ათასი ლარი	განთავსებული სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გაუნაწილებელი მოგება/ (დაგროვილი დეფიციტი)	სულ
მანამდე წარდგენილი ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**20**	**5,441**	**(22,157)**	**(16,696)**
შეცდომის გასწორება	-	-	(524)	(524)
გადაანგარიშებული ნაშთი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**20**	**5,441**	**(22,681)**	**(17,220)**
წლის მოგება (გადაანგარიშებული)	-	-	34,060	34,060
სულ წლის სრული შემოსავალი (გადაანგარიშებული)	-	-	34,060	34,060
გადაანგარიშებული ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**20**	**5,441**	**11,379**	**16,840**
წლის მოგება	-	-	37,028	37,028
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	37,028	37,028
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**20**	**5,441**	**48,407**	**53,868**

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		**37,028**	**34,060**
შესწორებები::			
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები		12,950	12,782
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა		974	575
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი შემცირებული შემოსულობით		11	2
ფინანსური შემოსავალი	19	(1,026)	(687)
ფინანსური ხარჯი	19	1,932	2,929
უცხოური ვალუტის გადაანგარიშების სხვაობები		(7,461)	(3,562)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		**44,408**	**46,099**
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზრდა		(5,259)	(5,485)
მარაგების ზრდა		(11,638)	(1,020)
ზრდა/(შემცირება) სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		766	(903)
ზრდა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		10,082	12,586
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		**(6,049)**	**5,178**
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		1,026	687
გადახდილი პროცენტი		(2,777)	(3,244)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		**36,608**	**48,720**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(14,778)	(13,763)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		-	38
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(33)	-
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(14,811)**	**(13,725)**
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
ნასესხები სახსრების დაფარვა	13	(13,174)	(20,731)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა – ძირითადი თანხა	13	(840)	(578)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(14,014)**	**(21,309)**
ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(2,483)	(2,189)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		**22,085**	**10,588**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს		**27,385**	**22,085**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-52 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1 კომპანია და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, სს ლომისისათვის (შემდგომში „კომპანია“).

კომპანია დაარსდა 1997 წლის 16 მაისს და მდებარეობს საქართველოში. კომპანია არის აქციებით შეზღუდული სააქციო საზოგადოება, შექმნილია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და რეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით 223236013.

კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანიაა Efes Breweries International B.V., ხოლო კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş..

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ლუდისა და გაზიანი გამაგრილებელი სასმელების წარმოება და საბითუმო ვაჭრობა საქართველოში და საზღვარგარეთ. კომპანია ექსპორტს ახორციელებს 20-ზე მეტ ქვეყანაში. კომპანიის საწარმოო ობიექტები ძირითადად მდებარეობს სოფელ ნატახტარში, საქართველოში.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ძირითადი ადგილია საქართველო, მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში (“₾”), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება ხშირ ცვლილებებსა და არაერთგვაროვან ინტერპრეტაციებს. განვითარებადი ბაზრები, როგორიცაა საქართველო, ექვემდებარება განსხვავებულ რისკებს, ვიდრე უფრო განვითარებული ბაზრები; ეს მოიცავს ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ, სამართლებრივ და საკანონმდებლო რისკებს. კანონები და რეგულაციები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნესებზე საქართველოში, განაგრძობენ სწრაფად განვითარებას საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოებით, რომლებიც ექვემდებარება არაერთგვაროვან ინტერპრეტაციას. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში განხორციელდა მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილებები, რომლებიც დიდწილად უკავშირდებოდა საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების გეგმას. მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო ორი წლის განმავლობაში განხორციელებულმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა გზა გახსნა, შესაძლებელია არსებობდეს მეტის მოლოდინი, რადგან საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების სამოქმედო გეგმა ვითარდება.

COVID-19. 2020 წლის მარტში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ COVID-19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიის საპასუხოდ, COVID-19-ის გავრცელებისა და ზეგავლენის შემცირების მიზნით, საქართველოს ხელისუფლებამ მიიღო შესაბამისი ზომები, როგორებიცაა კარანტინი, თვითიზოლაცია, სამოგზაურო და ბიზნეს საქმიანობის სხვა შეზღუდვები, მათ შორის საქმიანობის შეწყვეტა. ზოგიერთი ზემოაღნიშნული შეზღუდვა შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არსებობს რისკი, რომ ხელისუფლებამ დააწესოს დამატებითი შეზღუდვები 2023 წელს, ვირუსის ახალი ვარიანტების გამოჩენის საპასუხოდ.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. ზემოაღნიშნული ზომების გათვალისწინებით, არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობაზე გრძელვადიანი სამომავლო შედეგების პროგნოზირება რთულია, ხოლო ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი მოლოდინები და შეფასებები შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური შედეგებისგან. რუსეთსა და უკრაინას შორის ომის მიუხედავად, კომპანია აგრძელებს საექსპორტო ოპერაციებს ორივე ქვეყანაში. ზემოაღნიშნულ ბაზრებზე მნიშვნელოვანი დამოკიდებულება არ არსებობს, რადგან ხელმძრვანელობის სტრატეგია ითვალისწინებს უცხო ქვეყნებში საექსპორტო შემოსავლების დივერსიფიკაციას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის საფუძველზე. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული. იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. ის ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ის საქმიანობს. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი (“GEL”). ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც კომპანიის წარსადგენი ვალუტაა.

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. უცხოური ვალუტის შემოსულობები და ზარალი, რომლებიც დაკავშირებულია ნასესხებ სახსრებთან და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებთან, წარმოდგენილია „ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯების“ ნაწილში, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ყველა სხვა სავალუტო შემოსულობები და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - ‘სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო’. წლის ბოლოს არსებული განაკვეთებით კონვერტაცია არ ვრცელდება არაფულად მუხლებზე, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური ვალუტის გაცვლითი კურსი იყო აშშ დოლარი 1 = ₾ 2.7020) და ევრო 1 = ₾ 2.8844 ((2021 წლის 31 დეკემბერი: აშშ დოლარი 1 = ₾ 3.0976; ევრო 1 = ₾ 3.504). 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით: აშშ დოლარი 1= 3.2766, ევრო 1= 4.0233 ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად გაცვლადი ვალუტა საქართველოს საზღვრებს გარეთ.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის ან დაგროვილი გაუფასურების თანხით, საჭიროებისამებრ. ძირითადი საშუალებები მოიცავს მშენებარე აქტივებს სამომავლოდ ძირითად საშუალებებად გამოყენებისთვის.

ღირებულება მოიცავს ხარჯებს, რომლებიც უშუალოდ მიეკუთვნება მუხლების შეძენას.

შემოსულობა ნებისმიერი მუხლის გაყიდვიდან, რომელიც წარმოებულია ძირითადი საშუალებების მუხლის იმ ადგილმდებარეობაზე და მდგომარეობამდე მიყვანისას, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ მას შეეძლოს იმუშაოს ხელმძღვანელობის განზრახვისამებრ (მაგალითად, როგორიცაა აქტივის სწორად ფუნქციონირების შემოწმებისას მიღებული ნიმუშები) და ამ მუხლების ღირებულება აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია კომპანიის მიერ მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება და დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე მინიშნება. თუ მსგავსი მინიშნება არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. წინა წლებში აქტივისთვის აღიარებული გაუფასურების ზარალი საჭიროებისამებრ აღდგება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ჰქონდა აქტივის გამოყენების ღირებულების განსასაზღვრად გამოყენებული შეფასებების ან გასვლის ხარჯებით შემცირებული რეალური ღირებულების ცვლილებას.

ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, სხვა შემოსულობაში/(ზარალში), ნეტო.

ცვეთა. მიწას და დაუმთავრებელ მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების სხვა მუხლების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მათი ღირებულების გადასანაწილებლად ნარჩენ ღირებულებასა და სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
შენობა-ნაგებობები	30
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	6 -დან 15-მდე
ავტომობილები	4 -დან 7-მდე
ავეჯი და მოწყობილობები	2 -დან 7-მდე
სავაჭრო აღჭურვილობა	2-დან 7-მდე
სხვა	2 -დან 7-მდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასხვისებიდან, გასხვისებასთან დაკავშირებული დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როგორიც იქნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივის გამოყენების უფლება. კომპანია იჯარით იღებს სხვადასხვა ოფისებსა და ავტომობილებს. ხელშეკრულებები შეიძლება მოიცავდეს ორივეს, საიჯარო და არა საიჯარო კომპონენტებს. კომპანია ხელშეკრულებით განსაზღვრულ საზღაურს მიაკუთვნებს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს მათ შესაბამის განცალკევებულ ფასზე დაყრდნობით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:

- იჯარის ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას;
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ნებისმიერ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს, და
- აქტივის იჯარის შეთანხმების მოთხოვნის შესაბამის მდგომარეობამდე აღდგენის ხარჯებს.

აქტივის გამოყენების უფლება საერთოდ გაუფასურებას ექვემდებარება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას და იჯარის ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის საფუძველზე. თუ კომპანია გონივრულად დარწმუნებულია შესყიდვის ოფციონის განხორციელებაში, აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება საიჯარო აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. აქტივის გამოყენების უფლების მუხლების გაუფასურება გამოითვლება წრფივი მეთოდით, მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში შემდეგნაირად:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
შენობა-ნაგებობები (ოფისი)	2
ავტომობილები	3 -დან 4-წლამდე

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს აქვს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა და ძირითადად მოიცავს კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფას, სავაჭრო ნიშნებს და ლიცენზიებს.

შეძენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები და სავაჭრო ნიშნები კაპიტალიზდება მათი შეძენისა და გამოყენებისთვის გაწეული ხარჯების საფუძველზე.

განვითარების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია კომპანიის მიერ კონტროლირებად იდენტიფიცირებულ და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან, აღირიცხება არამატერიალურ აქტივებად, თუ სავარაუდოა ისეთი დამატებითი ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება, რომელიც აღემატება ხარჯებს. კაპიტალიზებული ხარჯები მოიცავს პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარების გუნდისთვის დაქირავებული თანამშრომლების სარგებლის ხარჯებს და შესაბამისი ზედნადები ხარჯების შესაბამის ნაწილს. კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ყველა სხვა ხარჯი, მაგ. მისი მოვლა-შენახვა, ხარჯად აღირიცხება მათი გაწევისას.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
სავაჭრო ნიშნები	7-დან 10 წლამდე
პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები	7-დან 10 წლამდე
სხვა ლიცენზიები	7-დან 10 წლამდე

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და გასხვისების ხარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდესამდე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. აქტივების, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურების საკითხი განიხილება, როდესაც მოვლენების ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებს, რომ მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც ხდება დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების ადრინდელი გაუფასურება განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის შესაძლო აღდგენის მიზნით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად, ბაზრის მონაწილეთა შორის გარიგებისას შეფასების თარიღისათვის. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს მიერ ფლობილ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის საკმარისი ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტრებულ ფასზე.

შეფასების ისეთი ხერხები, როგორებიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან თავისუფალ, მხოლოდ საკუთარი ინტერესის მქონე პირებს შორის გარიგებები ან ინვესტიციის მიმღების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება, გამოიყენება იმ კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. რეალური ღირებულების შეფასებების გაანალიზება ხდება რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასება არის შეფასება, რომელიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი ინფორმაცია). რეალური ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადაცემებს, ითვლება, რომ ადგილი ჰქონდათ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იხილეთ შენიშვნა 23.

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები), მრჩევლებისთვის, ბროკერებისთვის, დილერებისთვის და მარეგულირებლებისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომელიც მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების თანხას გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდა, დამატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით *("ECL").* დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება სავარაუდო მომავალი ფულადი გადახდები ან შემოსავლები (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადაზე ან საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობა საბაზრო განაკვეთების მიხედვით არ განისაზღვრება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, ანუ ის სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL), თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყის აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით (AC) რაც გამოიწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასების კატეგორიაში ახორციელებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი'), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი') ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა" ბიზნეს მოდელში და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL').

კომპანიის აქტივების ჯგუფისათვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება, და როგორ ხდება მენეჯერებისთვის კომპენსაციის გადახდა.

ფინანსური აქტივები– კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას ("SPPI").

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით". SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

კომპანია სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურებისთვის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. შენიშვნა 21 მოიცავს ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასებისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების ტექნიკის შესახებ, მათ შორის, ახსნა-განმარტებას, თუ როგორ აერთიანებს კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას ECL მოდელებში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. ინდიკატორები, რომლებიც მიანიშნებს, რომ არ არსებობს აღდგენის გონივრული მოლოდინი, მოიცავს, სხვებთან ერთად, მოვალის მიერ დაფარვის გეგმის და 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული პერიოდის განმავლობაში კომპანიასთან სახელშეკრულებო გადახდების შეუსრულებლობას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადის გასვლა ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადაცემულია აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად მთელი რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული. კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც 'შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული' ('AC').

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოეწურება).

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს ვალდებულების დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის („catch up") მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების კაპიტალთან დაკავშირებულ ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთ გადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, (ii) დეფოლტის შემთხვევაში და (iii) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადების მიღებისათვის, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია ("FVTPL").

შეზღუდული ნაშთები გამორიცხულია ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებიდან ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისთვის ზარალის ანარიცხი განისაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის გამოყენებით (იხილეთ შემდგომი პოლიტიკა ამ კუთხით სექციაში „ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის“).

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ზარალის ანარიცხის გამოკლებით, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის გამოყენებით (იხილეთ შემდგომი პოლიტიკა ამ კუთხით სექციაში „ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის“)

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაჰენტი ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები. სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოადგენს მომხმარებლისთვის საქონლის მიწოდების ვალდებულებას და აღიარდება კონტრაჰენტისგან ფულადი სახსრების მიღების დღეს.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, გაწეული გარიგების დანახარჯების გარეშე, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საიჯარო ვალდებულებები. იჯარისგან წარმოქმნილი ვალდებულებები თავდაპირველად ფასდება დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე და მოიცავს შემდეგი იჯარის გადახდების წმინდა დღევანდელ ღირებულებას:

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები), შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების დავალიანებებით.

შეწყვეტის შესაძლებლობები შეყვანილია მთელ რიგ იჯარებში კომპანიის შიგნით. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმალურად გაზრდისთვის კომპანიის ოპერაციებში გამოყენებულ აქტივებთან დაკავშირებით. შეწყვეტის შესაძლებლობების უმეტესობით სარგებლობის უფლება აქვს კომპანიას და შესაბამის მეიჯარეს.

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი დროულად ვერ განისაზღვრება, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც ის განაკვეთია, რაც კომპანიას უნდა გადაეხადა იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, რომლებიც აუცილებელია იმ აქტივის მოსაპოვებლად, რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივის გამოყენების უფლებას, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფით და მდგომარეობით.

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია:

- სადაც შესაძლებელია, იყენებს კომპანიის მიერ, ბოლო ხანებში, მესამე მხარისგან მიღებულ დაფინანსებას, როგორც საწყის წერტილს, რომელიც კორექტირებულია, რათა ასახოს საფინანსო პირობების ცვლილებები, დაფინანსების მესამე მხარისაგან მიღების გამო,
- იყენებს შენების (build-up) მიდგომას, რომელიც იწყება საკრედიტო რისკისთვის კორექტირებული ურისკო საპროცენტო განაკვეთით, და
- ახორციელებს იჯარისათვის სპეციფიურ კორექტირებებს, მაგ. ვადა, ქვეყანა, ვალუტა და უზრუნველყოფა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საიჯარო გადახდები განაწილდება ძირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ იწარმოებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

აღჭურვილობისა და ავტომობილების მოკლევადიან იჯარასთან დაკავშირებული გადახდები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ყველა იჯარა აღიარდება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი მოგებაში ან ზარალში. მოკლევადიანი იჯარა არის იჯარა 12 თვის ან ნაკლები ვადით. დაბალი ღირებულების აქტივები მოიცავს 5 ათასი ლარის, ან ნაკლები ღირებულების მცირე საოფისე ფართებს.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად.

ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იმავე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორატიული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის რეალური თარიღისა და პერიოდისა, როდესაც დივიდენდის გადახდა მოხდა.

დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგვრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო ჩათვლებით, შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხების ამოღების შესაძლებლობის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებული საწარმოებისთვის გადახდილი ავანსების სანაცვლოდ, აღირიცხება გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა, საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღიარდება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციების კორექტირება პროცენტებთან და ჯარიმებთან მიმართებაში აღირიცხება ფინანსური ხარჯებსა და სხვა შემოსულობა/(ზარალში) წმინდად, შესაბამისად.

დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ). წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) მოთხოვნების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღგ ამოღებადია ჩასათვლელი დღგ-ის საპირისპიროდ, დღგ-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. გაყიდვებსა და შესყიდვებთან დაკავშირებული დღგ აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ბრუტო საფუძველზე და განმარტებით შენიშვნაში ცალკე აისახება, როგორც აქტივი და ვალდებულება. როდესაც მოთხოვნის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ანარიცხია შექმნილი, მაშინ გაუფასურების ზარალი აღირიცხება დებიტორის მთლიანი თანხით, დღგ-ის ჩათვლით.

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი მეთოდის საფუძველზე. მზა პროდუქციის და დაუმთავრებელი წარმოების ღირებულება მოიცავს ნედლეულს, პირდაპირ შრომას, სხვა პირდაპირ დანახარჯებს და მათთან დაკავშირებულ წარმოების ზედნადებ ხარჯებს (ნორმალური საოპერაციო მწარმოებლურობის საფუძველზე), მაგრამ გამორიცხავს ნასესხები სახსრების ხარჯებს. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის გაყიდვის შეფასებული ფასი ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობისას, რომელიც შემცირებულია დასრულების და გაყიდვის შეფასებული ხარჯებით. სარეალიზაციო პუნქტებში სარეკლამო მასალებთან დაკავშირებული დაბალი ღირებულების მარაგები, რომელთა საშუალო ფასია 15 ლარი, პირდაპირ აღიარდება ხარჯად შესყიდვის დროს.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი აქტივი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოდინება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

განთავსებული სააქციო კაპიტალი. განთავსებული სააქციო კაპიტალის ოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები (მათ შორის ცვლილებები განთავსებულ კაპიტალში, საკუთრებაში და ა.შ.) უნდა განხორციელდეს მხოლოდ კომპანიის აქციონერების გადაწყვეტილების საფუძველზე.

საემისიო შემოსავალი. საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს მიღებულ შენატანებს, რომელიც აჭარბებს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებას.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით ფინანსურ ხარჯებში.

გადასახადები და ხარჯები, როგორიცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც ადგილი ექნება მავალდებულებელ მოვლენას, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსების სახით.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობის შედეგად. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე. ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნების, დღგ-ს და აქციზის გარეშე.

საქონლის გაყიდვა . გაყიდვა აღიარდება საქონელზე კონტროლის გადაცემისას, ანუ როდესაც საქონელი მიეწოდება მომხმარებელს, მომხმარებელს სრული კონტროლი აქვს საქონელზე და არ არსებობს შეუსრულებელი მოვალეობა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომხმარებლის მიერ საქონლის მიღებაზე. მიწოდება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელი მიწოდებული იქნება კონკრეტულ ადგილზე, მოძველებისა და დაკარგვის რისკები მომხმარებელს გადაეცემა, მომხმარებელი მიიღებს საქონელს ხელშეკრულების შესაბამისად, ან მიღების ვადა ამოიწურება ან კომპანიას ობიექტური მტკიცებულება აქვს, რომ მიღებისთვის საჭირო ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია.

ფასდათმობით გაყიდვებიდან ამონაგები აღიარდება ხელშეკრულებაში მითითებული ფასის საფუძველზე, შეფასებული მოცულობითი ფასდათმობის გამოკლებით. ფასდათმობის უზრუნველსაყოფად დაგროვილ გამოცდილებას იყენებენ, მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდის მეშვეობით და ამონაგები აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მაღალია ალბათობა, რომ მნიშვნელოვანი დაბრუნება არ მოხდება. თანხის დაბრუნების ვალდებულება (რაც სავაჭრო და სხვა ვალდებულებაში აისახება) აღიარდება მოსალოდნელი მოცულობითი ფასდათმობისთვის, რაც მომხმარებლისთვის გადასახდელია საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე განხორციელებულ გაყიდვებთან დაკავშირებით.

მიიჩნევა, რომ დაფინანსების ელემენტი არ არსებობს, რადგან გაყიდვები 20 დღიანი საკრედიტო პირობით ხორციელდება, რაც ბაზარზე არსებული პრაქტიკის თანმიმდევრულია. მოთხოვნა აღიარდება საქონლის მიწოდებისას, რადგან ეს არის დროის მომენტი, როდესაც ანაზღაურების მიღება უპირობოა, რადგან გადახდის განხორციელების ვადის დადგომამდე მხოლოდ დროის გასვლაა საჭირო.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები. ხელფასის, სარგოს, საპენსიო ფონდში შენატანის, ანაზღაურებადი შვებულებისა და ბიულეტენის, ბონუსების, გამოუყენებელი შვებულების დღეებისა და სხვა არაფულადი სარგებლის (მაგალითად როგორიც არის ჯანმრთელობის მომსახურებები და საბავშვო ბაღების მომსახურება) დარიცხვა ხორციელდება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ. კომპანიას არ გააჩნია იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა, რომ განახორციელოს საპენსიო ან შრომითი საქმიანობის შემდგომი სარგებლის გადახდები, შენატანების სქემაში კანონით განსაზღვრული გადახდების გარდა.

შეცდომების გასწორება. კომპანია აღმოჩენისთანავე ასწორებს წინა პერიოდის არსებით ხარვეზებსა და შეცდომებს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეტროსპექტულად, იმ წინა პერიოდებში წარდგენილი შესადარისი თანხების გადაანგარიშების მეშვეობით, რომელშიც ადგილი ჰქონდა შეცდომის დაშვებას და რაიმე სახის ინფორმაციის გამოტოვებას, ან უგულვებელყოფას და, თუ შეცდომა დაშვებულ იქნა ადრეულ წინა პერიოდამდე, მაშინ ყველაზე ადრეული წინა პერიოდისთვის შესაბამისი აქტივების, ვალდებულებებისა და კაპიტალის საწყისი ნაშთების გადაანგარიშების მეშვეობით.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობამ წინა ფინანსურ პერიოდებთან დაკავშირებით გამოავლინა შემდეგი შეცდომები:

- 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები შემცირებული იყო შესაბამისად 620 ათასი ლარით და 533 ათასი ლარით, 2021 წელს გაფორმებული სათაო ოფისის შენობის იჯარის ხელშეკრულების გამოტოვების გამო. შესაბამისად, აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა 311 ათასი ლარის ოდენობით, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯებიდან გამოირიცხა, ქირავნობის ხარჯი გადაჭარბებული იყო 263 ათასი ლარით. საპროცენტო ხარჯი შემცირებული იყო 30 ათასი ლარით, ასევე სავალუტო შემოსულობა 83 ათასი ლარის ოდენობით იყო შემცირებული. დარჩენილი არა-არსებითი შესწორებები, რომლებიც დაკავშირებულია ავტომობილების იჯარასთან დაკავშირებულ შეცდომებთან აქტივების გამოყენების უფლების ნაშთების და მასთან დაკავშირებული საიჯარო ვალდებულებების გაანგარიშებისას.
- კომპანიამ აღიარა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები დაბრუნებად კონტეინერებზე ერთი და იგივე კონტრაგენტთან. კომპანიამ გადაწყვიტა ნაშთების გასწორება, რადგან კონტეინერების მფლობელობა არ გადაეცა კომპანიას და შესაბამისად შეამცირა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 550 ათასი ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წლის 1 იანვარი: 410 ათასი ლარი).
- კომპანიამ არასწორად გამოითვალა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 279 ათასი ლარის ოდენობით და შესაბამისად შემცირებული იყო სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ნაშთები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020: ნული).
- 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები მოიცავდა მარკეტინგული მომსახურებისთვის გადახდილ ავანსებს, რომელიც კომპანიის მიერ იქნა მიღებული 2020 წელს, შესაბამისად კლიენტმა ჩამოწერა 350 ათასი ლარის ოდენობის გადახდილი ავანსი დისტრიბუციის ხარჯების სახით.
- მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგები, გაყიდვების ღირებულება და სხვა შემოსავალი გადაჭარბებულია შესაბამისად 882 ათასი ლარით, 994 ათასი ლარით და 90 ათასი ლარით, ერთ-ერთ საექსპორტო მომხმარებელთან აგენტი-პრინციპალის გარიგების არასათანადო აღიარების შედეგად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- წინა წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოტოვებული იყო 2021 წლის აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული პროფესიული მომსახურების საფასური 120 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც გაწეული იყო აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

- წარდგენის მიზნით, კომპანიამ შეასწორა ოპერაციები და ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ათასი ლარი	**ურთიერთობა**	**თავდაპირველი წარდგენა**	**შესწორება**	**შესწორებული**
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	14	132	146
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	საბოლოო მესაკუთრე	-	(325)	(325)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	(389)	340	(49)
საქონლის გაყიდვა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	-	731	731
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შესყიდვები	საბოლოო მესაკუთრე	(3,452)	(1,062)	(4,514)
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შესყიდვები	სხვა მნიშვნელოვანი აქციონერები	-	(2,725)	(2,725)
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შესყიდვები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	-	(48)	(48)
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შესყიდვები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	(2,701)	1,725	(976)
საპროცენტო ხარჯი	უშუალო მშობელი კომპანია	-	(2,868)	(2,868)
თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯი	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	2,703	976	3,679

ცვლილებები წარდგენაში და რეკლასიფიკაცია. ხელმძღვანელობამ რეტროსპექტულად შეცვალა შემდეგი ანგარიშის ნაშთებისა და გარიგების თანხების კლასიფიკაცია. კომპანიას მიაჩნია, რომ ცვლილება უზრუნველყოფს სანდო და მეტად შესაბამის ინფორმაციას. ბასს 8-ის შესაბამისად, ცვლილება განხორციელდა რეტროსპექტულად და შესადარისები შესაბამისად გადაანგარიშდა.

- ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები 483 ათასი ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021 წლის 1 იანვარი: 290 ათასი) მოკლევადიანი აქტივებიდან რეკლასიფიცირდა (სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები) გრძელვადიან აქტივებში და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი იყო ცალკე პუნქტის სახით „ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები“.

- სახელშეკრულებო ვალდებულებები 225 ათასი ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021 წლის 1 იანვარი: 1,129 ათასი ლარი) რეკლასიფიცირდა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებიდან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ცალკე პუნქტში „სახელშეკრულებო ვალდებულებები“.

- დისტრიბუციასთან დაკავშირებული ხარჯები საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯებიდან რეკლასიფიცირდა დისტრიბუციის ხარჯებში 1,114 ათასი ლარის ოდენობით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- სავალუტო შემოსულობა შემცირებული ზარალით, გარდა 643 ათასი ლარის ნასესხები სახსრებისა, ფინანსური ხარჯებიდან რეკლასიფიცირდა სხვა წმინდა მოგებად/(ზარალად), როგორც უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული საოპერაციო მოთხოვნებისა და ვალდებულებების კონვერტაციის გავლენა.

- საბანკო და სხვა საკომისიოები 261 ათასი ლარის ოდენობით ფინანსური ხარჯებიდან რეკლასიფიცირდა საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

განხორციელდა წინა პერიოდის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის და ფულადი ნაკადების ანგარიშგების შემდეგი მუხლების გადაანგარიშება:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	**თავდაპირველი წარდგენა**	**შესწორება**	**შესწორებული**
აქტივების გამოყენების უფლება	858	647	1,505
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები	-	483	483
სულ გრძელვადიანი აქტივები	*858*	*1,130*	*1,988*
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	18,156	(740)	17,416
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	22,052	33	22,085
საგადასახადო აქტივები, ნეტო	33	(183)	(150)
სულ მოკლევადიანი აქტივები	*40,240*	*(889)*	*39,351*
საიჯარო ვალდებულებები	503	51	554
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	*503*	*51*	*554*
საიჯარო ვალდებულებები	365	405	770
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	25,553	(758)	24,795
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	-	225	225
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	*25,918*	*(128)*	*25,790*
გაუნაწილებელი მოგება	10,911	468	11,379

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	თავდაპირველი წარდგენა	შესწორება	შესწორებული
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები	-	290	290
სულ გრძელვადიანი აქტივები	-	*290*	*290*
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13,172	(1,094)	12,078
სულ მოკლევადიანი აქტივები	*13,172*	*(1,094)*	*12,078*
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15,247	(1,412)	13,835
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	-	1,128	1,128
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	*15,247*	*(284)*	*14,963*
გაუნაწილებელი მოგება	(22,157)	(524)	(22,681)

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

ათასი ლარი	თავდაპირველი წარდგენა	შესწორება	შესწორებული
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	168,026	(801)	167,225
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	(99,768)	994	(98,774)
მთლიანი მოგება	68,258	193	68,451
სხვა შემოსავალი	1,039	(90)	949
დისტრიბუციის დანახარჯები	(21,671)	(989)	(22,660)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(14,489)	590	(13,899)
წმინდა გაუფასურების ზარალი ფინანსურ აქტივებზე	(279)	279	-
სხვა შემოსულობა /(ზარალი), წმინდა	(705)	129	(576)
საოპერაციო მოგება	32,153	112	32,265
ფინანსური ხარჯები	4,081	643	4,724
ფინანსური შემოსავალი	(3,166)	237	(2,929)
მოგება დაბეგვრამდე	33,068	992	34,060

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

ათასი ლარი	თავდაპირველი წარდგენა	შესწორება	შესწორებული
მოგება დაბეგვრამდე	33,068	992	34,060
ძირითადი საშუალებების ცვეთა და გაუფასურება	12,977	(195)	12,782
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	-	575	575
წმინდა გაუფასურების ზარალი ფინანსურ აქტივებზე	279	(279)	-
ფინანსური ხარჯი	3,166	(237)	2,929
სავალუტო სხვაობები	(3,394)	(168)	(3,562)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე	45,409	690	46,099
ზრდა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	(5,343)	(142)	(5,485)
ზრდა მარაგებში	(1,020)	-	(1,020)
შემცირება სახელშეკრულებო ვალდებულებებში	-	(903)	(903)
ზრდა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	12,037	549	12,586
ზრდა საგადასახადო აქტივებში	(28)	28	-
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებები	5,646	(468)	5,178
გადახდილი პროცენტი	(3,444)	200	(3,244)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	*48,298*	*422*	*48,720*
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(13,570)	(193)	(13,763)
შემოსულობა არამატერიალური აქტივების გასვლიდან	134	(134)	-
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	*(13,398)*	*(327)*	*(13,725)*
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა-ძირითადი თანხა	(426)	(152)	(578)
წმინდა ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან	*(21,157)*	*(152)*	*(21,309)*
სავალუტო კურსების ცვლილებების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(2,279)	90	(2,189)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ცვლილებები გამომდინარეობს ზემოთ აღნიშნული შეცდომების კორექტირებიდან და წარდგენის ცვლილებებიდან და არა ცალკე, განმარტებით შენიშვნებში არ ასახული ოპერაციებიდან.

2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის მესამე ანგარიშგება წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში შეცდომების ზემოთ აღწერილი კორექტირებისა და წარდგენაში ცვლილებების შედეგად.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის, ვინც ამ ფინანსურ ანგარიშგებას გამოსაცემად ამტკიცებს, მიერ დამტკიცება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა, შეფასებებთან ერთად, აგრეთვე იყენებს განსჯას სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების საწყისი აღიარება. ჩვეულებრივი საქმიანობისას კომპანია ახორციელებს ოპერაციებს თავის დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 -ით მოითხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება, მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი მსგავსი ოპერაციებისათვის, განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისათვის, გარიგებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით ხორციელდება თუ არასაბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ეფუძნება არადაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების პირობები მოცემულია 25-ე შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავებენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან, 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე ექნებოდა შემდეგი ზეგავლენა: ზრდა/შემცირება 1,285 ათასი ლარით (2021: ზრდა/შემცირება 1,263 ათასი ლარით).

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

შემდეგი ცვლილებები ძალაში შევიდა 2022 წლის 1 იანვრიდან:

შემოსულობა გამიზნულ გამოყენებამდე; წამგებიანი კონტრაქტები - ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები, მინიშნება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ბასს 16-ში, ბასს 37-სა და ფასს 3-ში, და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები, 2018-2020 – ცვლილებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-სა და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ში ცვლილებით აკრძალულია საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ შემოსავლის გამოქვითვა, რომელიც მიღებულია ისეთი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან, რომელთაც საწარმო გამიზნული დანიშნულებით ამზადებს. მსგავსი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების დანახარჯებთან ერთად, მოგება-ზარალში აღიარდება. საწარმო ბასს 2-ს გამოიყენებს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ შეიცავს იმ აქტივის ცვეთას, რომლის ტესტირებაც მიმდინარეობს, რადგან ის მზად არ არის გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის. ბასს 16-ში ცვლილებით ასევე განმარტებულია, რომ აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგების შეფასებისას საწარმო „ახორციელებს ტესტირებას, რათა დაადგინოს აქტივი სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა“. აქტივის ფინანსური შედეგები შეუსაბამოა ამ შეფასებისთვის. ამგვარად, აქტივი შეიძლება ვარგისი იყოს ხელმძღვანელობის მიერ გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის და მას ცვეთა ერიცხებოდეს მანამ, სანამ ის მიაღწევს საოპერაციო შედეგების დონეს, რომელსაც ხელმძღვანელობა მოელის.

- ბასს 37-ში ცვლილებით განმარტებულია „ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯების“ მნიშვნელობა. ახსნილია, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი დანახარჯები მოიცავს ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზარდ დანახარჯებს; ასევე, მის შესრულებასთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯების განაწილებას. ცვლილებაში განმარტებულია ასევე, რომ წამგებიანი ხელშეკრულებისთვის ცალკე ანარიცხის გაკეთებამდე საწარმო აღიარებს იმ აქტივების გაუფასურების ზარალს, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ამ ხელშეკრულების შესრულებისთვის, ნაცვლად ამ ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილი აქტივებისა.

- ფასს 3-ში ცვლილება შევიდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან მიმართებით, რათა განისაზღვროს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. ამ ცვლილებამდე ფასს 3 ეყრდნობოდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ამასთან, ფასს 3-ს ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის. გამონაკლისი გულისხმობს, რომ საწარმომ, რომელიც ფასს 3-ს იყენებს, ზოგიერთი სახის ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებით უნდა გამოიყენოს ბასს 37 ან ფასიკ 21, ნაცვლად 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებისა. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო ისეთ ვალდებულებებს აღიარებდა საწარმოთა გაერთიანებაში, რომლებსაც ის არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. ამგვარად, საწარმოს შეძენისთანავე მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და შემოსულობის აღიარება, რომელიც ეკონომიკურ შემოსულობას არ წარმოადგენს. ამასთან, განმარტებულია, რომ შემძენმა პირობითი აქტივები არ უნდა აღიაროს შეძენის თარიღით, როგორც ბასს 37-ში არის განმარტებული.

- ფასს 9-ში შეტანილი ცვლილება ეხება იმის განსაზღვრას, რომელიც საზღაური უნდა შევიდეს ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისთვის ჩატარებულ 10%-ის ტესტში. ღირებულება ან საზღაური შეიძლება გადახდილ იქნეს მესამე მხარის ან გამსესხებლისთვის. ამ ცვლილების მიხედვით მესამე მხარისთვის გადახდილი ღირებულება ან საზღაური არ უნდა შევიდეს აღნიშნული 10%-ის ტესტში.

- ცვლილება შევიდა მე-13 საილუსტრაციო მაგალითში, რომელიც თან ერთვის ფასს 16-ს, რათა ამოღებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მეიჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრირება. ამ ცვლილების მიზეზია იჯარის სტიმულირების გადახდების აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამორიცხვა.

- ფასს 1-ით ნებადართულია გამონაკლისის გამოყენება, თუ შვილობილი საწარმო ძირითად საწარმოზე გვიან მიიღებს ფასს-ებს. შვილობილ საწარმოს შეუძლია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით შეფასება, რაც აისახება ძირითადი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ ყოფილა შეტანილი კონსოლიდირების პროცედურებისთვის და საწარმოთა იმ გაერთიანების ეფექტისთვის, რომლის ფარგლებში ძირითადმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ფასს 1-ში ცვლილება შევიდა, რათა საწარმოებს, რომლებმაც ფასს 1-ის აღნიშნული გამონაკლისით ისარგებლეს, შეძლებოდათ ასევე კუმულაციური გადაყვანის სხვაობების შეფასებინათ ძირითადი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხებით, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის აღნიშნული ცვლილება ვრცელდება ზემოაღნიშნულ კუმულაციურ გადაყვანის სხვაობებზე, რათა შემცირდეს პირველად შემომღებთა დანახარჯები. ეს ცვლილება ვრცელდება ასევე მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობებზე, რომლებიც ფასს 1-ის იგივე გამონაკლისით სარგებლობენ.

- ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომ რეალური ღირებულების ბასს 41-ის მიხედვით შეფასებისას გამოერიცხათ ფულადი ნაკადები დაბეგვრისთვის. ამ ცვლილების მიზანია სტანდარტის იმ მოთხოვნასთან შესაბამისობა, რომელიც გულისხმობს ფულადი ნაკადების დაბეგვრის შემდეგ საფუძველზე დისკონტირებას.

ცვლილებების გამოყენებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და რომლებიც კომპანიას ადრე არ მიუღია.

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. კომპანია არ მოელის, რომ ცვლილებები რაიმე სახის გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ, საბოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.). ამ ვიწრო მასშტაბის შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშო პერიოდის შემდეგ. გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაიქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ძალაში შესვლის თარიღის გადავადება- ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 15 ივლისს და ძალაში შესული იმ წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც დაიწყო 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ბასს 1-ის შესწორებები ვალდებულებების მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიცირების შესახებ გამოიცა 2020 წლის იანვარში და მისი ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა 2022 წლის 1 იანვრამდე. Covid-19 პანდემიის საპასუხოდ, ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა ერთი წლით, რათა კომპანიებს შესწორებული სახელმძღვანელო მითითებების შედეგად კლასიფიკაციის ცვლილების დანერგვისთვის მეტი დრო ჰქონდეთ. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ბასს 8-ში შესწორებები: საღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვაონ კომპანიებმა საღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები საღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: საღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ საღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია საღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“-(გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ძალაში შესვლის თარიღი შემდგომში მოდიფიცირდა 2021 წლის 1 იანვრით ფასს 17-ის შესწორებებით, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა).

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია არ მოელის, რომ ცვლილებები რაიმე სახის გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად , ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს. შესწორებები ეხება ფასს 17-ის 8 სფეროს და ისინი არაა გამიზნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შესაცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სვის:

- *ძალაში შესვლის თარიღი:* ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.
- *დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება:* საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.
- *სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე:* დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების" ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.
- *ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება:* როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან კომპანიისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული კომპანიის სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

- *სხვა შესწორებები:* სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენას ჯგუფების ნაცვლად პორტფელში; ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შეღავათები და სხვა მცირე შესწორებები.

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ის გადასვლის მოთხოვნებში შესწორება მზღვეველებს აძლევს ოფციონს, რომელიც მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობა ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შესახებ. ცვლილება ეხება მზღვეველების გადასვლას მხოლოდ ფასს 17-ზე და არ მოქმედებს ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარება შეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომელზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზეც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამობები და, შესაბამისად, გააუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტორებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარის ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალ-ცალკე; საწარმოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ საწარმოს მოეთხოვება, გამოიყენოს ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნები; და საწარმოს, რომელიც იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოელის საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით. კომპანია ამჟამად აფასებს ფასს 17-ის და მასთან დაკავშირებული ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის სახით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე.

კომპანია არ მოელის, რომ ცვლილებები რაიმე სახის გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობები შემდეგია:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	ავტომობილები	ავეჯი და მოწყობილობები	სავაჭრო აღჭურვილობა	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა *CIP* *	სულ
ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	20,101	113,436	4,438	1,510	78,221	4,033	633	222,372
დაგროვილი ცვეთა	(6,576)	(95,502)	(3,265)	(1,185)	(68,199)	(3,699)	-	(178,426)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	**13,525**	**17,934**	**1,173**	**325**	**10,022**	**334**	**633**	**43,946**
დამატებები	175	2,114	322	294	7,045	336	3,284	13,570
ტრანსფერები	-	2,187	-	-	-	-	(2,187)	-
გასვლები (ღირებულება)	-	(87)	(343)	(1)	(3,925)	(48)	-	(4,404)
გასვლები(დაგროვილი ცვეთა)	-	86	304	1	3,925	48	-	4,364
ცვეთის დარიცხვა	(663)	(6,641)	(427)	(131)	(4,489)	(274)	-	(12,625)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	**13,037**	**15,593**	**1,029**	**488**	**12,578**	**396**	**1,730**	**44,851**
ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	20,276	117,650	4,417	1,803	81,341	4,321	1,730	231,538
დაგროვილი ცვეთა	(7,239)	(102,057)	(3,388)	(1,315)	(68,763)	(3,925)	-	(186,687)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	**13,037**	**15,593**	**1,029**	**488**	**12,578**	**396**	**1,730**	**44,851**
დამატებები	95	1,954	-	334	4,016	309	7,767	14,475
ტრანსფერები	160	7,689	-	-	483	-	(8,332)	-
გასვლები (ღირებულება)	-	-	(32)	-	(556)	(52)	-	(640)
გასვლები(დაგროვილი ცვეთა)	-	-	21	-	556	52	-	629
ცვეთის დარიცხვა	(671)	(6,556)	(408)	(155)	(4,838)	(217)	-	(12,845)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	**12,621**	**18,680**	**610**	**667**	**12,239**	**488**	**1,165**	**46,470**
ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	20,531	127,293	4,385	2,137	85,284	4,578	1,165	245,373
დაგროვილი ცვეთა	(7,910)	(108,613)	(3,775)	(1,470)	(73,045)	(4,090)	-	(198,903)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	**12,621**	**18,680**	**610**	**667**	**12,239**	**488**	**1,165**	**46,470**

CIP - დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა.*

დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა ძირითადად მოიცავს დაუმონტაჟებელ აღჭურვილობას საწარმოო პროცესში შემდგომი გამოყენებისთვის. დასრულების შემდეგ, აქტივები გადაეცემა მანქანა-დანადგარებში და აღჭურვილობაში.

8 მარაგები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 1 იანვარი
ნედლეული და შესაფუთი მასალები	15,612	5,230	5,579
სათადარიგო ნაწილები	4,663	4,406	3,820
მზა პროდუქტი– თვითღირებულებით	2,308	2,261	1,512
დაუმთავრებელი წარმოება	1,869	1,381	1,060
გადასაყიდი საქონელი	694	413	731
სხვა	877	694	663
სულ მარაგები	**26,023**	**14,385**	**13,365**

გაყიდვების ღირებულების ხელახლა წარდგენის პერიოდის განმავლობაში ხარჯად აღიარებული მარაგების ღირებულებამ შეადგინა 101,272 ათასი ლარი (2021: 77,395 ათასი ლარი).

9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	2021 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)
სავაჭრო მოთხოვნები	17,700	15,344	10,095
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	131	126	83
სულ ფინანსური აქტივები * სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	***17,831***	***15,470***	***10,178***
გადახდილი ავანსები	3,222	1,829	1,768
წინასწარ გადახდილი და ანაზღაურებადი გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა	1,461	-	-
სხვა მოთხოვნები	110	117	132
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	**22,624**	**17,416**	**12,078**

163 ათასი ლარის ოდენობის (2021 წლის 31 დეკემბერი: 208 ათასი ლარი; 2020 წლის 1 იანვარი: 24 ათასი ლარი) სავაჭრო მოთხოვნა გაუფასურების ზარალის ანარიცხების გარეშე, დენომინირებულია ევროში.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, რომელიც თავის მხრივ იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო მოთხოვნისათვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, კომპანია სავაჭრო მოთხოვნებს აჯგუფებს აერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებისა და ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად გამოიყენება ინდივიდუალური შეფასების მიდგომა. გამარტივებული მიდგომის გამოყენების შესახებ დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 21.

9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი ეფუძნება კლიენტების გადახდების პროფილს თითოეული ბალანსის თარიღამდე 36 თვის განმავლობაში და შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელიც ამ პერიოდის განმავლობაშია გამოვლენილი. ისტორიული ზარალის განაკვეთები კორექტირდება იმ მაკროეკონომიკური ფაქტორების მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციის ასასახად, რომელსაც გავლენა აქვს კლიენტების მიერ მოთხოვნების ანგარიშსწორების უნარზე. კომპანიამ გამოავლინა, რომ იმ ქვეყნების მშპ და უმუშევრობა, რომელშიც ის ჰყიდის პროდუქციასა და მომსახურებას, ყველაზე შესაფერისი ფაქტორებია და შესაბამისად აკორექტირებს ისტორიული ზარალის განაკვეთებს ამ ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე.

სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო ზარალის ანარიცხი განისაზღვრება ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილი ანარიცხების მატრიცის მიხედვით. ანარიცხების მატრიცა ეფუძნება დღეების რაოდენობას, როდესაც აქტივი ვადაგადაცილებულია, კორექტირებულია საპროგნოზო ინფორმაციისთვის. დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 21.

	2022 წლის 31 დეკემბერი			
მთლიანი ღირებულების პროცენტებში % (ათასი ლარი)	**ზარალის განაკვეთი**	**მთლიანი საბალანსო ღირებულება**	**არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი**	**წმინდა საბალანსო ღირებულება**
სავაჭრო მოთხოვნები				
- მოკლევადიანი	0%	15,148	-	15,148
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	0%	2,523	-	2,523
- 30 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	-	-	-
- 91 -დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	-	-	-
- 181 -დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	-	-	-
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	100%	29	-	29
სულ	**-**	**17,700**	**-**	**17,700**

9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

	2021 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 1 იანვარი			
მთლიანი ღირებულების პროცენტებში % *(ათასი ლარი)*	ზარალის განაკვეთი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება	ზარალის განაკვეთი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
სავაჭრო მოთხოვნები								
- მოკლევადიანი	0%	14,469	-	14,469	0%	9,847	-	9,847
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	0%	340	-	340	0%	203	-	203
- 30 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	507	-	507	0%	10	-	10
- 91 -დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	-	-	-	0%	35	-	35
- 181 -დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	28	-	28	0%	-	-	-
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	100%	-	-	-	100%	-	-	-
სულ	**-**	**15,344**	**-**	**15,344**		**10,095**	**-**	**10,095**

10 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	2021 წლის 1 იანვარი
მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	21,616	16,664	10,584
ვადიანი დეპოზიტები სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	5,769	5,421	-
ფულადი სახსრები სალაროში	-	-	4
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**27,385**	**22,085**	**10,588**

ვადიანი დეპოზიტების თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ასახავს ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხს საკრედიტო რისკის საფეხურების მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბერს. კომპანიის საკრედიტო რისკის საფეხურების სისტემის აღწერისთვის იხილეთ შენიშვნა 21.

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	ვადიანი დეპოზიტები	სულ
- საუკეთესო	-	-	-
- კარგი	21,616	5,769	27,385
- დამაკმაყოფილებელი	-	-	-
- სპეციალური მონიტორინგი	-	-	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სალაროში ფულადი სახსრების გამოკლებით	**21,616**	**5,769**	**27,385**

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ასახავს ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხს საკრედიტო რისკის საფეხურების მიხედვით 2021 წლის 31 დეკემბერს. კომპანიის საკრედიტო რისკის საფეხურების სისტემის აღწერისთვის იხილეთ შენიშვნა 21.

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	ვადიანი დეპოზიტები	სულ
- საუკეთესო	-	-	-
- კარგი	16,664	5,421	22,085
- დამაკმაყოფილებელი	-	-	-
- სპეციალური მონიტორინგი	-	-	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სალაროში ფულადი სახსრების გამოკლებით	**16,664**	**5,421**	**22,085**

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ასახავს ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხს საკრედიტო რისკის საფეხურების მიხედვით 2021 წლის 1 იანვარს. კომპანიის საკრედიტო რისკის საფეხურების სისტემის აღწერისთვის იხილეთ შენიშვნა 21.

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	ვადიანი დეპოზიტები	სულ
- საუკეთესო	-	-	-
- კარგი	10,584	-	10,584
- დამაკმაყოფილებელი	-	-	-
- სპეციალური მონიტორინგი	-	-	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სალაროში ფულადი სახსრების გამოკლებით	**10,584**	**-**	**10,584**

11 განთავსებული სააქციო კაპიტალი

2022 წლის 31 დეკემბრის, 2021 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის გამოშვებული სააქციო კაპიტალის ნომინალური რეგისტრირებული ოდენობა არის 20 ათასი ლარი.

ჩვეულებრივი აქციების ჯამური ნებადართული რაოდენობა არის 20 ათასი აქცია (2021 წ.: 20 ათასი აქცია) თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი (2021 წელი: 1 ლარი თითოეულ აქციაზე). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია სრულად არის გადახდილი. ყოველ ჩვეულებრივ აქციას აქვს ერთი ხმა. ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობის გაზრდის დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 26.

საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მიღებული შენატანების გადაჭარბებას.

კომპანიას არ გამოუცხადებია დივიდენდები 2022 და 2021 წლებში..

12 ნასესხები სახსრები

კომპანიის ნასესხები სახსრები ჯამური ოდენობით 38,865 ათასი ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერი: 59,363 ათასი ლარი; 2021 წლის 1 იანვარი: 84,446 ათასი ლარი) დენომინირებულია აშშ დოლარში.

კომპანიამ მიიღო სესხი უშუალო მშობელი კომპანიისგან Efes Breweries International B.V. 2014 წლის 1 დეკემბერს, ბოლო განახლებით 2020 წლის 31 დეკემბერს. წლიური პროცენტი არის 4% + 3 თვის LIBOR და სესხის დაფარვის ვადა არის 2023 წლის 31 დეკემბერი.

13 საფინანსო საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების მოძრაობა თითოეული წარმოდგენილი პერიოდისთვის. ვალდებულებების ეს მუხლები ასახულია ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში საფინანსო საქმიანობის ნაწილში:

	2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი			2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი		
ათასი ლარი	ნასესხები სახსრები	საიჯარო ვალდებულებები	სულ	ნასესხები სახსრები	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
საფინანსო საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები 1 იანვარს	**59,363**	**1,324**	**60,687**	**84,446**	**645**	**85,091**
ფულადი ნაკადები						
ძირითადი თანხის დაფარვა	(13,174)	(840)	(14,014)	(20,731)	(578)	(21,309)
საპროცენტო გადახდები	(2,690)	(87)	(2,777)	(3,183)	(61)	(3,244)
არა-ფულადი ცვლილებები						
პროცენტის დარიცხვა	1,845	87	1,932	2,868	61	2,929
ახალი იჯარები	-	692	692	-	1,425	1,425
სავალუტო კორექტირებები	(6,479)	(239)	(6,718)	(4,037)	(168)	(4,205)
ვალდებულებები საფინანსო საქმიანობიდან 31 დეკემბერს	**38,865**	**937**	**39,802**	**59,363**	**1,324**	**60,687**

14 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	2021 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)
სავაჭრო ვალდებულება	31,291	24,121	13,198
დარიცხული ვალდებულებები და სხვა კრედიტორები	208	141	111
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ამორტიზირებული ღირებულებით	*31,499*	*24,262*	*13,309*
დარიცხული დაქირავებულ თანამშრომელთა სარგებელი	138	371	391
საგადასახადო ვალდებულებები	-	150	103
სხვა	14	12	32
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები, სულ	**31,651**	**24,795**	**13,835**

15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია გამოიმუშავებს მის ამონაგებს კლიენტებთან დროის გარკვეულ მომენტში საქონლის გადაცემით, შემდეგ ძირითად გეოგრაფიულ რეგიონებში:

ათასი ლარი	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
ადგილობრივი გაყიდვები	110,739	79,990
საექსპორტო გაყიდვები	89,690	87,235
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	**200,429**	**167,225**

სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან მიმართებაში აღიარებული შემოსავალი. მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან დაკავშირებული 991 ათასი ლარის ოდენობის ამონაგები იყო აღიარებული (2021 წელი: 225 ათასი ლარი).

16 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება ხარჯების ტიპების მიხედვით წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
გამოყენებული ნედლეული და სახარჯი მასალები	(101,272)	(77,395)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	(7,256)	(7,150)
თანამშრომელთა ხელფასის დანახარჯები	(6,893)	(5,190)
ენერგიისა და კომუნალური ხარჯები	(4,474)	(3,844)
სარემონტო და მოვლა-შენახვის მომსახურება	(1,196)	(779)
წარმოების სხვა ზედნადები ხარჯები*	(6,190)	(4,416)
სულ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	**(127,281)**	**(98,774)**

** წარმოების სხვა ზედნადები ხარჯები მოიცავს ლაბორატორიული ანალიზის ხარჯებს, დაზღვევის ხარჯებს, წარმოების დამატებითი მასალების ჩამოწერას და სხვა მცირე დანახარჯებს.*

თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯებში შედის კანონით დადგენილი საპენსიო შენატანები 141 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 104 ათასი ლარი).

17 დისტრიბუციის ხარჯები

ათასი ლარი	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
თანამშრომელთა ხელფასის დანახარჯები	(8,848)	(7,343)
სარეკლამო და მარკეტინგის მომსახურების ხარჯები	(6,491)	(5,841)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	(5,085)	(5,151)
კომპანიის გარეთ არსებული რესურსებით განხორციელებული ბიზნეს-მომსახურება	(2,245)	(1,442)
ტრანსპორტირების ხარჯები	(1,230)	(1,048)
სარემონტო და მოვლა-შენახვის მომსახურება	(589)	(438)
აქტივების გამოყენების უფლების ცვეთა	(508)	(264)
სხვა	(1,194)	(1,133)
სულ დისტრიბუციის ხარჯები	**(26,190)**	**(22,660)**

თანამშრომელთა სარგებელის ხარჯში შედის კანონით დადგენილი საპენსიო შენატანები 237 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 204 ათასი ლარი).

18 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასი ლარი	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
თანამშრომელთა ხელფასის დანახარჯები	(6,763)	(5,618)
კომპანიის მართვასთან დაკავშირებული მომსახურების დანახარჯები	(5,207)	(3,602)
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიონალური მომსახურება	(950)	(657)
კომპანიის გარეთ არსებული რესურსებით განხორციელებული ბიზნეს-მომსახურება	(887)	(1,013)
დანაკლისებისა და ზარალის ხარჯები	(715)	(539)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	(609)	(481)
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	(550)	(558)
ტრანსპორტირების ხარჯები	(502)	(258)
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	(466)	(311)
საბანკო და სხვა საკომისიო	(276)	(261)
სხვა	(850)	(601)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	**(17,775)**	**(13,899)**

(*) პროფესიონალური მომსახურება მოიცავს 162 ათას ლარს (2021: 120 ათასი ლარი) - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ 2022 წლისთვის გაწეული აუდიტისა და სხვა მომსახურებისთვის გადახდილ საფასურს, როგორც ეს განსაზღვრულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯებში შედის კანონით დადგენილი საპენსიო შენატანები 118 ათასი ლარის ოდენობით (2021 წელი: 88 ათასი ლარი).

19 ფინანსური შემოსავალი/ხარჯები, ნეტო

ათასი ლარი	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
საპროცენტო შემოსავალი	1,026	687
სავალუტო შემოსულობა შემცირებული ნასესხები სახსრებიდან მიღებული ზარალით	6,479	4,037
ფინანსური შემოსავალი	**7,505**	**4,724**
საპროცენტო შემოსავალი (შენიშვნა 13)	(1,932)	(2,929)
ფინანსური ხარჯი	**(1,932)**	**(2,929)**
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	**5,573**	**1,795**

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

სასამართლო დავები. ჩვეულებრივი საქმიანობისას დროდადრო კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სასამართლო სარჩელი. საკუთარი შეფასებისა და შიდა პროფესიული კონსულტაციის საფუძველზე ხელმძღვანელობის აზრია, რომ არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება აღნიშნულ სარჩელებთან დაკავშირებით, რომელიც აღემატება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გათვალისწინებულ ანარიცხებს.

საგადასახადო გაუთვალისწინებელი მოვლენები. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ. გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი ღიაა საგადასახადო ორგანოების მიერ შესამოწმებლად სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, შესაძლებელია აღნიშნული პერიოდი გაიზარდოს. ამ გარემოებამ შესაძლოა საქართველოში შექმნას საგადასახადო რისკები, რაც არსებითად უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ადეკვატურად შეასრულა ნაკისრი საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების მისი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი უწყებების ინტერპრეტაციები შესაძლებელია განსხვავდებოდეს და ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს, იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანოები წარმატებით აღასრულებენ საკუთარ ინტერპრეტაციებს.

საქართველოს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა ზოგადად შეესაბამება საერთაშორისო სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრინციპებს, რომელიც შემუშავებულია ეკონომიკური განვითარებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის (OECD) მიერ, თუმცა მას გააჩნია სპეციფიური თვისებები. ეს კანონმდებლობა განაპირობებს დამატებითი საგადასახადო შეფასების შესაძლებლობას კონტროლირებული ოპერაციებისათვის (ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებს შორის და გარკვეული ოპერაციები დაუკავშირებელ მხარეებთან), თუ მსგავსი ოპერაციები არ ხორციელდება „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“. ხელმძღვანელობამ დანერგა შიდა კონტროლი, რომელიც შესაბამისობაშია სატრანსფერო ფასების კანონმდებლობასთან.

კონტროლირებული ოპერაციებიდან წარმოქმნილი საგადასახადო ვალდებულებები განისაზღვრება, მათი ფაქტობრივი გარიგების ფასების საფუძველზე. შესაძლებელია სატრანსფერო ფასების წესების ინტერპრეტაციების განვითარებით მსგავსი სატრანსფერო ფასების გამოწვევის წინაშე დაყენება. ნებისმიერი მსგავსი გამოწვევის გავლენის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია; თუმცა, შეიძლება იგი მნიშვნელოვანი იყოს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის და/ან კომპანიის ოპერაციებისათვის.

კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიას აქვს სახელშეკრულებო კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები ძირითადი საშუალებებთან დაკავშირებით , საერთო ჯამში 4,259 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 1,815 ათასი ლარი).

კომპანიამ უკვე გამოყო საჭირო რესურსები აღნიშნულ ვალდებულებებთან დაკავშირებით. კომპანიას მიაჩნია, რომ მომავალი წმინდა შემოსავალი და დაფინანსება საკმარისი იქნება ამ და ნებისმიერი მსგავსი ვალდებულებების დასაფარად.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირების აღსრულება ვითარდება და მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები. .

კლიმატის ცვლილების გათვალიწინება. კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და ზრუნვა კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და საჭიროებისამებრ გამოეხმაურება მათ კომპანიის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ და როდესაც ისინი გაიცემა იმ ბაზრებზე, რომლებშიც კომპანია ოპერირებს.

21 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო, საპროცენტო და სხვა ფასის რისკების ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ საკრედიტო პირობებით საქონლის გაყიდვის და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებს.

კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულია ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია, ამიტომ ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე, როგორც დაკავშირებული კოეფიციენტებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რევოლვურ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის საფეხურების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საფეხურების განსასაზღვრად, კომპანია იყენებს გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (როგორებიცაა Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ შეფასებულ რისკის საფეხურების მიდგომას. შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები დაიტანება კომპანიის მიერ შედგენილ შიდა ძირითად შკალაზე დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრული დიაპაზონით, როგორც ეს განმარტებულია ცხრილში ქვემოთ:

საკრედიტო რისკის საფეხურების ძირითადი შკალა	**შესაბამისი შიდა რეიტინგები**	**გარე საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (S&P) შესაბამისი რეიტინგები**	**დეფოლტის ალბათობის შესაბამისი ინტერვალი**
საუკეთესო	[1 – 6]	AAA -დან BB+ -მდე	0,01% – 0,5%
კარგი	[7 – 14]	BB -დან B+ -მდე	0,51% – 3%
დამაკმაყოფილებელი	[15 – 21]	B, B-	3% – 10%
სპეციალური მონიტორინგი	[22 – 25]	CCC+ -დან CC- -მდე	10% – 99,9%
დეფოლტი	[26 – 30]	C, D-I, D-II	100%

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ძირითად შკალაზე რისკის თითოეულ დონეს ენიჭება გადახდისუნარიანობის კონკრეტული ხარისხი:

- *საუკეთესო* – მაღალი საკრედიტო ხარისხი, დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით
- *კარგი* – სათანადო საკრედიტო ხარისხი, საშუალო მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით
- *დამაკმაყოფილებელი* – საშუალო საკრედიტო ხარისხი, დამაკმაყოფილებელი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით
- *სპეციალური მონიტორინგი* – საჭიროებს მჭიდრო მონიტორინგსა და გამოსწორებით მენეჯმენტს, და
- *დეფოლტი* – ობიექტები, რომლებშიც დაფიქსირდა დეფოლტი.

რეიტინგის მოდელები რეგულარულად განიხილება ფინანსური გუნდის მიერ, მოწმდება ფაქტობრივი დეფოლტის მონაცემები და განახლდება, საჭიროების შემთხვევაში. მიუხედავად გამოყენებული მეთოდისა, კომპანია რეგულარულად ამოწმებს რეიტინგების შეფასების სიზუსტეს და აფასებს მოდელების პროგნოზირების ძალას.

გარე რეიტინგები კონტრაჰენტებს ენიჭება დამოუკიდებელი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ, როგორიცაა S&P, Moody's და Fitch. ეს რეიტინგები საჯაროდ ხელმისაწვდომია.

კომპანიის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე, აქტივების კლასების მიხედვით, არის შემდეგი:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 1 იანვარი
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (შენიშვნა 9)			
- სავაჭრო მოთხოვნები, ნეტო	17,700	15,344	10,095
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	131	126	83
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (შენიშვნა 10)			
- მოთხოვნამდე დასაფარი საბანკო ნაშთები	27,385	22,085	10,584
სულ რისკისადმი საბალანსო დაქვემდებარება 31 დეკემბერს	**45,216**	**37,555**	**20,762**
საკრედიტო რისკის მთლიანი მაქსიმალური დაქვემდებარება 31 დეკემბერს	**45,216**	**37,555**	**20,762**

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. *ECL* არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის დღევანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით კომპანიის მიერ ECL-ის შესაფასებლად გამოიყენება ინდივიდუალური შეფასების მიდგომა.

ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ტარდება საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეფასების შეწონვით თითოეული შედეგის ალბათობით. ინდივიდუალური მიდგომა გამოყენებულია როგორც რეგიონული დისტრიბუტორებისთვის, ასევე საექსპორტო გაყიდვებისთვის. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად ეფუძნება გაყიდვებისა და ფინანსური საკითხების გუნდების საექსპერტო განსჯას. როგორც წესი, საექსპერტო განსჯის ტესტირება ხდება, რათა შემცირდეს შეფასებულ და ფაქტობრივ ზარალს შორის სხვაობა.

ECL მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ისევე როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, ეს პროგნოზები და ხდომილების ალბათობები ექვემდებარება მაღალი ხარისხის თანდაყოლილ განუსაზღვრელობას, ამიტომ ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან. კომპანიის აზრით ეს პროგნოზები შესაძლო შედეგების საუკეთესო შეფასებაა და ის კომპანიის სხვადასხვა პორტფელის ფარგლებში არაწრფივობასა და ასიმეტრიებს აანალიზებს, რათა დაადგინოს, შერჩეული სცენარები, შესაძლო სცენარების სპექტრის შესაფერისად, წარმომადგენლობითია თუ არა.

კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს თავის მეთოდოლოგიასა და დაშვებებს, რათა შეამციროს შეფასებულ და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის განსხვავება. ეს შემოწმება წელიწადში ერთხელ ტარდება.

ECL-ის შეფასების მეთოდოლოგიის შემოწმების შედეგების შესახებ ინფორმაციას აწვდიან კომპანიის ხელმძღვანელობას და მოდელებისა და დაშვებების დახვეწის ღონისძიებები განისაზღვრება უფლებამოსილი პირების მიერ განხილვის შემდეგ.

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან მიმართებით ხელმძღვანელობა ვალუტების მიხედვით ადგენს რისკის ზღვრულ დონეს, როგორც ერთდღიანი, ისე დღიური პოზიციებისათვის, რისი მონიტორინგიც ყოველდღიურად ხორციელდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

	2022 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 1 იანვარი		
ათასი ლარი	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია
ლარი	27,952	(8,001)	19,951	17,262	(9,315)	7,947	10,780	(7,009)	3,771
ევრო	6,861	(12,089)	(5,228)	14,985	(8,344)	6,641	5,006	(3,800)	1,206
აშშ დოლარი	10,403	(51,094)	(40,691)	5,308	(67,293)	(61,985)	4,980	(87,574)	(82,594)
სულ	**45,216**	**(71,184)**	**(25,968)**	**37,555**	**(84,952)**	**(47,397)**	**20,766**	**(98,383)**	**(77,617)**

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. ითვლება, რომ ინვესტიციები არაფულად აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას არ გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის მგრძნობელობას უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა ცვლადების უცვლელად დარჩენის შემთხვევაში:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 1 იანვარი
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(8,138)	(12,397)	(16,519)
აშშ დოლარის გაუფასურებაა 20%-ით	8,138	12,397	16,519
ევროს გამყარება 20%-ით	(1,046)	1,328	241
ევროს გაუფასურება 20%-ით	1,046	(1,328)	(241)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და აწესებს ზღვრებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შეუსაბამობის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2022 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	43,382	1,834	-	-	45,216
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(17,973)	(13,388)	(39,322)	(501)	(71,184)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2022 წლის 31 დეკემბერს	**25,409**	**(11,554)**	**(39,322)**	**(501)**	**(25,968)**
2021 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	36,604	951	-	-	37,555
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(10,482)	(9,529)	(9,301)	(55,640)	(84,952)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2021 წლის 31 დეკემბერს	**26,122**	**(8,578)**	**(9,301)**	**(55,640)**	**(47,397)**
2021 წლის 1 იანვარი					
სულ ფინანსური აქტივები	20,535	231	-	-	20,766
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(6,193)	(16,991)	(14,084)	(61,115)	(98,383)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2021 წლის 1 იანვარს	**14,342**	**(16,760)**	**(14,084)**	**(61,115)**	**(77,617)**

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთების არახელსაყრელ ცვლილებებზე, რაც გამოიხატება საპროცენტო თანხების ზრდით მოზიდული სახსრების მიმართ ან გამოყოფილი სახსრებიდან მიღებული შემოსავლის შემცირებით. კომპანიას არ გააჩნია საპროცენტო განაკვეთის მართვის ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები. კომპანიას არ გააჩნია მცოცავი საპროცენტო ანაკვეთის მქონე აქტივები.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკს მართავს კომპანიის ფინანსური გუნდი. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით.

კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც, ძირითადად, მოიცავს ნასესხებ სახსრებს, იჯარებს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანია თანხების ინვესტირებას ახორციელებს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა შეძლოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებზე სწრაფად და მშვიდად რეაგირება. კომპანიის ლიკვიდური პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 10) ხელმძღვანელობის შეფასების მიხედვით, აღნიშნული ლიკვიდური პორტფელი, რომელიც მოიცავს ფულად სახსრებს, საბანკო დეპოზიტებს შეიძლება რეალიზებულ იქნეს ფულად სახსრებად ერთი დღის განმავლობაში, ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური გუნდი ახორციელებს ლიკვიდურობის პოზიციის მონიტორინგს და რეგულარული ლიკვიდურობის სტრესის ტესტირებას სხვადასხვა სცენარით, რომლებიც მოიცავს როგორც ჩვეულებრივ, ისე მკაცრ საბაზრო პირობებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენები ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს, მათ შორის მთლიანი იჯარის ვალდებულებებს (სამომავლო ფინანსური ხარჯების გამოქვითვამდე), მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, განმარტებით შენიშვნებში ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 12)	5,388	-	34,273	-	39,661
საიჯარო ვალდებულებები	77	237	174	576	1,064
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	12,508	10,624	8,367	-	31,499
სულ სამომავლო გადახდები, პირი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**17,973**	**10,861**	**42,814**	**576**	**72,224**

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 12)	-	620	1,895	61,370	63,885
საიჯარო ვალდებულებები	87	435	521	608	1,651
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	10,531	9,202	4,529	-	24,262
სულ სამომავლო გადახდები, პირი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**10,618**	**10,257**	**6,945**	**61,978**	**89,798**

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 1 იანვარს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 12)	-	-	2,939	87,068	90,007
საიჯარო ვალდებულებები	-	123	522	-	645
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	6,036	6,344	929	-	13,309
სულ სამომავლო გადახდები, პირი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**6,036**	**6,467**	**4,390**	**87,068**	**103,961**

22 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ღირებულება. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა იყო 53,868 ათასი ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერი : 16,840 ათასი ლარი; 2021 წლის 1 იანვარი: 17,220 ათასი ლარი).

23 რეალური ღირებულების შეფასება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება უნდა აისახოს განმარტებით შენიშვნებში. იმ აქტივების და ვალდებულებების, რომლებიც არ ფასდება რეალური ღირებულებით, რეალური ღირებულების ანალიზი, რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით და საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2022 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 1 იანვარი			
ათასი ლარი	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები												
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	27,385	-	27,385	-	22,085	-	22,085	4	10,584	-	10,588
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	-	17,831	17,831	-	-	15,470	15,470	-	-	10,178	10,178
სულ აქტივები	**-**	**27,385**	**17,831**	**45,216**	**-**	**22,085**	**15,470**	**37,555**	**4**	**10,584**	**10,178**	**20,766**
ვალდებულებები												
- ნასესხები სახსრები	-	-	38,865	38,865	-	-	59,363	59,363	-	-	84,446	84,446
- სავაჭრო ვალდებულებები	-	-	31,291	31,291	-	-	24,121	24,121	-	-	13,198	13,198
- სხვა დარიცხული ვალდებულებები	-	-	836	836	-	-	141	141	-	-	111	111
სულ ვალდებულებები	**-**	**-**	**70,992**	**70,992**	**-**	**-**	**83,625**	**83,625**	**-**	**-**	**97,755**	**97,755**

23 რეალური ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

რეალური ღირებულები იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, რეალური ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება შეფასდა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (დ) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას.

2022 წლის 31 დეკემბრის, 2021 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი მოხვდა ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულის კატეგორიაში და კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება გატარდა ამორტიზირებული ღირებულებით.

25 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	**ურთიერთობა**	**2022 წლის 31 დეკემბერი**	**2021 წლის 31 დეკემბერი**	**2021 წლის 1 იანვარი**
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მთლიანი თანხა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	114	146	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მთლიანი თანხა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	-	128
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	საბოლოო მესაკუთრე	(845)	(325)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სხვა მნიშვნელოვანი აქციონერები	(32)	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	-	-	(251)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	(174)	(49)	-
ნასესხები სახსრები	უშუალო მშობელი კომპანია	(38,865)	(59,363)	(84,446)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგია:

ათასი ლარი	**ურთიერთობა**	**2022**	**2021**
საქონლის გაყიდვა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	930	731
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შეძენა	საბოლოო მესაკუთრე	(2,860)	-
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შეძენა	სხვა მნიშვნელოვანი აქციონერები	(3,827)	-
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შეძენა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	(30)	-
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შეძენა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	(1,089)	-
ხელმძღვანელობის საფასურის ხარჯი	საბოლოო მესაკუთრე	(1,970)	(1,230)
სხვა მომსახურებები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	(14)	-
საპროცენტო ხარჯი	უშუალო მშობელი კომპანია	(1,845)	(2,868)

სხვა დაკავშირებული მხარეები მოიცავს უშუალო მშობელი კომპანიის ცალკეული აქციონერების პირდაპირი ან ირიბი კონტროლის ქვეშ ან მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ მყოფ საწარმოებს.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. მთავარი ხელმძღვანელი პირები შედგება კომპანიის დირექტორებისგან. მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის გადახდილი კომპენსაცია სრულ განაკვეთზე აღმასრულებელი მენეჯმენტის პოზიციებზე მომსახურებისთვის შედგება სახელშეკრულებო ხელფასებისგან, პრემიებისა და არაფულადი სარგებლისგან 4,018 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 3,679 ათასი ლარი).

26 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ინვესტიციები მიწის ნაკვეთში. 2023 წლის 19 აპრილს კომპანიამ საქართველოს მთავრობისგან სოფელ ნატახტარში სამი მიწის ნაკვეთი შეიძინა1 მილიონი ლარის ოდენობის თანხად. ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიას აქვს სახელშეკრულებო კაპიტალური ხარჯების ვალდებულებები ამ მიწაზე შემდგომი ინვესტიციისთვის 2 მილიონი ლარის ოდენობით.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების ცვლილებები. მთავარი ხელმძღვანელი პირების პოზიციებზე ცვლილებებია, კერძოდ, 2023 წლის 1 თებერვლიდან კომპანიის გენერალური მენეჯერი გახდა ველი დინჩელი, რომელმაც შეცვალა ერთან კურტი და მიწოდების ჯაჭვის დირექტორის თანამდებობა დაიკავა ისიკ იაზანმა, რომელმაც შეცვალა ჰუსეინ თექგუმუსი).

ცვლილებები განთავსებულ კაპიტალში. 2023 წლის 27 იანვარს, სამეწარმეო კანონის შესაბამისად, კომპანიამ გაზარდა განთავსებული კაპიტალი 80 000 ლარით და მთლიანი განთავსებული კაპიტალი განისაზღვრა 100 000 ლარის ოდენობით.

ნასესხები სახსრები . 2023 წლის 11 იანვარს კომპანიამ Efes Breweries International B.V.-ს გადაუხადა დაუფარავი ნასესხები სახსრები 2 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით.

მმართველობის ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

მმართველობის ანგარიშგება

ზოგადი ინფორმაცია

სს ლომისი (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა 1997 წლის 16 მაისს და მდებარეობს საქართველოს რესპუბლიკაში. კომპანია წარმოადგენს დახურულ სააქციო საზოგადოებას, რომელიც შექმნილია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია იყო Efes Breweries International N.V. ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი Anadolu Efes Group.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა საქართველოში და საზღვარგარეთ ლუდისა და გაზიანი გამაგრილებელი სასმელების წარმოება, გაყიდვა და მარკეტინგი. კომპანიის საწარმოო ობიექტები ძირითადად მდებარეობს სოფელ ნატახტარში, საქართველოში.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია საქართველო, მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი.

კომპანიის თანამშრომელთა რაოდენობა 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 388 და 333.

კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს ლუდის 12 ბრენდს, როგორიცაა ნატახტარი, ნატახტარი ექსტრა, ქარვა, კასრის, ტაატი, სტაროპრამენი, ლოვენბრაუ. მათ შორის იმპორტირებული ბრენდები: ეფესი, სტელა არტუა, ლეფე, ჰოეგარდენი და კორონა. EFES Georgia აწარმოებს ნატახტარის ლიმონათის სხვადასხვა არომატს და ნატახტარის „ზიგზაგის“ მიქსებს.

კომპანია ოპერირებს როგორც შიდა ბაზარზე, ასევე ახორციელებს პროდუქციის ექსპორტს 20-ზე მეტ ქვეყანაში. სადისტრიბუციო მომსახურებას, როგორც ადგილობრივ, ასევე უცხო ქვეყნებში, ახორციელებენ მესამე მხარეები - დილერი კომპანიები.

კორპორატიული მმართველობა

სს ლომისი არის დეცენტრალიზებული საწარმო, რომელსაც მართავს ადგილობრივად დანიშნული დირექტორთა ჯგუფი. მიუხედავად იმისა, რომ ყოველდღიური გადაწყვეტილებები მიიღება ადგილობრივად, ყველა სტრატეგიულ გადაწყვეტილებას განიხილავს სათაო ოფისში - Efes Breweries International N.V. განთავსებული დირექტორთა საბჭო, რომელიც შედგება კომპანიის აღმასრულებელი დირექტორის, ფინანსური დირექტორისა და სხვა მთავარი ხელმძღვანელი პირებისგან.

სს ლომისის ორგანიზაციული სტრუქტურა მოცემულია ქვემოთ:

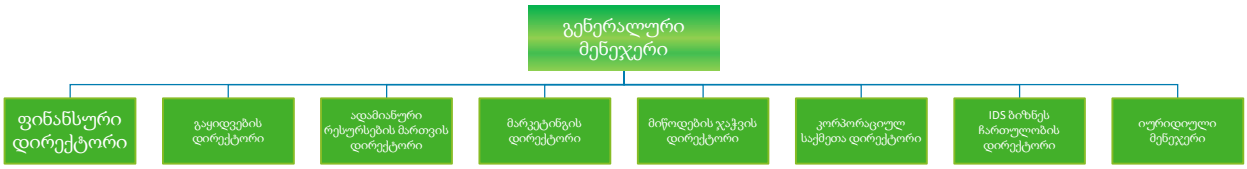

ხელმძღვანელობას მტკიცედ სჯერა, რომ კომპანიის მიზნების ინდივიდუალურ შესრულებასთან შესაბამისობა წარმატების გასაღებია. ამრიგად, კომპანიამ შეიმუშავა და დანერგა შესრულების მართვის სისტემა, რომელიც განსაზღვრავს შესრულების მიზნებს კომპანიის საერთო მიზნებისა და ამოცანების საფუძველზე, რომლებიც კასკადის პრინციპით ვრცელდება დეპარტამენტებსა და შესაბამის თანამშრომლებს შორის.

მმართველობის ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

ბაზრის მიმოხილვა

ლუდის ინდუსტრია საქართველოში წარმოადგენს საკმაოდ კონკურენტუნარიან ბაზარს, შედგება 4 ადგილობრივი მწარმოებელი კომპანიისგან, რომელთაც აქვთ შესაძლებლობა რეალურ მოთხოვნაზე მეტი პროდუქცია აწარმოონ. არსებული გარემოებების გათვალისწინებით, ბაზრის მოთამაშეებს შორის კონკურენცია უფრო ინტენსიური ხდება მარკეტინგისა და ვაჭრობისთვის გაწეული დიდი დანახარჯების თანხლებით.

ლუდი იბეგრება აქციზით, რომელიც ცვალებადია და შეადგენს 0,12 ლარს ალკოჰოლის ყოველ გრადუსზე. გაზიანი გამაგრილებელი სასმელების ბაზარი ბევრად უფრო მრავალფეროვანია ბრენდების თვალსაზრისით და ჰყავს შემცვლელები, როგორიცაა კოლა, ენერგეტიკული სასმელები და წვენები. ამის გამო, კომპანია ბაზრის წილის ტენდენციებს ცალ-ცალკე მიჰყვება, როგორც ლიმონათის, ისე გაზიანი გამაგრილებელი სასმელების სეგმენტში.

საბაზრო პირობებიდან, ბრენდის პოზიციონირების სტრატეგიიდან და კონკურენტების ანალიზიდან გამომდინარე - ფასებზე გადაწყვეტილებას იღებს ხელმძღვანელობა. ფასდაკლებები და სავაჭრო აქციები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კომპანიის გაყიდვების მოცულობაზე და წარმოადგენს მნიშვნელოვან ინსტრუმენტს ბაზარზე პოზიციების შესანარჩუნებლად და გასაძლიერებლად.

ნედლეულისა და შესაფუთი მასალის ძირითადი მარაგები იმპორტირებულია საზღვარგარეთიდან, ძირითადად თურქეთიდან, რუსეთიდან, უკრაინიდან, ევროკავშირიდან და ა.შ.

ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

საოპერაციო ხარჯებისა და ზედნადები ხარჯების დაზოგვის გზით, კომპანიამ გააუმჯობესა EBITDA, მიუხედავად გაცვლითი კურსის რყევებისა, პერიოდის მოგება მნიშვნელოვნად გაიზარდა წინა წელთან შედარებით. დაბალი კაპიტალური დანახარჯების, საბრუნავი კაპიტალის უკეთესი მართვისა და უკეთესი რეალიზაციის გამო, კომპანიას ჰქონდა სტაბილური საოპერაციო ფულადი ნაკადებს შემოდინება 2022 წელს. სტაბილური საოპერაციო ფულადი ნაკადების შემოდინება გამოყენებული იქნა დაუფარავი ნასესხები სახსრების შესამცირებლად კომპანიის დე-ლევერიჯიზაციისთვის 2022 წელს.

ხარისხის კონტროლი

კომპანიისთვის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი პროდუქციის ხარისხია. მაღალი ხარისხის სტანდარტების შესანარჩუნებლად ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება ხარისხის პარამეტრებს როგორც ბაზარზე, ასევე საწარმოო ობიექტებში. ანალოგიურად, ხარისხის კონტროლი წარმოადგენს კომპანიის საქმიანობის ერთ-ერთ მთავარ ინდიკატორს.

კომპანია სერტიფიცირებულია შემდეგი ISO სერთიფიკატებით, რომლებიც მოიცავს ჯანმრთელობის, ხარისხისა და უსაფრთხოების საკითხებს:

- **ISO 9001** – ხარისხის მართვის სისტემები;
- **ISO 22000** – სურსათის უვნებლობის მართვის სისტემები;
- **ISO 180001**- სამუშაო ადგილზე ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების შეფასების ცხრილი
- **ISO 50001** – ენერგიის მართვის სისტემები;
- **ISO 17025** – ტესტირებისა და კალიბრაციის ლაბორატორიები;

ყველა ამ სერტიფიკატის არსებობის პირობებში, კომპანიამ დანერგა პროცესები და მართვის სისტემები, რათა უზრუნველყოს ხარისხის სტანდარტების შესაბამისი დონე.

რისკების მართვა

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანიის ხელმძღვანელობა პერიოდულად განიხილავს და მონიტორინგს უწევს მთავარ რისკებს, რომლებიც დაკავშირებულია ბიზნესთან და მთლიან ინდუსტრიასთან და იყენებს შესაბამის შემარბილებელ გეგმებს ზემოქმედების მინიმუმამდე შესამცირებლად. ამ იდეის მხარდასაჭერად კომპანია ნერგავს საწარმოთა რისკების მართვის სისტემას, რომლის მიხედვითაც ხდება ყველა შესაბამისი ფუნქციური რისკის გამოვლენა თითოეული დეპარტამენტის მიერ, შეფასებული და შესაბამისი შემარბილებელი გეგმები ინტეგრირებულია ბიზნეს გეგმებში. ყველა რისკი პერიოდულად განიხილება და სტრუქტურულად შეფასდება ტოპ-მენეჯმენტის მიერ. ხელმძღვანელობის მიერ რეალური შედეგების მიმოხილვის საფუძველზე, შემარბილებელი გეგმები შესაძლოა განახლდეს. ყველა რისკი შესაბამისი შემარბილებელი სამოქმედო გეგმებით აისახება საწარმოთა რისკების მართვის სისტემაში, შესაბამის ვადებთან და პასუხისმგებელ პირებთან ერთად.

მზარდი კონკურენცია

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ლუდის მწარმოებელ ადგილობრივ კომპანიებს შეუძლიათ შექმნან ბაზრის რეალურ მოთხოვნასთან შედარებით ჭარბი წარმოება, რაც, თავის მხრივ, იწვევს მარკეტინგის და სარეკლამო ხარჯების გაზრდას, ასევე მარჟების დაწევას.

მზარდი კონკურენციით გამოწვეული პოტენციური რისკის შესამცირებლად კომპანია სისტემატურად ნერგავს ახალი პროდუქტის განვითარების გეგმებს, აქტიურ მარკეტინგულ კამპანიებს და ვაჭრობის გააქტიურების გეგმებს, რათა შეინარჩუნოს და გააძლიეროს ლიდერის პოზიცია ბაზარზე.

საცალო მოვაჭრეების გაზრდილი ძალაუფლება მორიგებისას

მომხმარებელთა ქცევის ცვლილება და თანამედროვე ვაჭრობის კონსოლიდაცია იწვევს საცალო მოვაჭრეების ძალაუფლების გაზრდას და მათ მიმართ მწარმოებელი კომპანიების ძალაუფლების შემცირებას მორიგებებისას.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დაინტერესებულ მხარეებთან ღირებულების ჯაჭვის მეშვეობით ურთიერთობების დამყარება და გაძლიერება გადამწყვეტია რისკის შესამცირებლად. გარდა ამისა, მორგებული მომგებიანობის ანალიზი, რომელიც, დინამიური გარემოს გათვალისწინებით, მიმართულია არაეფექტურობის იდენტიფიცირებისა და დამუშავებისკენ და ვაჭრობის ხელშეწყობის და აქტივაციის პოლიტიკის სწრაფად კორექტირებისკენ, გადამწყვეტი პროცესია ამ რისკის მოსაგვარებლად.

სავალუტო რისკი

იმპორტირებული საქონლის მაღალი შემადგენლობა წარმოების პროცესში გამოყენებულ ნედლეულსა და შესაფუთ მასალებში, სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო იწვევს მნიშვნელოვან გადახრებს მომგებიანობაში.

კომპანია, ზემოქმედების შესამცირებლად, იყენებს ჰეჯირების რამდენიმე ინსტრუმენტს, როგორიცაა უცხოური ვალუტის ფულის შემოდინებისა და გადინების ერთმანეთთან მიახლოება, ექსპორტის გაყიდვების გაზრდით და ვალუტაში ღია პოზიციის რისკისადმი დაქვემდებარების შემცირებით. გარდა ამისა, შესყიდვების ჯგუფი მუდმივად ეძებს ადგილობრივ მომწოდებლებს, რათა შეიცვალოს იმპორტის წვლილი ხარჯების სტრუქტურაში. კომპანიამ ასევე საგრძნობლად შეამცირა უცხოურ ვალუტაში არსებული ვალების რისკისადმი დაქვემდებარება ბოლო წლებში, უცხოურ ვალუტაში სესხის ეტაპობრივი დაფარვის პრინციპის გამოყენებით.

ლიკვიდურობის რისკი

ის ფაქტი, რომ კომპანიის შესყიდვებისა და გაყიდვების გადახდის პროცესი ერთმანეთს ზუსტად არ ემთხვევა, იწვევს ლიკვიდურობის პოტენციურ რისკებს. რისკის სიმძიმის მისაღებ დონემდე შესამცირებლად კომპანია იყენებს საბრუნავი კაპიტალის მართვის სხვადასხვა ინსტრუმენტებს. უპირველეს ყოვლისა, მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობა ფულადი ნაკადების თავისუფალ მართვას. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობამ დაიწყო საკრედიტო გადახდის პროცესის ოპტიმიზაცია, რაც კომპანიას აძლევს მეტ თავისუფლებას ფულადი თანხების ეფექტური მართვისთვის.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ფულადი ნაკადების წარმოქმნის და კრედიტების მართვის ძლიერი პროცესი კომპანიას ეხმარება ლიკვიდურობის რისკის მისაღებ დონეზე დატოვებაში.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

მშობელი საწარმოსგან ნასესხებ სახსრებზე მცოცავი სასესხო განაკვეთის არსებობა კომპანიას უქმნის საპროცენტო განაკვეთის რისკს. ხელმძღვანელობამ ეს რისკი შეამცირა ბოლო წლებში წლიური მოგების მნიშვნელოვანი ოდენობის სესხის დაფარვაზე მიმართვის გზით. გასულ წლებში Libor განაკვეთის თანდათანობითი მატების გამო რისკი კიდევ უფრო გამწვავდება. ხელმძღვანელობა აპირებს მინიმუმამდე დაიყვანოს რისკი ფიქსირებული და მცოცავი განაკვეთის მქონე ვალების დაბალანსებული პორტფელის არსებობით, თუ განაკვეთები კვლავ გაიზრდება.

სასაქონლო ფასის რისკი

გაყიდული საქონლის ღირებულება ძირითადად შედგება მასალებისგან, რომელთა ფასი მჭიდროდ არის დაკავშირებული მსოფლიო სასაქონლო ფასებთან, ამიტომ ნებისმიერმა გადახრამ შეიძლება გამოიწვიოს მოგების მნიშვნელოვანი რყევა. ყოველი ფინანსური წლის დასაწყისიდან, შესყიდვების დეპარტამენტი აქტიურად არის ჩართული მომწოდებლებთან მოლაპარაკებების პროცესში, რათა ფასები მაქსიმალურად დაფიქსირდეს გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, რათა თავიდან იქნას აცილებული სასაქონლო ფასებში მოულოდნელი რყევები.

სამომავლო პერსპექტივები

კომპანია მიზნად ისახავს გააძლიეროს ლიდერის მისი პოზიცია ლუდისა და ლიმონათის შიდა ბაზრებზე, ბრენდის პორტფელში და კომერციულ შესაძლებლობებში ინვესტირების გაგრძელებით. კომპანია მიზნად ისახავს ქართველი მომხმარებლებისთვის ახალი პროდუქტების, ინოვაციური დიზაინისა და ახალი გემოების წარდგენას არა მხოლოდ ლუდის კატეგორიაში, არამედ სხვა კონკურენტულ კატეგორიებში.

2022 წელს საქართველოს ეკონომიკამ განიცადა სტაბილური ზრდა და სწრაფი აღორძინება COVID 19-ის შემდეგ. გულმოდგინე შესრულებასთან ერთად, ძლიერი და ყოვლისმომცველი პორტფელის წყალობით, კომპანიამ შეძლო 2022 წელს გაყიდვებისა და მოგების გაზრდა. ხელმძღვანელობა მოელის ლუდისა და გამაგრილებელი სასმელების ბაზარზე დადებითი ტენდენციის შენარჩუნებას, შესაბამისად, გაგრძელდება ინვესტირება საწარმოო სიმძლავრის გაზრდის მიზნით. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში ყველა ლუდსახარშის საწარმოო სიმძლავრე კვლავ მნიშვნელოვნად აღემატება ადგილობრივ ბაზრის მოთხოვნებს, ხელმძღვანელობა მოელის, რომ კონკურენცია ლუდის ყველა მწარმოებელს შორის გაგრძელდება, შესაბამისად ხელმძღვანელობა გააგრძელებს მოქნილობის გაუმჯობესებას და ყურადღებას გაამახვილებს კომპანიის ფინანსურ სტაბილურობაზე.

კომპანია 2023 წელს ელოდება ექსპორტის მოცულობების ზრდას „ნატახტარის ლიმონათის“ ბრენდის ცნობადობის გაზრდისთვის უწყვეტი ძალისხმევის წყალობით. ხელმძღვანელობა აქტიურად აკვირდება რუსეთ-უკრაინის კრიზისთან დაკავშირებულ ბოლო დროს განვითარებულ მოვლენებს და ზედმიწევნით ასრულებს სტრატეგიული გეგმების განხორციელებას, 2022 წელს კომპანიის პროდუქციის საექსპორტო ქვეყნების რაოდენობა 23-მდე გაიზარდა.

სს ლომისი

მმართველობის ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

სოციალური პასუხისმგებლობა

კომპანია პასუხისმგებლობით რეაგირებს გარემოზე ზემოქმედებაზე ადგილობრივ საზოგადოებაში და იღებს ზომებს გარემოზე ზემოქმედების მინიმუმამდე შესამცირებლად. ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციით კომპანია გარდაქმნის წარმოებისთვის გამოყენებულ წყალს სუფთა წყლად, სანამ მას ღია გარემოში გაუშვებს. ეს ობიექტი უნიკალური და ერთადერთია ქართული ლუდის ინდუსტრიაში მისი ტექნოლოგიით და გარემოსდაცვით ნორმებთან შესაბამისობის კუთხით.

კომპანია აქტიურად არის ჩართული საქველმოქმედო საქმიანობაში, მხარს უჭერს ობოლი და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვთა სახლს „ჩემი სახლი საქართველო“. კომპანია მომავალშიც გეგმავს საქველმოქმედო კამპანიის გაგრძელებას.

2023 წლის 16 ივნისი

_____	_____
ველი დინჩელი	ჩარი კაია
გენერალური მენეჯერი	ფინანსური დირექტორი

სს ლომისი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული
ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება....1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება....2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება....3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება....4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 კომპანია და მისი საქმიანობა....6
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო....6
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები....7
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას ...23
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება....24
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები....26
7 ძირითადი საშუალებები....31
8 მარაგები....32
9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები....32
10 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები....35
11 განთავსებული სააქციო კაპიტალი....36
12 ნასესხები სახსრები....36
13 საფინანსო საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება....36
14 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები....37
15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან....37
16 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება....38
17 დისტრიბუციის ხარჯები....38
18 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები....39
19 ფინანსური შემოსავალი/ხარჯები, ნეტო....39
20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები....40
21 ფინანსური რისკის მართვა....42
22 კაპიტალის მართვა....48
23 რეალური ღირებულების შეფასება....49
24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით....50
25 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან....51
26 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები....52

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ლომისის აქციონერსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს ლომისის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*- ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო
King David ბიზნეს ცენტრი, მ. ალექსიძის #12, მე-7 სართული, თბილისი 0171, საქართველო
ტელ: +995 (32) 250 80 50, www.pwc.com/ge

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენს მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ, ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში , გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება, შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან. იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2023 წლის 16 ივნისი
თბილისი, საქართველო

სს ლომისი
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	2021 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	7	46,470	44,851	43,946
აქტივის გამოყენების უფლება		1,750	1,822	1,979
არამატერიალური აქტივები		1,274	1,505	588
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები		786	483	290
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**50,280**	**48,661**	**46,803**
მოკლევადიანი აქტივები				
მარაგები	8	26,023	14,385	13,365
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	22,624	17,416	12,078
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	27,385	22,085	10,588
სულ მოკლევადიანი აქტივები		**76,032**	**53,886**	**36,031**
სულ აქტივები		**126,312**	**102,547**	**82,834**
კაპიტალი				
განთავსებული სააქციო კაპიტალი	11	20	20	20
საემისიო შემოსავალი	11	5,441	5,441	5,441
გაუნაწილებელი მოგება/(დაგროვილი დეფიციტი)		48,407	11,379	(22,681)
სულ კაპიტალი		**53,868**	**16,840**	**(17,220)**
ვალდებულებები				
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	12	-	59,113	84,213
საიჯარო ვალდებულებები		489	554	522
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**489**	**59,667**	**84,735**
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	12	38,865	250	233
საიჯარო ვალდებულებები		448	770	123
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	31,651	24,795	13,835
სახელშეკრულებო ვალდებულებები		991	225	1,128
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		**71,955**	**26,040**	**15,319**
სულ ვალდებულებები		**72,444**	**85,707**	**100,054**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**126,312**	**102,547**	**82,834**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-52 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია მმართველი საბჭოს სახელით 2023 წლის 16 ივნისს.

ველი დინჩელი
მთავარი მმართველი

ჩარი კაია
ფინანსური დირექტორი

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-52 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს ლომისი
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	15	**200,429**	**167,225**
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	16	(127,281)	(98,774)
მთლიანი მოგება		**73,148**	**68,451**
სხვა შემოსავალი		1,378	949
დისტრიბუციის დანახარჯები	17	(26,190)	(22,660)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	18	(17,775)	(13,899)
სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო		894	(576)
საოპერაციო მოგება		**31,455**	**32,265**
ფინანსური ხარჯები	19	7,505	4,724
ფინანსური შემოსავალი	19	(1,932)	(2,929)
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		**37,028**	**34,060**
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		**37,028**	**34,060**
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		**37,028**	**34,060**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-52 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს ლომისი

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	განთავსებული სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გაუნაწილებელი მოგება/ (დაგროვილი დეფიციტი)	სულ
მანამდე წარდგენილი ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**20**	**5,441**	**(22,157)**	**(16,696)**
შეცდომის გასწორება	-	-	(524)	(524)
გადაანგარიშებული ნაშთი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**20**	**5,441**	**(22,681)**	**(17,220)**
წლის მოგება (გადაანგარიშებული)	-	-	34,060	34,060
სულ წლის სრული შემოსავალი (გადაანგარიშებული)	-	-	34,060	34,060
გადაანგარიშებული ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**20**	**5,441**	**11,379**	**16,840**
წლის მოგება	-	-	37,028	37,028
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	37,028	37,028
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**20**	**5,441**	**48,407**	**53,868**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-52 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს ლომისი
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		**37,028**	**34,060**
შესწორებები::			
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები		12,950	12,782
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა		974	575
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი შემცირებული შემოსულობით		11	2
ფინანსური შემოსავალი	19	(1,026)	(687)
ფინანსური ხარჯი	19	1,932	2,929
უცხოური ვალუტის გადაანგარიშების სხვაობები		(7,461)	(3,562)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		**44,408**	**46,099**
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზრდა		(5,259)	(5,485)
მარაგების ზრდა		(11,638)	(1,020)
ზრდა/(შემცირება) სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		766	(903)
ზრდა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		10,082	12,586
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		**(6,049)**	**5,178**
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		1,026	687
გადახდილი პროცენტი		(2,777)	(3,244)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		**36,608**	**48,720**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(14,778)	(13,763)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		-	38
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(33)	-
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(14,811)**	**(13,725)**
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
ნასესხები სახსრების დაფარვა	13	(13,174)	(20,731)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა – ძირითადი თანხა	13	(840)	(578)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(14,014)**	**(21,309)**
ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(2,483)	(2,189)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		**22,085**	**10,588**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს		**27,385**	**22,085**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-52 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1 კომპანია და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, სს ლომისისათვის (შემდგომში „კომპანია“).

კომპანია დაარსდა 1997 წლის 16 მაისს და მდებარეობს საქართველოში. კომპანია არის აქციებით შეზღუდული სააქციო საზოგადოება, შექმნილია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და რეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით 223236013.

კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანიაა Efes Breweries International B.V., ხოლო კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş..

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ლუდისა და გაზიანი გამაგრილებელი სასმელების წარმოება და საბითუმო ვაჭრობა საქართველოში და საზღვარგარეთ. კომპანია ექსპორტს ახორციელებს 20-ზე მეტ ქვეყანაში. კომპანიის საწარმოო ობიექტები ძირითადად მდებარეობს სოფელ ნატახტარში, საქართველოში.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ძირითადი ადგილია საქართველო, მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში (“ლ”), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება ხშირ ცვლილებებსა და არაერთგვაროვან ინტერპრეტაციებს. განვითარებადი ბაზრები, როგორიცაა საქართველო, ექვემდებარება განსხვავებულ რისკებს, ვიდრე უფრო განვითარებული ბაზრები; ეს მოიცავს ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ, სამართლებრივ და საკანონმდებლო რისკებს. კანონები და რეგულაციები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნესებზე საქართველოში, განაგრძობენ სწრაფად განვითარებას საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოებით, რომლებიც ექვემდებარება არაერთგვაროვან ინტერპრეტაციას. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში განხორციელდა მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილებები, რომლებიც დიდწილად უკავშირდებოდა საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების გეგმას. მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო ორი წლის განმავლობაში განხორციელებულმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა გზა გახსნა, შესაძლებელია არსებობდეს მეტის მოლოდინი, რადგან საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების სამოქმედო გეგმა ვითარდება.

COVID-19. 2020 წლის მარტში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ COVID-19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიის საპასუხოდ, COVID-19-ის გავრცელებისა და ზეგავლენის შემცირების მიზნით, საქართველოს ხელისუფლებამ მიიღო შესაბამისი ზომები, როგორებიცაა კარანტინი, თვითიზოლაცია, სამოგზაურო და ბიზნეს საქმიანობის სხვა შეზღუდვები, მათ შორის საქმიანობის შეწყვეტა. ზოგიერთი ზემოაღნიშნული შეზღუდვა შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არსებობს რისკი, რომ ხელისუფლებამ დააწესოს დამატებითი შეზღუდვები 2023 წელს, ვირუსის ახალი ვარიანტების გამოჩენის საპასუხოდ.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. ზემოაღნიშნული ზომების გათვალისწინებით, არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობაზე გრძელვადიანი სამომავლო შედეგების პროგნოზირება რთულია, ხოლო ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი მოლოდინები და შეფასებები შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური შედეგებისგან. რუსეთსა და უკრაინას შორის ომის მიუხედავად, კომპანია აგრძელებს საექსპორტო ოპერაციებს ორივე ქვეყანაში. ზემოაღნიშნულ ბაზრებზე მნიშვნელოვანი დამოკიდებულება არ არსებობს, რადგან ხელმძრვანელობის სტრატეგია ითვალისწინებს უცხო ქვეყნებში საექსპორტო შემოსავლების დივერსიფიკაციას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის საფუძველზე. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული. იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. ის ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ის საქმიანობს. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი (“GEL”). ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც კომპანიის წარსადგენი ვალუტაა.

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. უცხოური ვალუტის შემოსულობები და ზარალი, რომლებიც დაკავშირებულია ნასესხებ სახსრებთან და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებთან, წარმოდგენილია „ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯების“ ნაწილში, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ყველა სხვა სავალუტო შემოსულობები და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - ‘სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო’. წლის ბოლოს არსებული განაკვეთებით კონვერტაცია არ ვრცელდება არაფულად მუხლებზე, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური ვალუტის გაცვლითი კურსი იყო აშშ დოლარი 1 = ₾ 2.7020) და ევრო 1 = ₾ 2.8844 ((2021 წლის 31 დეკემბერი: აშშ დოლარი 1 = ₾ 3.0976; ევრო 1 = ₾ 3.504). 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით: აშშ დოლარი 1= 3.2766, ევრო 1= 4.0233 ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად გაცვლადი ვალუტა საქართველოს საზღვრებს გარეთ.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის ან დაგროვილი გაუფასურების თანხით, საჭიროებისამებრ. ძირითადი საშუალებები მოიცავს მშენებარე აქტივებს სამომავლოდ ძირითად საშუალებებად გამოყენებისთვის.

ღირებულება მოიცავს ხარჯებს, რომლებიც უშუალოდ მიეკუთვნება მუხლების შეძენას.

შემოსულობა ნებისმიერი მუხლის გაყიდვიდან, რომელიც წარმოებულია ძირითადი საშუალებების მუხლის იმ ადგილმდებარეობაზე და მდგომარეობამდე მიყვანისას, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ მას შეეძლოს იმუშაოს ხელმძღვანელობის განზრახვისამებრ (მაგალითად, როგორიცაა აქტივის სწორად ფუნქციონირების შემოწმებისას მიღებული ნიმუშები) და ამ მუხლების ღირებულება აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია კომპანიის მიერ მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება და დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე მინიშნება. თუ მსგავსი მინიშნება არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. წინა წლებში აქტივისთვის აღიარებული გაუფასურების ზარალი საჭიროებისამებრ აღდგება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ჰქონდა აქტივის გამოყენების ღირებულების განსასაზღვრად გამოყენებული შეფასებების ან გასვლის ხარჯებით შემცირებული რეალური ღირებულების ცვლილებას.

ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, სხვა შემოსულობაში/(ზარალში), ნეტო.

ცვეთა. მიწას და დაუმთავრებელ მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების სხვა მუხლების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მათი ღირებულების გადასანაწილებლად ნარჩენ ღირებულებასა და სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
შენობა-ნაგებობები	30
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	6 -დან 15-მდე
ავტომობილები	4 -დან 7-მდე
ავეჯი და მოწყობილობები	2 -დან 7-მდე
სავაჭრო აღჭურვილობა	2-დან 7-მდე
სხვა	2 -დან 7-მდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასხვისებიდან, გასხვისებასთან დაკავშირებული დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როგორიც იქნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივის გამოყენების უფლება. კომპანია იჯარით იღებს სხვადასხვა ოფისებსა და ავტომობილებს. ხელშეკრულებები შეიძლება მოიცავდეს ორივეს, საიჯარო და არა საიჯარო კომპონენტებს. კომპანია ხელშეკრულებით განსაზღვრულ საზღაურს მიაკუთვნებს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს მათ შესაბამის განცალკევებულ ფასზე დაყრდნობით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:

- იჯარის ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას;
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ნებისმიერ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს, და
- აქტივის იჯარის შეთანხმების მოთხოვნის შესაბამის მდგომარეობამდე აღდგენის ხარჯებს.

აქტივის გამოყენების უფლება საერთოდ გაუფასურებას ექვემდებარება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას და იჯარის ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის საფუძველზე. თუ კომპანია გონივრულად დარწმუნებულია შესყიდვის ოფციონის განხორციელებაში, აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება საიჯარო აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. აქტივის გამოყენების უფლების მუხლების გაუფასურება გამოითვლება წრფივი მეთოდით, მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში შემდეგნაირად:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
შენობა-ნაგებობები (ოფისი)	2
ავტომობილები	3 -დან 4-წლამდე

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს აქვს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა და ძირითადად მოიცავს კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფას, სავაჭრო ნიშნებს და ლიცენზიებს.

შეძენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები და სავაჭრო ნიშნები კაპიტალიზდება მათი შეძენისა და გამოყენებისთვის გაწეული ხარჯების საფუძველზე.

განვითარების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია კომპანიის მიერ კონტროლირებად იდენტიფიცირებულ და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან, აღირიცხება არამატერიალურ აქტივებად, თუ სავარაუდოა ისეთი დამატებითი ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება, რომელიც აღემატება ხარჯებს. კაპიტალიზებული ხარჯები მოიცავს პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარების გუნდისთვის დაქირავებული თანამშრომლების სარგებლის ხარჯებს და შესაბამისი ზედნადები ხარჯების შესაბამის ნაწილს. კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ყველა სხვა ხარჯი, მაგ. მისი მოვლა-შენახვა, ხარჯად აღირიცხება მათი გაწევისას.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
სავაჭრო ნიშნები	7-დან 10 წლამდე
პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები	7-დან 10 წლამდე
სხვა ლიცენზიები	7-დან 10 წლამდე

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და გასხვისების ხარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდესამდე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. აქტივების, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურების საკითხი განიხილება, როდესაც მოვლენების ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებს, რომ მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც ხდება დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების ადრინდელი გაუფასურება განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის შესაძლო აღდგენის მიზნით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად, ბაზრის მონაწილეთა შორის გარიგებისას შეფასების თარიღისათვის. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს მიერ ფლობილ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის საკმარისი ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტრებულ ფასზე.

შეფასების ისეთი ხერხები, როგორებიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან თავისუფალ, მხოლოდ საკუთარი ინტერესის მქონე პირებს შორის გარიგებები ან ინვესტიციის მიმღების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება, გამოიყენება იმ კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. რეალური ღირებულების შეფასებების გაანალიზება ხდება რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასება არის შეფასება, რომელიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი ინფორმაცია). რეალური ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადაცემებს, ითვლება, რომ ადგილი ჰქონდათ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იხილეთ შენიშვნა 23.

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები), მრჩევლებისთვის, ბროკერებისთვის, დილერებისთვის და მარეგულირებლებისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომელიც მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების თანხას გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდა, დამატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით *("ECL")*. დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება სავარაუდო მომავალი ფულადი გადახდები ან შემოსავლები (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადაზე ან საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობა საბაზრო განაკვეთების მიხედვით არ განისაზღვრება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, ანუ ის სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL), თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყის აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით (AC) რაც გამოიწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასების კატეგორიაში ახორციელებს.

3 საღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი'), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი') ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა" ბიზნეს მოდელში და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL').

კომპანიის აქტივების ჯგუფისათვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება, და როგორ ხდება მენეჯერებისთვის კომპენსაციის გადახდა.

ფინანსური აქტივები– კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას ("SPPI").

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით". SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

კომპანია სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურებისთვის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. შენიშვნა 21 მოიცავს ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასებისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების ტექნიკის შესახებ, მათ შორის, ახსნა-განმარტებას, თუ როგორ აერთიანებს კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას ECL მოდელებში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. ინდიკატორები, რომლებიც მიანიშნებს, რომ არ არსებობს აღდგენის გონივრული მოლოდინი, მოიცავს, სხვებთან ერთად, მოვალის მიერ დაფარვის გეგმის და 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული პერიოდის განმავლობაში კომპანიასთან სახელშეკრულებო გადახდების შეუსრულებლობას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადის გასვლა ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადაცემულია აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად მთელი რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული. კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც 'შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული' ('AC').

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოეწურება).

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს ვალდებულების დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის („catch up") მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების კაპიტალთან დაკავშირებულ ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთ გადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, (ii) დეფოლტის შემთხვევაში და (iii) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადების მიღებისათვის, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია ("FVTPL").

შეზღუდული ნაშთები გამორიცხულია ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებიდან ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისთვის ზარალის ანარიცხი განისაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის გამოყენებით (იხილეთ შემდგომი პოლიტიკა ამ კუთხით სექციაში „ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის“).

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ზარალის ანარიცხის გამოკლებით, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის გამოყენებით (იხილეთ შემდგომი პოლიტიკა ამ კუთხით სექციაში „ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის“)

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაჰენტი ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები. სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოადგენს მომხმარებლისთვის საქონლის მიწოდების ვალდებულებას და აღიარდება კონტრაჰენტისგან ფულადი სახსრების მიღების დღეს.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, გაწეული გარიგების დანახარჯების გარეშე, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საიჯარო ვალდებულებები. იჯარისგან წარმოქმნილი ვალდებულებები თავდაპირველად ფასდება დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე და მოიცავს შემდეგი იჯარის გადახდების წმინდა დღევანდელ ღირებულებას:

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები), შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების დავალიანებებით.

შეწყვეტის შესაძლებლობები შეყვანილია მთელ რიგ იჯარებში კომპანიის შიგნით. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმალურად გაზრდისთვის კომპანიის ოპერაციებში გამოყენებულ აქტივებთან დაკავშირებით. შეწყვეტის შესაძლებლობების უმეტესობით სარგებლობის უფლება აქვს კომპანიას და შესაბამის მეიჯარეს.

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი დროულად ვერ განისაზღვრება, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც ის განაკვეთია, რაც კომპანიას უნდა გადაეხადა იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, რომლებიც აუცილებელია იმ აქტივის მოსაპოვებლად, რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივის გამოყენების უფლებას, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფით და მდგომარეობით.

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია:

- სადაც შესაძლებელია, იყენებს კომპანიის მიერ, ბოლო ხანებში, მესამე მხარისგან მიღებულ დაფინანსებას, როგორც საწყის წერტილს, რომელიც კორექტირებულია, რათა ასახოს საფინანსო პირობების ცვლილებები, დაფინანსების მესამე მხარისაგან მიღების გამო,
- იყენებს შენების (build-up) მიდგომას, რომელიც იწყება საკრედიტო რისკისთვის კორექტირებული ურისკო საპროცენტო განაკვეთით, და
- ახორციელებს იჯარისათვის სპეციფიურ კორექტირებებს, მაგ. ვადა, ქვეყანა, ვალუტა და უზრუნველყოფა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საიჯარო გადახდები განაწილდება ძირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ იწარმოებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

აღჭურვილობისა და ავტომობილების მოკლევადიან იჯარასთან დაკავშირებული გადახდები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ყველა იჯარა აღიარდება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი მოგებაში ან ზარალში. მოკლევადიანი იჯარა არის იჯარა 12 თვის ან ნაკლები ვადით. დაბალი ღირებულების აქტივები მოიცავს 5 ათასი ლარის, ან ნაკლები ღირებულების მცირე საოფისე ფართებს.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად.

ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იმავე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორატიული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის რეალური თარიღისა და პერიოდისა, როდესაც დივიდენდის გადახდა მოხდა.

დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგვრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო ჩათვლებით, შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხების ამოღების შესაძლებლობის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებული საწარმოებისთვის გადახდილი ავანსების სანაცვლოდ, აღირიცხება გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა, საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღიარდება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციების კორექტირება პროცენტებთან და ჯარიმებთან მიმართებაში აღირიცხება ფინანსური ხარჯებსა და სხვა შემოსულობა/(ზარალში) წმინდად, შესაბამისად.

დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ). წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) მოთხოვნების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღგ ამოღებადია ჩასათვლელი დღგ-ის საპირისპიროდ, დღგ-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. გაყიდვებსა და შესყიდვებთან დაკავშირებული დღგ აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ბრუტო საფუძველზე და განმარტებით შენიშვნაში ცალკე აისახება, როგორც აქტივი და ვალდებულება. როდესაც მოთხოვნის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ანარიცხია შექმნილი, მაშინ გაუფასურების ზარალი აღირიცხება დებიტორის მთლიანი თანხით, დღგ-ის ჩათვლით.

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი მეთოდის საფუძველზე. მზა პროდუქციის და დაუმთავრებელი წარმოების ღირებულება მოიცავს ნედლეულს, პირდაპირ შრომას, სხვა პირდაპირ დანახარჯებს და მათთან დაკავშირებულ წარმოების ზედნადებ ხარჯებს (ნორმალური საოპერაციო მწარმოებლურობის საფუძველზე), მაგრამ გამორიცხავს ნასესხები სახსრების ხარჯებს. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის გაყიდვის შეფასებული ფასი ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობისას, რომელიც შემცირებულია დასრულების და გაყიდვის შეფასებული ხარჯებით. სარეალიზაციო პუნქტებში სარეკლამო მასალებთან დაკავშირებული დაბალი ღირებულების მარაგები, რომელთა საშუალო ფასია 15 ლარი, პირდაპირ აღიარდება ხარჯად შესყიდვის დროს.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი აქტივი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოდინება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

განთავსებული სააქციო კაპიტალი. განთავსებული სააქციო კაპიტალის ოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები (მათ შორის ცვლილებები განთავსებულ კაპიტალში, საკუთრებაში და ა.შ.) უნდა განხორციელდეს მხოლოდ კომპანიის აქციონერების გადაწყვეტილების საფუძველზე.

საემისიო შემოსავალი. საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს მიღებულ შენატანებს, რომელიც აჭარბებს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებას.

ვალდებულებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით ფინანსურ ხარჯებში.

გადასახადები და ხარჯები, როგორიცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც ადგილი ექნება მავალდებულებელ მოვლენას, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსების სახით.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობის შედეგად. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე. ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნების, დღგ-ს და აქციზის გარეშე.

საქონლის გაყიდვა . გაყიდვა აღიარდება საქონელზე კონტროლის გადაცემისას, ანუ როდესაც საქონელი მიეწოდება მომხმარებელს, მომხმარებელს სრული კონტროლი აქვს საქონელზე და არ არსებობს შეუსრულებელი მოვალეობა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომხმარებლის მიერ საქონლის მიღებაზე. მიწოდება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელი მიწოდებული იქნება კონკრეტულ ადგილზე, მოძველებისა და დაკარგვის რისკები მომხმარებელს გადაეცემა, მომხმარებელი მიიღებს საქონელს ხელშეკრულების შესაბამისად, ან მიღების ვადა ამოიწურება ან კომპანიას ობიექტური მტკიცებულება აქვს, რომ მიღებისთვის საჭირო ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია.

ფასდათმობით გაყიდვებიდან ამონაგები აღიარდება ხელშეკრულებაში მითითებული ფასის საფუძველზე, შეფასებული მოცულობითი ფასდათმობის გამოკლებით. ფასდათმობის უზრუნველსაყოფად დაგროვილ გამოცდილებას იყენებენ, მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდის მეშვეობით და ამონაგები აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მაღალია ალბათობა, რომ მნიშვნელოვანი დაბრუნება არ მოხდება. თანხის დაბრუნების ვალდებულება (რაც სავაჭრო და სხვა ვალდებულებაში აისახება) აღიარდება მოსალოდნელი მოცულობითი ფასდათმობისთვის, რაც მომხმარებლისთვის გადასახდელია საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე განხორციელებულ გაყიდვებთან დაკავშირებით.

მიიჩნევა, რომ დაფინანსების ელემენტი არ არსებობს, რადგან გაყიდვები 20 დღიანი საკრედიტო პირობით ხორციელდება, რაც ბაზარზე არსებული პრაქტიკის თანმიმდევრულია. მოთხოვნა აღიარდება საქონლის მიწოდებისას, რადგან ეს არის დროის მომენტი, როდესაც ანაზღაურების მიღება უპირობოა, რადგან გადახდის განხორციელების ვადის დადგომამდე მხოლოდ დროის გასვლაა საჭირო.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები. ხელფასის, სარგოს, საპენსიო ფონდში შენატანის, ანაზღაურებადი შვებულებისა და ბიულეტენის, ბონუსების, გამოუყენებელი შვებულების დღეებისა და სხვა არაფულადი სარგებელის (მაგალითად როგორიც არის ჯანმრთელობის მომსახურებები და საბავშვო ბაღების მომსახურება) დარიცხვა ხორციელდება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ. კომპანიას არ გააჩნია იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა, რომ განახორციელოს საპენსიო ან შრომითი საქმიანობის შემდგომი სარგებლის გადახდები, შენატანების სქემაში კანონით განსაზღვრული გადახდების გარდა.

შეცდომების გასწორება. კომპანია აღმოჩენისთანავე ასწორებს წინა პერიოდის არსებით ხარვეზებსა და შეცდომებს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეტროსპექტულად, იმ წინა პერიოდებში წარდგენილი შესადარისი თანხების გადაანგარიშების მეშვეობით, რომელშიც ადგილი ჰქონდა შეცდომის დაშვებას და რაიმე სახის ინფორმაციის გამოტოვებას, ან უგულვებელყოფას და, თუ შეცდომა დაშვებულ იქნა ადრეულ წინა პერიოდამდე, მაშინ ყველაზე ადრეული წინა პერიოდისთვის შესაბამისი აქტივების, ვალდებულებებისა და კაპიტალის საწყისი ნაშთების გადაანგარიშების მეშვეობით.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობამ წინა ფინანსურ პერიოდებთან დაკავშირებით გამოავლინა შემდეგი შეცდომები:

- 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები შემცირებული იყო შესაბამისად 620 ათასი ლარით და 533 ათასი ლარით, 2021 წელს გაფორმებული სათაო ოფისის შენობის იჯარის ხელშეკრულების გამოტოვების გამო. შესაბამისად, აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა 311 ათასი ლარის ოდენობით, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯებიდან გამოირიცხა, ქირავნობის ხარჯი გადაჭარბებული იყო 263 ათასი ლარით. საპროცენტო ხარჯი შემცირებული იყო 30 ათასი ლარით, ასევე სავალუტო შემოსულობა 83 ათასი ლარის ოდენობით იყო შემცირებული. დარჩენილი არა-არსებითი შესწორებები, რომლებიც დაკავშირებულია ავტომობილების იჯარასთან დაკავშირებულ შეცდომებთან აქტივების გამოყენების უფლების ნაშთების და მასთან დაკავშირებული საიჯარო ვალდებულებების გაანგარიშებისას.
- კომპანიამ აღიარა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები დაბრუნებად კონტეინერებზე ერთი და იგივე კონტრაგენტთან. კომპანიამ გადაწყვიტა ნაშთების გასწორება, რადგან კონტეინერების მფლობელობა არ გადაეცა კომპანიას და შესაბამისად შეამცირა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 550 ათასი ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წლის 1 იანვარი: 410 ათასი ლარი).
- კომპანიამ არასწორად გამოითვალა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 279 ათასი ლარის ოდენობით და შესაბამისად შემცირებული იყო სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ნაშთები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020: ნული).
- 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები მოიცავდა მარკეტინგული მომსახურებისთვის გადახდილ ავანსებს, რომელიც კომპანიის მიერ იქნა მიღებული 2020 წელს, შესაბამისად კლიენტმა ჩამოწერა 350 ათასი ლარის ოდენობის გადახდილი ავანსი დისტრიბუციის ხარჯების სახით.
- მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგები, გაყიდვების ღირებულება და სხვა შემოსავალი გადაჭარბებულია შესაბამისად 882 ათასი ლარით, 994 ათასი ლარით და 90 ათასი ლარით, ერთ-ერთ საექსპორტო მომხმარებელთან აგენტი-პრინციპალის გარიგების არასათანადო აღიარების შედეგად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- წინა წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოტოვებული იყო 2021 წლის აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული პროფესიული მომსახურების საფასური 120 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც გაწეული იყო აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

- წარდგენის მიზნით, კომპანიამ შეასწორა ოპერაციები და ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ათასი ლარი	**ურთიერთობა**	**თავდაპირველი წარდგენა**	**შესწორება**	**შესწორებული**
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	14	132	146
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	საბოლოო მესაკუთრე	-	(325)	(325)
საქონლის გაყიდვა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	(389)	340	(49)
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შესყიდვები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	-	731	731
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შესყიდვები	საბოლოო მესაკუთრე	(3,452)	(1,062)	(4,514)
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შესყიდვები	სხვა მნიშვნელოვანი აქციონერები	-	(2,725)	(2,725)
საპროცენტო ხარჯი	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	-	(48)	(48)
თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯი	სხვა დაკავშირებული მხარეები	(2,701)	1,725	(976)
	უშუალო მშობელი კომპანია	-	(2,868)	(2,868)
	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	2,703	976	3,679

ცვლილებები წარდგენაში და რეკლასიფიკაცია. ხელმძღვანელობამ რეტროსპექტულად შეცვალა შემდეგი ანგარიშის ნაშთებისა და გარიგების თანხების კლასიფიკაცია. კომპანიას მიაჩნია, რომ ცვლილება უზრუნველყოფს სანდო და მეტად შესაბამის ინფორმაციას. ბასს 8-ის შესაბამისად, ცვლილება განხორციელდა რეტროსპექტულად და შესადარისები შესაბამისად გადაანგარიშდა.

- ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები 483 ათასი ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021 წლის 1 იანვარი: 290 ათასი) მოკლევადიანი აქტივებიდან რეკლასიფიცირდა (სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები) გრძელვადიან აქტივებში და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი იყო ცალკე პუნქტის სახით „ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები“.

- სახელშეკრულებო ვალდებულებები 225 ათასი ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021 წლის 1 იანვარი: 1,129 ათასი ლარი) რეკლასიფიცირდა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებიდან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ცალკე პუნქტში „სახელშეკრულებო ვალდებულებები“.

- დისტრიბუციასთან დაკავშირებული ხარჯები საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯებიდან რეკლასიფიცირდა დისტრიბუციის ხარჯებში 1,114 ათასი ლარის ოდენობით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- სავალუტო შემოსულობა შემცირებული ზარალით, გარდა 643 ათასი ლარის ნასესხები სახსრებისა, ფინანსური ხარჯებიდან რეკლასიფიცირდა სხვა წმინდა მოგებად/(ზარალად), როგორც უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული საოპერაციო მოთხოვნებისა და ვალდებულებების კონვერტაციის გავლენა.

- საბანკო და სხვა საკომისიოები 261 ათასი ლარის ოდენობით ფინანსური ხარჯებიდან რეკლასიფიცირდა საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

განხორციელდა წინა პერიოდის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის და ფულადი ნაკადების ანგარიშგების შემდეგი მუხლების გადაანგარიშება:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	თავდაპირველი წარდგენა	შესწორება	შესწორებული
აქტივების გამოყენების უფლება	858	647	1,505
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები	-	483	483
სულ გრძელვადიანი აქტივები	*858*	*1,130*	*1,988*
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	18,156	(740)	17,416
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	22,052	33	22,085
საგადასახადო აქტივები, ნეტო	33	(183)	(150)
სულ მოკლევადიანი აქტივები	*40,240*	*(889)*	*39,351*
საიჯარო ვალდებულებები	503	51	554
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	*503*	*51*	*554*
საიჯარო ვალდებულებები	365	405	770
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	25,553	(758)	24,795
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	-	225	225
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	*25,918*	*(128)*	*25,790*
გაუნაწილებელი მოგება	10,911	468	11,379

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	თავდაპირველი წარდგენა	შესწორება	შესწორებული
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები	-	290	290
სულ გრძელვადიანი აქტივები	-	*290*	*290*
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13,172	(1,094)	12,078
სულ მოკლევადიანი აქტივები	*13,172*	*(1,094)*	*12,078*
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15,247	(1,412)	13,835
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	-	1,128	1,128
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	*15,247*	*(284)*	*14,963*
გაუნაწილებელი მოგება	(22,157)	(524)	(22,681)

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

ათასი ლარი	თავდაპირველი წარდგენა	შესწორება	შესწორებული
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	168,026	(801)	167,225
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	(99,768)	994	(98,774)
მთლიანი მოგება	68,258	193	68,451
სხვა შემოსავალი	1,039	(90)	949
დისტრიბუციის დანახარჯები	(21,671)	(989)	(22,660)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(14,489)	590	(13,899)
წმინდა გაუფასურების ზარალი ფინანსურ აქტივებზე	(279)	279	-
სხვა შემოსულობა /(ზარალი), წმინდა	(705)	129	(576)
საოპერაციო მოგება	32,153	112	32,265
ფინანსური ხარჯები	4,081	643	4,724
ფინანსური შემოსავალი	(3,166)	237	(2,929)
მოგება დაბეგვრამდე	33,068	992	34,060

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

ათასი ლარი	თავდაპირველი წარდგენა	შესწორება	შესწორებული
მოგება დაბეგვრამდე	33,068	992	34,060
ძირითადი საშუალებების ცვეთა და გაუფასურება	12,977	(195)	12,782
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	-	575	575
წმინდა გაუფასურების ზარალი ფინანსურ აქტივებზე	279	(279)	-
ფინანსური ხარჯი	3,166	(237)	2,929
სავალუტო სხვაობები	(3,394)	(168)	(3,562)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე	45,409	690	46,099
ზრდა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	(5,343)	(142)	(5,485)
ზრდა მარაგებში	(1,020)	-	(1,020)
შემცირება სახელშეკრულებო ვალდებულებებში	-	(903)	(903)
ზრდა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	12,037	549	12,586
ზრდა საგადასახადო აქტივებში	(28)	28	-
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებები	5,646	(468)	5,178
გადახდილი პროცენტი	(3,444)	200	(3,244)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	*48,298*	*422*	*48,720*
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(13,570)	(193)	(13,763)
შემოსულობა არამატერიალური აქტივების გასვლიდან	134	(134)	-
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	*(13,398)*	*(327)*	*(13,725)*
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა-ძირითადი თანხა	(426)	(152)	(578)
წმინდა ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან	*(21,157)*	*(152)*	*(21,309)*
სავალუტო კურსების ცვლილებების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(2,279)	90	(2,189)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ცვლილებები გამომდინარეობს ზემოთ აღნიშნული შეცდომების კორექტირებიდან და წარდგენის ცვლილებებიდან და არა ცალკე, განმარტებით შენიშვნებში არ

2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის მესამე ანგარიშგება წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში შეცდომების ზემოთ აღწერილი კორექტირებისა და წარდგენაში ცვლილებების შედეგად.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის, ვინც ამ ფინანსურ ანგარიშგებას გამოსაცემად ამტკიცებს, მიერ დამტკიცება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა, შეფასებებთან ერთად, აგრეთვე იყენებს განსჯას სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების საწყისი აღიარება. ჩვეულებრივი საქმიანობისას კომპანია ახორციელებს ოპერაციებს თავის დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 -ით მოითხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება, მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი მსგავსი ოპერაციებისათვის, განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისათვის, გარიგებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით ხორციელდება თუ არასაბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ეფუძნება არადაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების პირობები მოცემულია 25-ე შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავებენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან, 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე ექნებოდა შემდეგი ზეგავლენა: ზრდა/შემცირება 1,285 ათასი ლარით (2021: ზრდა/შემცირება 1,263 ათასი ლარით).

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

შემდეგი ცვლილებები ძალაში შევიდა 2022 წლის 1 იანვრიდან:

შემოსულობა გამოზნულ გამოყენებამდე: წამგებიანი კონტრაქტები - ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები, მინიშნება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ბასს 16-ში, ბასს 37-სა და ფასს 3-ში, და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები, 2018-2020 – შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ში ცვლილებით აკრძალულია საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ შემოსავლის გამოქვითვა, რომელიც მიღებულია ისეთი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან, რომელთაც საწარმო გამიზნული დანიშნულებით ამზადებს. მსგავსი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების დანახარჯებთან ერთად, მოგება-ზარალში აღიარდება. საწარმო ბასს 2-ს გამოიყენებს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ შეიცავს იმ აქტივის ცვეთას, რომლის ტესტირებაც მიმდინარეობს, რადგან ის მზად არ არის გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის. ბასს 16-ში ცვლილებით ასევე განმარტებულია, რომ აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგების შეფასებისას საწარმო „ახორციელებს ტესტირებას, რათა დაადგინოს აქტივი სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა“. აქტივის ფინანსური შედეგები შეუსაბამოა ამ შეფასებისთვის. ამგვარად, აქტივი შეიძლება ვარგისი იყოს ხელმძღვანელობის მიერ გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის და მას ცვეთა ერიცხებოდეს მანამ, სანამ ის მიაღწევს საოპერაციო შედეგების დონეს, რომელსაც ხელმძღვანელობა მოელის.

- ბასს 37-ში ცვლილებით განმარტებულია „ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯების“ მნიშვნელობა. ახსნილია, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი დანახარჯები მოიცავს ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზარდ დანახარჯებს; ასევე, მის შესრულებასთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯების განაწილებას. ცვლილებაში განმარტებულია ასევე, რომ წამგებიანი ხელშეკრულებისთვის ცალკე ანარიცხის გაკეთებამდე საწარმო აღიარებს იმ აქტივების გაუფასურების ზარალს, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ამ ხელშეკრულების შესრულებისთვის, ნაცვლად ამ ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილი აქტივებისა.

- ფასს 3-ში ცვლილება შევიდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან მიმართებით, რათა განისაზღვროს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. ამ ცვლილებამდე ფასს 3 ეყრდნობოდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ამასთან, ფასს 3-ს ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის. გამონაკლისი გულისხმობს, რომ საწარმომ, რომელიც ფასს 3-ს იყენებს, ზოგიერთი სახის ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებით უნდა გამოიყენოს ბასს 37 ან ფასიკ 21, ნაცვლად 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლებისა. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო ისეთ ვალდებულებებს აღიარებდა საწარმოთა გაერთიანებაში, რომლებსაც ის არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. ამგვარად, საწარმოს შეძენისთანავე მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და შემოსულობის აღიარება, რომელიც ეკონომიკურ შემოსულობას არ წარმოადგენს. ამასთან, განმარტებულია, რომ შემძენმა პირობითი აქტივები არ უნდა აღიაროს შეძენის თარიღით, როგორც ბასს 37-ში არის განმარტებული.

- ფასს 9-ში შეტანილი ცვლილება ეხება იმის განსაზღვრას, რომელიც საზღაური უნდა შევიდეს ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისთვის ჩატარებულ 10%-ის ტესტში. ღირებულება ან საზღაური შეიძლება გადახდილ იქნეს მესამე მხარის ან გამსესხებლისთვის. ამ ცვლილების მიხედვით მესამე მხარისთვის გადახდილი ღირებულება ან საზღაური არ უნდა შევიდეს აღნიშნული 10%-ის ტესტში.

- ცვლილება შევიდა მე-13 საილუსტრაციო მაგალითში, რომელიც თან ერთვის ფასს 16-ს, რათა ამოღებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მეიჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრირება. ამ ცვლილების მიზეზია იჯარის სტიმულირების გადახდების აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამორიცხვა.

- ფასს 1-ით ნებადართულია გამონაკლისის გამოყენება, თუ შვილობილი საწარმო ძირითად საწარმოზე გვიან მიიღებს ფასს-ებს. შვილობილ საწარმოს შეუძლია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით შეფასება, რაც აისახება ძირითადი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ ყოფილა შეტანილი კონსოლიდირების პროცედურებისთვის და საწარმოთა იმ გაერთიანების ეფექტისთვის, რომლის ფარგლებში ძირითადმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ფასს 1-ში ცვლილება შევიდა, რათა საწარმოებს, რომლებმაც ფასს 1-ის აღნიშნული გამონაკლისით ისარგებლეს, შეძლებოდათ ასევე კუმულაციური გადაყვანის სხვაობების შეფასებინათ ძირითადი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხებით, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის აღნიშნული ცვლილება ვრცელდება ზემოაღნიშნულ კუმულაციურ გადაყვანის სხვაობებზე, რათა შემცირდეს პირველად შემომღებთა დანახარჯები. ეს ცვლილება ვრცელდება ასევე მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობებზე, რომლებიც ფასს 1-ის იგივე გამონაკლისით სარგებლობენ.

- ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომ რეალური ღირებულების ბასს 41-ის მიხედვით შეფასებისას გამოერიცხათ ფულადი ნაკადები დაბეგვრისთვის. ამ ცვლილების მიზანია სტანდარტის იმ მოთხოვნასთან შესაბამისობა, რომელიც გულისხმობს ფულადი ნაკადების დაბეგვრის შემდეგ საფუძველზე დისკონტირებას.

ცვლილებების გამოყენებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და რომლებიც კომპანიას ადრე არ მიუღია.

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. კომპანია არ მოელის, რომ ცვლილებები რაიმე სახის გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ, სახოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.). ამ ვიწრო მასშტაბის შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშო პერიოდის შემდეგ. გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაიქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ძალაში შესვლის თარიღის გადავადება- ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 15 ივლისს და ძალაში შესული იმ წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც დაიწყო 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ბასს 1-ის შესწორებები ვალდებულებების მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიცირების შესახებ გამოიცა 2020 წლის იანვარში და მისი ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა 2022 წლის 1 იანვრამდე. Covid-19 პანდემიის საპასუხოდ, ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა ერთი წლით, რათა კომპანიებს შესწორებული სახელმძღვანელო მითითებების შედეგად კლასიფიკაციის ცვლილების დანერგვისთვის მეტი დრო ჰქონდეთ. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ბასს 8-ში შესწორებები: საღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვაონ კომპანიებმა საღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები საღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: საღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ საღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია საღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“-(გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ძალაში შესვლის თარიღი შემდგომში მოდიფიცირდა 2021 წლის 1 იანვრით ფასს 17-ის შესწორებებით, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა).

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია არ მოელის, რომ ცვლილებები რაიმე სახის გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად , ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს. შესწორებები ეხება ფასს 17-ის 8 სფეროს და ისინი არაა გამიზნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შესაცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სვის:

- *ძალაში შესვლის თარიღი:* ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.
- *დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება:* საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.
- *სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე:* დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების" ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.
- *ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება:* როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან კომპანიისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული კომპანიის სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

- *სხვა შესწორებები:* სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შეღავათები და სხვა მცირე შესწორებები.

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ის გადასვლის მოთხოვნებში შესწორება მზღვეველებს აძლევს ოფციონს, რომელიც მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობა ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შესახებ. ცვლილება ეხება მზღვეველების გადასვლას მხოლოდ ფასს 17-ზე და არ მოქმედებს ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარება შეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომელზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზეც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამობები და, შესაბამისად, გააუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტორებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარის ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალ-ცალკე; საწარმოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ საწარმოს მოეთხოვება, გამოიყენოს ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნები; და საწარმოს, რომელიც იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოელის საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით. კომპანია ამჟამად აფასებს ფასს 17-ის და მასთან დაკავშირებული ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის სახით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე.

კომპანია არ მოელის, რომ ცვლილებები რაიმე სახის გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობები შემდეგია:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	ავტომობილები	ავეჯი და მოწყობილობები	სავაჭრო აღჭურვილობა	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა CIP *	სულ
ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	20,101	113,436	4,438	1,510	78,221	4,033	633	222,372
დაგროვილი ცვეთა	(6,576)	(95,502)	(3,265)	(1,185)	(68,199)	(3,699)	-	(178,426)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	**13,525**	**17,934**	**1,173**	**325**	**10,022**	**334**	**633**	**43,946**
დამატებები	175	2,114	322	294	7,045	336	3,284	13,570
ტრანსფერები	-	2,187	-	-	-	-	(2,187)	-
გასვლები (ღირებულება)	-	(87)	(343)	(1)	(3,925)	(48)	-	(4,404)
გასვლები(დაგროვილი ცვეთა)	-	86	304	1	3,925	48	-	4,364
ცვეთის დარიცხვა	(663)	(6,641)	(427)	(131)	(4,489)	(274)	-	(12,625)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	**13,037**	**15,593**	**1,029**	**488**	**12,578**	**396**	**1,730**	**44,851**
ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	20,276	117,650	4,417	1,803	81,341	4,321	1,730	231,538
დაგროვილი ცვეთა	(7,239)	(102,057)	(3,388)	(1,315)	(68,763)	(3,925)	-	(186,687)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	**13,037**	**15,593**	**1,029**	**488**	**12,578**	**396**	**1,730**	**44,851**
დამატებები	95	1,954	-	334	4,016	309	7,767	14,475
ტრანსფერები	160	7,689	-	-	483	-	(8,332)	-
გასვლები (ღირებულება)	-	-	(32)	-	(556)	(52)	-	(640)
გასვლები(დაგროვილი ცვეთა)	-	-	21	-	556	52	-	629
ცვეთის დარიცხვა	(671)	(6,556)	(408)	(155)	(4,838)	(217)	-	(12,845)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	**12,621**	**18,680**	**610**	**667**	**12,239**	**488**	**1,165**	**46,470**
ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	20,531	127,293	4,385	2,137	85,284	4,578	1,165	245,373
დაგროვილი ცვეთა	(7,910)	(108,613)	(3,775)	(1,470)	(73,045)	(4,090)	-	(198,903)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	**12,621**	**18,680**	**610**	**667**	**12,239**	**488**	**1,165**	**46,470**

CIP - დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა.*

დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა ძირითადად მოიცავს შემდეგ, აქტივები გადაეცემა მანქანა-დანადგარებში და აღჭურვილობაში.

8 მარაგები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 1 იანვარი
ნედლეული და შესაფუთი მასალები	15,612	5,230	5,579
სათადარიგო ნაწილები	4,663	4,406	3,820
მზა პროდუქტი– თვითღირებულებით	2,308	2,261	1,512
დაუმთავრებელი წარმოება	1,869	1,381	1,060
გადასაყიდი საქონელი	694	413	731
სხვა	877	694	663
სულ მარაგები	**26,023**	**14,385**	**13,365**

გაყიდვების ღირებულების ხელახლა წარდგენის პერიოდის განმავლობაში ხარჯად აღიარებული მარაგების ღირებულებამ შეადგინა 101,272 ათასი ლარი (2021: 77,395 ათასი ლარი).

9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	2021 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)
სავაჭრო მოთხოვნები	17,700	15,344	10,095
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	131	126	83
სულ ფინანსური აქტივები * სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	***17,831***	***15,470***	***10,178***
გადახდილი ავანსები	3,222	1,829	1,768
წინასწარ გადახდილი და ანაზღაურებადი გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა	1,461	-	-
სხვა მოთხოვნები	110	117	132
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	**22,624**	**17,416**	**12,078**

163 ათასი ლარის ოდენობის (2021 წლის 31 დეკემბერი: 208 ათასი ლარი; 2020 წლის 1 იანვარი: 24 ათასი ლარი) სავაჭრო მოთხოვნა გაუფასურების ზარალის ანარიცხების გარეშე, დენომინირებულია ევროში.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, რომელიც თავის მხრივ იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო მოთხოვნისათვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, კომპანია სავაჭრო მოთხოვნებს აჯგუფებს აერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებისა და ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად გამოიყენება ინდივიდუალური შეფასების მიდგომა. გამარტივებული მიდგომის გამოყენების შესახებ დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 21.

9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი ეფუძნება კლიენტების გადახდების პროფილს თითოეული ბალანსის თარიღამდე 36 თვის განმავლობაში და შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელიც ამ პერიოდის განმავლობაშია გამოვლენილი. ისტორიული ზარალის განაკვეთები კორექტირდება იმ მაკროეკონომიკური ფაქტორების მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციის ასასახად, რომელსაც გავლენა აქვს კლიენტების მიერ მოთხოვნების ანგარიშსწორების უნარზე. კომპანიამ გამოავლინა, რომ იმ ქვეყნების მშპ და უმუშევრობა, რომელშიც ის ჰყიდის პროდუქციასა და მომსახურებას, ყველაზე შესაფერისი ფაქტორებია და შესაბამისად აკორექტირებს ისტორიული ზარალის განაკვეთებს ამ ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე.

სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო ზარალის ანარიცხი განისაზღვრება ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილი ანარიცხების მატრიცის მიხედვით. ანარიცხების მატრიცა ეფუძნება დღეების რაოდენობას, როდესაც აქტივი ვადაგადაცილებულია, კორექტირებულია საპროგნოზო ინფორმაციისთვის. დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 21.

	2022 წლის 31 დეკემბერი			
მთლიანი ღირებულების პროცენტებში % (ათასი ლარი)	**ზარალის განაკვეთი**	**მთლიანი საბალანსო ღირებულება**	**არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი**	**წმინდა საბალანსო ღირებულება**
სავაჭრო მოთხოვნები				
- მოკლევადიანი	0%	15,148	-	15,148
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	0%	2,523	-	2,523
- 30 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	-	-	-
- 91 -დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	-	-	-
- 181 -დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	-	-	-
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	100%	29	-	29
სულ	**-**	**17,700**	**-**	**17,700**

9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მთლიანი ღირებულების პროცენტებში % (ათასი ლარი)	2021 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 1 იანვარი			
	ზარალის განაკვეთი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება	ზარალის განაკვეთი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
სავაჭრო მოთხოვნები								
- მოკლევადიანი	0%	14,469	-	14,469	0%	9,847	-	9,847
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	0%	340	-	340	0%	203	-	203
- 30 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	507	-	507	0%	10	-	10
- 91 -დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	-	-	-	0%	35	-	35
- 181 -დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	0%	28	-	28	0%	-	-	-
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	100%	-	-	-	100%	-	-	-
სულ	**-**	**15,344**	**-**	**15,344**		**10,095**	**-**	**10,095**

10 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	2021 წლის 1 იანვარი
მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	21,616	16,664	10,584
ვადიანი დეპოზიტები სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	5,769	5,421	-
ფულადი სახსრები სალაროში	-	-	4
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**27,385**	**22,085**	**10,588**

ვადიანი დეპოზიტების თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ასახავს ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხს საკრედიტო რისკის საფეხურების მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბერს. კომპანიის საკრედიტო რისკის საფეხურების სისტემის აღწერისთვის იხილეთ შენიშვნა 21.

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	ვადიანი დეპოზიტები	სულ
- საუკეთესო	-	-	-
- კარგი	21,616	5,769	27,385
- დამაკმაყოფილებელი	-	-	-
- სპეციალური მონიტორინგი	-	-	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სალაროში ფულადი სახსრების გამოკლებით	**21,616**	**5,769**	**27,385**

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ასახავს ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხს საკრედიტო რისკის საფეხურების მიხედვით 2021 წლის 31 დეკემბერს. კომპანიის საკრედიტო რისკის საფეხურების სისტემის აღწერისთვის იხილეთ შენიშვნა 21.

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	ვადიანი დეპოზიტები	სულ
- საუკეთესო	-	-	-
- კარგი	16,664	5,421	22,085
- დამაკმაყოფილებელი	-	-	-
- სპეციალური მონიტორინგი	-	-	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სალაროში ფულადი სახსრების გამოკლებით	**16,664**	**5,421**	**22,085**

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ასახავს ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხს საკრედიტო რისკის საფეხურების მიხედვით 2021 წლის 1 იანვარს. კომპანიის საკრედიტო რისკის საფეხურების სისტემის აღწერისთვის იხილეთ შენიშვნა 21.

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	ვადიანი დეპოზიტები	სულ
- საუკეთესო	-	-	-
- კარგი	10,584	-	10,584
- დამაკმაყოფილებელი	-	-	-
- სპეციალური მონიტორინგი	-	-	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სალაროში ფულადი სახსრების გამოკლებით	**10,584**	**-**	**10,584**

11 განთავსებული სააქციო კაპიტალი

2022 წლის 31 დეკემბრის, 2021 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის გამოშვებული სააქციო კაპიტალის ნომინალური რეგისტრირებული ოდენობა არის 20 ათასი ლარი.

ჩვეულებრივი აქციების ჯამური ნებადართული რაოდენობა არის 20 ათასი აქცია (2021 წ.: 20 ათასი აქცია) თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი (2021 წელი: 1 ლარი თითოეულ აქციაზე). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია სრულად არის გადახდილი. ყოველ ჩვეულებრივ აქციას აქვს ერთი ხმა. ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობის გაზრდის დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 26.

საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მიღებული შენატანების გადაჭარბებას.

კომპანიას არ გამოუცხადებია დივიდენდები 2022 და 2021 წლებში..

12 ნასესხები სახსრები

კომპანიის ნასესხები სახსრები ჯამური ოდენობით 38,865 ათასი ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერი: 59,363 ათასი ლარი; 2021 წლის 1 იანვარი: 84,446 ათასი ლარი) დენომინირებულია აშშ დოლარში.

კომპანიამ მიიღო სესხი უშუალო მშობელი კომპანიისგან Efes Breweries International B.V. 2014 წლის 1 დეკემბერს, ბოლო განახლებით 2020 წლის 31 დეკემბერს. წლიური პროცენტი არის 4% + 3 თვის LIBOR და სესხის დაფარვის ვადა არის 2023 წლის 31 დეკემბერი.

13 საფინანსო საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების მოძრაობა თითოეული წარმოდგენილი პერიოდისთვის. ვალდებულებების ეს მუხლები ასახულია ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში საფინანსო საქმიანობის ნაწილში:

	2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი			2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი		
ათასი ლარი	**ნასესხები სახსრები**	**სათჯარო ვალდებულებები**	**სულ**	**ნასესხები სახსრები**	**სათჯარო ვალდებულებები**	**სულ**
საფინანსო საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები 1 იანვარს	**59,363**	**1,324**	**60,687**	**84,446**	**645**	**85,091**
ფულადი ნაკადები						
ძირითადი თანხის დაფარვა	(13,174)	(840)	(14,014)	(20,731)	(578)	(21,309)
საპროცენტო გადახდები	(2,690)	(87)	(2,777)	(3,183)	(61)	(3,244)
არა-ფულადი ცვლილებები						
პროცენტის დარიცხვა	1,845	87	1,932	2,868	61	2,929
ახალი იჯარები	-	692	692	-	1,425	1,425
სავალუტო კორექტირებები	(6,479)	(239)	(6,718)	(4,037)	(168)	(4,205)
ვალდებულებები საფინანსო საქმიანობიდან 31 დეკემბერს	**38,865**	**937**	**39,802**	**59,363**	**1,324**	**60,687**

14 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	2021 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)
სავაჭრო ვალდებულება	31,291	24,121	13,198
დარიცხული ვალდებულებები და სხვა კრედიტორები	208	141	111
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ამორტიზირებული ღირებულებით	***31,499***	***24,262***	***13,309***
დარიცხული დაქირავებულ თანამშრომელთა სარგებელი	138	371	391
საგადასახადო ვალდებულებები	-	150	103
სხვა	14	12	32
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები, სულ	**31,651**	**24,795**	**13,835**

15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია გამოიმუშავებს მის ამონაგებს კლიენტებთან დროის გარკვეულ მომენტში საქონლის გადაცემით, შემდეგ ძირითად გეოგრაფიულ რეგიონებში:

ათასი ლარი	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
ადგილობრივი გაყიდვები	110,739	79,990
საექსპორტო გაყიდვები	89,690	87,235
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	**200,429**	**167,225**

სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან მიმართებაში აღიარებული შემოსავალი. მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან დაკავშირებული 991 ათასი ლარის ოდენობის ამონაგები იყო აღიარებული (2021 წელი: 225 ათასი ლარი).

16 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება ხარჯების ტიპების მიხედვით წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
გამოყენებული ნედლეული და სახარჯი მასალები	(101,272)	(77,395)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	(7,256)	(7,150)
თანამშრომელთა ხელფასის დანახარჯები	(6,893)	(5,190)
ენერგიისა და კომუნალური ხარჯები	(4,474)	(3,844)
სარემონტო და მოვლა-შენახვის მომსახურება	(1,196)	(779)
წარმოების სხვა ზედნადები ხარჯები*	(6,190)	(4,416)
სულ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	**(127,281)**	**(98,774)**

** წარმოების სხვა ზედნადები ხარჯები მოიცავს ლაბორატორიული ანალიზის ხარჯებს, დაზღვევის ხარჯებს, წარმოების დამატებითი მასალების ჩამოწერას და სხვა მცირე დანახარჯებს.*

თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯებში შედის კანონით დადგენილი საპენსიო შენატანები 141 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 104 ათასი ლარი).

17 დისტრიბუციის ხარჯები

ათასი ლარი	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
თანამშრომელთა ხელფასის დანახარჯები	(8,848)	(7,343)
სარეკლამო და მარკეტინგის მომსახურების ხარჯები	(6,491)	(5,841)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	(5,085)	(5,151)
კომპანიის გარეთ არსებული რესურსებით განხორციელებული ბიზნეს-მომსახურება	(2,245)	(1,442)
ტრანსპორტირების ხარჯები	(1,230)	(1,048)
სარემონტო და მოვლა-შენახვის მომსახურება	(589)	(438)
აქტივების გამოყენების უფლების ცვეთა	(508)	(264)
სხვა	(1,194)	(1,133)
სულ დისტრიბუციის ხარჯები	**(26,190)**	**(22,660)**

თანამშრომელთა სარგებელის ხარჯში შედის კანონით დადგენილი საპენსიო შენატანები 237 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 204 ათასი ლარი).

18 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასი ლარი	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
თანამშრომელთა ხელფასის დანახარჯები	(6,763)	(5,618)
კომპანიის მართვასთან დაკავშირებული მომსახურების დანახარჯები	(5,207)	(3,602)
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიონალური მომსახურება	(950)	(657)
კომპანიის გარეთ არსებული რესურსებით განხორციელებული ბიზნეს-მომსახურება	(887)	(1,013)
დანაკლისებისა და ზარალის ხარჯები	(715)	(539)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	(609)	(481)
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	(550)	(558)
ტრანსპორტირების ხარჯები	(502)	(258)
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	(466)	(311)
საბანკო და სხვა საკომისიო	(276)	(261)
სხვა	(850)	(601)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	**(17,775)**	**(13,899)**

(*) პროფესიონალური მომსახურება მოიცავს 162 ათას ლარს (2021: 120 ათასი ლარი) - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ 2022 წლისთვის გაწეული აუდიტისა და სხვა მომსახურებისთვის გადახდილ საფასურს, როგორც ეს განსაზღვრულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯებში შედის კანონით დადგენილი საპენსიო შენატანები 118 ათასი ლარის ოდენობით (2021 წელი: 88 ათასი ლარი).

19 ფინანსური შემოსავალი/ხარჯები, ნეტო

ათასი ლარი	2022	2021 (გადაანგარიშებული)
საპროცენტო შემოსავალი	1,026	687
სავალუტო შემოსულობა შემცირებული ნასესხები სახსრებიდან მიღებული ზარალით	6,479	4,037
ფინანსური შემოსავალი	**7,505**	**4,724**
საპროცენტო შემოსავალი (შენიშვნა 13)	(1,932)	(2,929)
ფინანსური ხარჯი	**(1,932)**	**(2,929)**
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	**5,573**	**1,795**

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

სასამართლო დავები. ჩვეულებრივი საქმიანობისას დროდადრო კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სასამართლო სარჩელი. საკუთარი შეფასებისა და შიდა პროფესიული კონსულტაციის საფუძველზე ხელმძღვანელობის აზრია, რომ არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება აღნიშნულ სარჩელებთან დაკავშირებით, რომელიც აღემატება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გათვალისწინებულ ანარიცხებს.

საგადასახადო გაუთვალისწინებელი მოვლენები. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ. გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი ღიაა საგადასახადო ორგანოების მიერ შესამოწმებლად სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, შესაძლებელია აღნიშნული პერიოდი გაიზარდოს. ამ გარემოებამ შესაძლოა საქართველოში შექმნას საგადასახადო რისკები, რაც არსებითად უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ადეკვატურად შეასრულა ნაკისრი საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების მისი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი უწყებების ინტერპრეტაციები შესაძლებელია განსხვავდებოდეს და ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს, იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანოები წარმატებით აღასრულებენ საკუთარ ინტერპრეტაციებს.

საქართველოს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა ზოგადად შეესაბამება საერთაშორისო სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრინციპებს, რომელიც შემუშავებულია ეკონომიკური განვითარებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის (OECD) მიერ, თუმცა მას გააჩნია სპეციფიური თვისებები. ეს კანონმდებლობა განაპირობებს დამატებითი საგადასახადო შეფასების შესაძლებლობას კონტროლირებული ოპერაციებისათვის (ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებს შორის და გარკვეული ოპერაციები დაუკავშირებელ მხარეებთან), თუ მსგავსი ოპერაციები არ ხორციელდება „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“. ხელმძღვანელობამ დანერგა შიდა კონტროლი, რომელიც შესაბამისობაშია სატრანსფერო ფასების კანონმდებლობასთან.

კონტროლირებული ოპერაციებიდან წარმოქმნილი საგადასახადო ვალდებულებები განისაზღვრება, მათი ფაქტობრივი გარიგების ფასების საფუძველზე. შესაძლებელია სატრანსფერო ფასების წესების ინტერპრეტაციების განვითარებით მსგავსი სატრანსფერო ფასების გამოწვევის წინაშე დაყენება. ნებისმიერი მსგავსი გამოწვევის გავლენის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია; თუმცა, შეიძლება იგი მნიშვნელოვანი იყოს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის და/ან კომპანიის ოპერაციებისათვის.

კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიას აქვს სახელშეკრულებო კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები ძირითადი საშუალებებთან დაკავშირებით , საერთო ჯამში 4,259 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 1,815 ათასი ლარი).

კომპანიამ უკვე გამოყო საჭირო რესურსები აღნიშნულ ვალდებულებებთან დაკავშირებით. კომპანიას მიაჩნია, რომ მომავალი წმინდა შემოსავალი და დაფინანსება საკმარისი იქნება ამ და ნებისმიერი მსგავსი ვალდებულებების დასაფარად.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირების აღსრულება ვითარდება და მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები. .

კლიმატის ცვლილების გათვალისწინება. კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და ზრუნვა კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და საჭიროებისამებრ გამოეხმაურება მათ კომპანიის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ და როდესაც ისინი გაიცემა იმ ბაზრებზე, რომლებშიც კომპანია ოპერირებს.

21 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო, საპროცენტო და სხვა ფასის რისკების ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ საკრედიტო პირობებით საქონლის გაყიდვის და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებს.

კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულია ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია, ამიტომ ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე, როგორც დაკავშირებული კოეფიციენტებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რევოლვურ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის საფეხურების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საფეხურების განსასაზღვრად, კომპანია იყენებს გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (როგორებიცაა Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ შეფასებულ რისკის საფეხურების მიდგომას. შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები დაიტანება კომპანიის მიერ შედგენილ შიდა ძირითად შკალაზე დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრული დიაპაზონით, როგორც ეს განმარტებულია ცხრილში ქვემოთ:

საკრედიტო რისკის საფეხურების ძირითადი შკალა	შესაბამისი შიდა რეიტინგები	გარე საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (S&P) შესაბამისი რეიტინგები	დეფოლტის ალბათობის შესაბამისი ინტერვალი
საუკეთესო	[1 – 6]	AAA -დან BB+ -მდე	0,01% – 0,5%
კარგი	[7 – 14]	BB -დან B+ -მდე	0,51% – 3%
დამაკმაყოფილებელი	[15 – 21]	B, B-	3% – 10%
სპეციალური მონიტორინგი	[22 – 25]	CCC+ -დან CC- -მდე	10% – 99,9%
დეფოლტი	[26 – 30]	C, D-I, D-II	100%

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ძირითად შკალაზე რისკის თითოეულ დონეს ენიჭება გადახდისუნარიანობის კონკრეტული ხარისხი:

- *საუკეთესო* – მაღალი საკრედიტო ხარისხი, დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით
- *კარგი* – სათანადო საკრედიტო ხარისხი, საშუალო მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით
- *დამაკმაყოფილებელი* – საშუალო საკრედიტო ხარისხი, დამაკმაყოფილებელი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით
- *სპეციალური მონიტორინგი* – საჭიროებს მჭიდრო მონიტორინგსა და გამოსწორებით მენეჯმენტს, და
- *დეფოლტი* – ობიექტები, რომლებშიც დაფიქსირდა დეფოლტი.

რეიტინგის მოდელები რეგულარულად განიხილება ფინანსური გუნდის მიერ, მოწმდება ფაქტობრივი დეფოლტის მონაცემები და განახლდება, საჭიროების შემთხვევაში. მიუხედავად გამოყენებული მეთოდისა, კომპანია რეგულარულად ამოწმებს რეიტინგების შეფასების სიზუსტეს და აფასებს მოდელების პროგნოზირების ძალას.

გარე რეიტინგები კონტრაჰენტებს ენიჭება დამოუკიდებელი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ, როგორიცაა S&P, Moody's და Fitch. ეს რეიტინგები საჯაროდ ხელმისაწვდომია.

კომპანიის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე, აქტივების კლასების მიხედვით, არის შემდეგი:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 1 იანვარი
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (შენიშვნა 9)			
- სავაჭრო მოთხოვნები, ნეტო	17,700	15,344	10,095
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	131	126	83
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (შენიშვნა 10)			
- მოთხოვნამდე დასაფარი საბანკო ნაშთები	27,385	22,085	10,584
სულ რისკისადმი საბალანსო დაქვემდებარება 31 დეკემბერს	**45,216**	**37,555**	**20,762**
საკრედიტო რისკის მთლიანი მაქსიმალური დაქვემდებარება 31 დეკემბერს	**45,216**	**37,555**	**20,762**

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის დღევანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით კომპანიის მიერ ECL-ის შესაფასებლად გამოიყენება ინდივიდუალური შეფასების მიდგომა.

ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ტარდება საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეფასების შეწონვით თითოეული შედეგის ალბათობით. ინდივიდუალური მიდგომა გამოყენებულია როგორც რეგიონული დისტრიბუტორებისთვის, ასევე საექსპორტო გაყიდვებისთვის. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად ეფუძნება გაყიდვებისა და ფინანსური საკითხების გუნდების საექსპერტო განსჯას. როგორც წესი, საექსპერტო განსჯის ტესტირება ხდება, რათა შემცირდეს შეფასებულ და ფაქტობრივ ზარალს შორის სხვაობა.

ECL მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ისევე როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, ეს პროგნოზები და ხდომილების ალბათობები ექვემდებარება მაღალი ხარისხის თანდაყოლილ განუსაზღვრელობას, ამიტომ ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან. კომპანიის აზრით ეს პროგნოზები შესაძლო შედეგების საუკეთესო შეფასებაა და ის კომპანიის სხვადასხვა პორტფელის ფარგლებში არაწრფივობასა და ასიმეტრიებს აანალიზებს, რათა დაადგინოს, შერჩეული სცენარები, შესაძლო სცენარების სპექტრის შესაფერისად, წარმომადგენლობითია თუ არა.

კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს თავის მეთოდოლოგიასა და დაშვებებს, რათა შეამციროს შეფასებულ და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის განსხვავება. ეს შემოწმება წელიწადში ერთხელ ტარდება.

ECL-ის შეფასების მეთოდოლოგიის შემოწმების შედეგების შესახებ ინფომრაციას აწვდიან კომპანიის ხელმძღვანელობას და მოდელებისა და დაშვებების დახვეწის ღონისძიებები განისაზღვრება უფლებამოსილი პირების მიერ განხილვის შემდეგ.

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან მიმართებით ხელმძღვანელობა ვალუტების მიხედვით ადგენს რისკის ზღვრულ დონეს, როგორც ერთდღიანი, ისე დღიური პოზიციებისათვის, რისი მონიტორინგიც ყოველდღიურად ხორციელდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

	2022 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 1 იანვარი		
ათასი ლარი	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია
ლარი	27,952	(8,001)	19,951	17,262	(9,315)	7,947	10,780	(7,009)	3,771
ევრო	6,861	(12,089)	(5,228)	14,985	(8,344)	6,641	5,006	(3,800)	1,206
აშშ დოლარი	10,403	(51,094)	(40,691)	5,308	(67,293)	(61,985)	4,980	(87,574)	(82,594)
სულ	**45,216**	**(71,184)**	**(25,968)**	**37,555**	**(84,952)**	**(47,397)**	**20,766**	**(98,383)**	**(77,617)**

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. ითვლება, რომ ინვესტიციები არაფულად აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას არ გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის მგრძნობელობას უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა ცვლადების უცვლელად დარჩენის შემთხვევაში:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 1 იანვარი
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(8,138)	(12,397)	(16,519)
აშშ დოლარის გაუფასურებაა 20%-ით	8,138	12,397	16,519
ევროს გამყარება 20%-ით	(1,046)	1,328	241
ევროს გაუფასურება 20%-ით	1,046	(1,328)	(241)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და აწესებს ზღვრებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შეუსაბამობის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2022 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	43,382	1,834	-	-	45,216
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(17,973)	(13,388)	(39,322)	(501)	(71,184)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2022 წლის 31 დეკემბერს	**25,409**	**(11,554)**	**(39,322)**	**(501)**	**(25,968)**
2021 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	36,604	951	-	-	37,555
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(10,482)	(9,529)	(9,301)	(55,640)	(84,952)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2021 წლის 31 დეკემბერს	**26,122**	**(8,578)**	**(9,301)**	**(55,640)**	**(47,397)**
2021 წლის 1 იანვარი					
სულ ფინანსური აქტივები	20,535	231	-	-	20,766
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(6,193)	(16,991)	(14,084)	(61,115)	(98,383)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2021 წლის 1 იანვარს	**14,342**	**(16,760)**	**(14,084)**	**(61,115)**	**(77,617)**

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთების არახელსაყრელ ცვლილებებზე, რაც გამოიხატება საპროცენტო თანხების ზრდით მოზიდული სახსრების მიმართ ან გამოყოფილი სახსრებიდან მიღებული შემოსავლის შემცირებით. კომპანიას არ გააჩნია საპროცენტო განაკვეთის მართვის ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები. კომპანიას არ გააჩნია მცოცავი საპროცენტო ანაკვეთის მქონე აქტივები.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკს მართავს კომპანიის ფინანსური გუნდი. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით.

კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც, ძირითადად, მოიცავს ნასესხებ სახსრებს, იჯარებს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანია თანხების ინვესტირებას ახორციელებს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა შეძლოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებზე სწრაფად და მშვიდად რეაგირება. კომპანიის ლიკვიდური პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 10) ხელმძღვანელობის შეფასების მიხედვით, აღნიშნული ლიკვიდური პორტფელი, რომელიც მოიცავს ფულად სახსრებს, საბანკო დეპოზიტებს შეიძლება რეალიზებულ იქნეს ფულად სახსრებად ერთი დღის განმავლობაში, ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური გუნდი ახორციელებს ლიკვიდურობის პოზიციის მონიტორინგს და რეგულარული ლიკვიდურობის სტრესის ტესტირებას სხვადასხვა სცენარით, რომლებიც მოიცავს როგორც ჩვეულებრივ, ისე მკაცრ საბაზრო პირობებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენები ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს, მათ შორის მთლიანი იჯარის ვალდებულებებს (სამომავლო ფინანსური ხარჯების გამოქვითვამდე), მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, განმარტებით შენიშვნებში ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 12)	5,388	-	34,273	-	39,661
საიჯარო ვალდებულებები	77	237	174	576	1,064
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	12,508	10,624	8,367	-	31,499
სულ სამომავლო გადახდები, პირი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**17,973**	**10,861**	**42,814**	**576**	**72,224**

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 12)	-	620	1,895	61,370	63,885
საიჯარო ვალდებულებები	87	435	521	608	1,651
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	10,531	9,202	4,529	-	24,262
სულ სამომავლო გადახდები, პირი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**10,618**	**10,257**	**6,945**	**61,978**	**89,798**

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 1 იანვარს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 12)	-	-	2,939	87,068	90,007
საიჯარო ვალდებულებები	-	123	522	-	645
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	6,036	6,344	929	-	13,309
სულ სამომავლო გადახდები, პირი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**6,036**	**6,467**	**4,390**	**87,068**	**103,961**

22 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ღირებულება. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა იყო 53,868 ათასი ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერი : 16,840 ათასი ლარი; 2021 წლის 1 იანვარი: 17,220 ათასი ლარი).

23 რეალური ღირებულების შეფასება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება უნდა აისახოს განმარტებით შენიშვნებში. იმ აქტივების და ვალდებულებების, რომლებიც არ ფასდება რეალური ღირებულებით, რეალური ღირებულების ანალიზი, რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით და საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2022 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 1 იანვარი			
ათასი ლარი	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები												
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	27,385	-	27,385	-	22,085	-	22,085	4	10,584	-	10,588
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	-	17,831	17,831	-	-	15,470	15,470	-	-	10,178	10,178
სულ აქტივები	**-**	**27,385**	**17,831**	**45,216**	**-**	**22,085**	**15,470**	**37,555**	**4**	**10,584**	**10,178**	**20,766**
ვალდებულებები												
- ნასესხები სახსრები	-	-	38,865	38,865	-	-	59,363	59,363	-	-	84,446	84,446
- სავაჭრო ვალდებულებები	-	-	31,291	31,291	-	-	24,121	24,121	-	-	13,198	13,198
- სხვა დარიცხული ვალდებულებები	-	-	836	836	-	-	141	141	-	-	111	111
სულ ვალდებულებები	**-**	**-**	**70,992**	**70,992**	**-**	**-**	**83,625**	**83,625**	**-**	**-**	**97,755**	**97,755**

23 რეალური ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

რეალური ღირებულები იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, რეალური ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებულით ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებულით ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება შეფასდა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (დ) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას.

2022 წლის 31 დეკემბრის, 2021 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი მოხვდა ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულის კატეგორიაში და კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება გატარდა ამორტიზირებული ღირებულებით.

25 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	ურთიერთობა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 1 იანვარი
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მთლიანი თანხა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	114	146	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მთლიანი თანხა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	-	128
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	საბოლოო მესაკუთრე	(845)	(325)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სხვა მნიშვნელოვანი აქციონერები	(32)	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	-	-	(251)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	(174)	(49)	-
ნასესხები სახსრები	უშუალო მშობელი კომპანია	(38,865)	(59,363)	(84,446)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგია:

ათასი ლარი	ურთიერთობა	2022	2021
საქონლის გაყიდვა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	930	731
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შეძენა	საბოლოო მესაკუთრე	(2,860)	-
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შეძენა	სხვა მნიშვნელოვანი აქციონერები	(3,827)	-
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შეძენა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	(30)	-
ნედლეულისა და სახარჯო მასალის შეძენა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	(1,089)	-
ხელმძღვანელობის საფასურის ხარჯი	საბოლოო მესაკუთრე	(1,970)	(1,230)
სხვა მომსახურებები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	(14)	-
საპროცენტო ხარჯი	უშუალო მშობელი კომპანია	(1,845)	(2,868)

სხვა დაკავშირებული მხარეები მოიცავს უშუალო მშობელი კომპანიის ცალკეული აქციონერების პირდაპირი ან ირიბი კონტროლის ქვეშ ან მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ მყოფ საწარმოებს.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. მთავარი ხელმძღვანელი პირები შედგება კომპანიის დირექტორებისგან. მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის გადახდილი კომპენსაცია სრულ განაკვეთზე აღმასრულებელი მენეჯმენტის პოზიციებზე მომსახურებისთვის შედგება სახელშეკრულებო ხელფასებისგან, პრემიებისა და არაფულადი სარგებლისგან 4,018 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 3,679 ათასი ლარი).

26 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ინვესტიციები მიწის ნაკვეთში. 2023 წლის 19 აპრილს კომპანიამ საქართველოს მთავრობისგან სოფელ ნატახტარში სამი მიწის ნაკვეთი შეიძინა1 მილიონი ლარის ოდენობის თანხად. ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიას აქვს სახელშეკრულებო კაპიტალური ხარჯების ვალდებულებები ამ მიწაზე შემდგომი ინვესტიციისთვის 2 მილიონი ლარის ოდენობით.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების ცვლილებები. მთავარი ხელმძღვანელი პირების პოზიციებზე ცვლილებებია, კერძოდ, 2023 წლის 1 თებერვლიდან კომპანიის გენერალური მენეჯერი გახდა ველი დინჩელი, რომელმაც შეცვალა ერთან კურტი და მიწოდების ჯაჭვის დირექტორის თანამდებობა დაიკავა ისიკ იაზანმა, რომელმაც შეცვალა ჰუსეინ თექგუმუსი).

ცვლილებები განთავსებულ კაპიტალში. 2023 წლის 27 იანვარს, სამეწარმეო კანონის შესაბამისად, კომპანიამ გაზარდა განთავსებული კაპიტალი 80 000 ლარით და მთლიანი განთავსებული კაპიტალი განისაზღვრა 100 000 ლარის ოდენობით.

ნასესხები სახსრები . 2023 წლის 11 იანვარს კომპანიამ Efes Breweries International B.V.-ს გადაუხადა დაუფარავი ნასესხები სახსრები 2 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით.

სს ლომისი

მმართველობის ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

მმართველობის ანგარიშგება

ზოგადი ინფორმაცია

სს ლომისი (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა 1997 წლის 16 მაისს და მდებარეობს საქართველოს რესპუბლიკაში. კომპანია წარმოადგენს დახურულ სააქციო საზოგადოებას, რომელიც შექმნილია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია იყო Efes Breweries International N.V. ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი Anadolu Efes Group.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა საქართველოში და საზღვარგარეთ ლუდისა და გაზიანი გამაგრილებელი სასმელების წარმოება, გაყიდვა და მარკეტინგი. კომპანიის საწარმოო ობიექტები ძირითადად მდებარეობს სოფელ ნატახტარში, საქართველოში.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია საქართველო, მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი.

კომპანიის თანამშრომელთა რაოდენობა 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 388 და 333.

კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს ლუდის 12 ბრენდს, როგორიცაა ნატახტარი, ნატახტარი ექსტრა, ქარვა, კასრის, ტაატი, სტაროპრამენი, ლოვენბრაუ. მათ შორის იმპორტირებული ბრენდები: ეფესი, სტელა არტუა, ლეფე, ჰოეგარდენი და კორონა. EFES Georgia აწარმოებს ნატახტარის ლიმონათის სხვადასხვა არომატს და ნატახტარის „ზიგზაგის“ მიქსებს.

კომპანია ოპერირებს როგორც შიდა ბაზარზე, ასევე ახორციელებს პროდუქციის ექსპორტს 20-ზე მეტ ქვეყანაში. სადისტრიბუციო მომსახურებას, როგორც ადგილობრივ, ასევე უცხო ქვეყნებში, ახორციელებენ მესამე მხარეები - დილერი კომპანიები.

კორპორატიული მმართველობა

სს ლომისი არის დეცენტრალიზებული საწარმო, რომელსაც მართავს ადგილობრივად დანიშნული დირექტორთა ჯგუფი. მიუხედავად იმისა, რომ ყოველდღიური გადაწყვეტილებები მიიღება ადგილობრივად, ყველა სტრატეგიულ გადაწყვეტილებას განიხილავს სათაო ოფისში - Efes Breweries International N.V. განთავსებული დირექტორთა საბჭო, რომელიც შედგება კომპანიის აღმასრულებელი დირექტორის, ფინანსური დირექტორისა და სხვა მთავარი ხელმძღვანელი პირებისგან.

სს ლომისის ორგანიზაციული სტრუქტურა მოცემულია ქვემოთ:

ხელმძღვანელობას მტკიცედ სჯერა, რომ კომპანიის მიზნების ინდივიდუალურ შესრულებასთან შესაბამისობა წარმატების გასაღებია. ამრიგად, კომპანიამ შეიმუშავა და დანერგა შესრულების მართვის სისტემა, რომელიც განსაზღვრავს შესრულების მიზნებს კომპანიის საერთო მიზნებისა და ამოცანების საფუძველზე, რომლებიც კასკადის პრინციპით ვრცელდება დეპარტამენტებსა და შესაბამის თანამშრომლებს შორის.

სს ლომისი

მმართველობის ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

ბაზრის მიმოხილვა

ლუდის ინდუსტრია საქართველოში წარმოადგენს საკმაოდ კონკურენტუნარიან ბაზარს, შედგება 4 ადგილობრივი მწარმოებელი კომპანიისგან, რომელთაც აქვთ შესაძლებლობა რეალურ მოთხოვნაზე მეტი პროდუქცია აწარმოონ. არსებული გარემოებების გათვალისწინებით, ბაზრის მოთამაშეებს შორის კონკურენცია უფრო ინტენსიური ხდება მარკეტინგისა და ვაჭრობისთვის გაწეული დიდი დანახარჯების თანხლებით.

ლუდი იბეგრება აქციზით, რომელიც ცვალებადია და შეადგენს 0,12 ლარს ალკოჰოლის ყოველ გრადუსზე. გაზიანი გამაგრილებელი სასმელების ბაზარი ბევრად უფრო მრავალფეროვანია ბრენდების თვალსაზრისით და ჰყავს შემცვლელები, როგორიცაა კოლა, ენერგეტიკული სასმელები და წვენები. ამის გამო, კომპანია ბაზრის წილის ტენდენციებს ცალ-ცალკე მიჰყვება, როგორც ლიმონათის, ისე გაზიანი გამაგრილებელი სასმელების სეგმენტში.

საბაზრო პირობებიდან, ბრენდის პოზიციონირების სტრატეგიიდან და კონკურენტების ანალიზიდან გამომდინარე - ფასებზე გადაწყვეტილებას იღებს ხელმძღვანელობა. ფასდაკლებები და სავაჭრო აქციები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კომპანიის გაყიდვების მოცულობაზე და წარმოადგენს მნიშვნელოვან ინსტრუმენტს ბაზარზე პოზიციების შესანარჩუნებლად და გასაძლიერებლად.

ნედლეულისა და შესაფუთი მასალის ძირითადი მარაგები იმპორტირებულია საზღვარგარეთიდან, ძირითადად თურქეთიდან, რუსეთიდან, უკრაინიდან, ევროკავშირიდან და ა.შ.

ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

საოპერაციო ხარჯებისა და ზედნადები ხარჯების დაზოგვის გზით, კომპანიამ გააუმჯობესა EBITDA, მიუხედავად გაცვლითი კურსის რყევებისა, პერიოდის მოგება მნიშვნელოვნად გაიზარდა წინა წელთან შედარებით. დაბალი კაპიტალური დანახარჯების, საბრუნავი კაპიტალის უკეთესი მართვისა და უკეთესი რეალიზაციის გამო, კომპანიას ჰქონდა სტაბილური საოპერაციო ფულადი ნაკადებს შემოდინება 2022 წელს. სტაბილური საოპერაციო ფულადი ნაკადების შემოდინება გამოყენებული იქნა დაუფარავი ნასესხები სახსრების შესამცირებლად კომპანიის დე-ლევერიჯიზაციისთვის 2022 წელს.

ხარისხის კონტროლი

კომპანიისთვის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი პროდუქციის ხარისხია. მაღალი ხარისხის სტანდარტების შესანარჩუნებლად ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება ხარისხის პარამეტრებს როგორც ბაზარზე, ასევე საწარმოო ობიექტებში. ანალოგიურად, ხარისხის კონტროლი წარმოადგენს კომპანიის საქმიანობის ერთ-ერთ მთავარ ინდიკატორს.

კომპანია სერტიფიცირებულია შემდეგი ISO სერთიფიკატებით, რომლებიც მოიცავს ჯანმრთელობის, ხარისხისა და უსაფრთხოების საკითხებს:

- **ISO 9001** – ხარისხის მართვის სისტემები;
- **ISO 22000** – სურსათის უვნებლობის მართვის სისტემები;
- **ISO 180001**- სამუშაო ადგილზე ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების შეფასების ცხრილი
- **ISO 50001** – ენერგიის მართვის სისტემები;
- **ISO 17025** – ტესტირებისა და კალიბრაციის ლაბორატორიები;

ყველა ამ სერტიფიკატის არსებობის პირობებში, კომპანიამ დანერგა პროცესები და მართვის სისტემები, რათა უზრუნველყოს ხარისხის სტანდარტების შესაბამისი დონე.

სს ლომისი

მმართველობის ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

რისკების მართვა

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანიის ხელმძღვანელობა პერიოდულად განიხილავს და მონიტორინგს უწევს მთავარ რისკებს, რომლებიც დაკავშირებულია ბიზნესთან და მთლიან ინდუსტრიასთან და იყენებს შესაბამის შემარბილებელ გეგმებს ზემოქმედების მინიმუმამდე შესამცირებლად. ამ იდეის მხარდასაჭერად კომპანია ნერგავს საწარმოთა რისკების მართვის სისტემას, რომლის მიხედვითაც ხდება ყველა შესაბამისი ფუნქციური რისკის გამოვლენა თითოეული დეპარტამენტის მიერ, შეფასებული და შესაბამისი შემარბილებელი გეგმები ინტეგრირებულია ბიზნეს გეგმებში. ყველა რისკი პერიოდულად განიხილება და სტრუქტურულად შეფასდება ტოპ-მენეჯმენტის მიერ. ხელმძღვანელობის მიერ რეალური შედეგების მიმოხილვის საფუძველზე, შემარბილებელი გეგმები შესაძლოა განახლდეს. ყველა რისკი შესაბამისი შემარბილებელი სამოქმედო გეგმებით აისახება საწარმოთა რისკების მართვის სისტემაში, შესაბამის ვადებთან და პასუხისმგებელ პირებთან ერთად.

მზარდი კონკურენცია

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ლუდის მწარმოებელ ადგილობრივ კომპანიებს შეუძლიათ შექმნან ბაზრის რეალურ მოთხოვნასთან შედარებით ჭარბი წარმოება, რაც, თავის მხრივ, იწვევს მარკეტინგის და სარეკლამო ხარჯების გაზრდას, ასევე მარჟების დაწევას.

მზარდი კონკურენციით გამოწვეული პოტენციური რისკის შესამცირებლად კომპანია სისტემატურად ნერგავს ახალი პროდუქტის განვითარების გეგმებს, აქტიურ მარკეტინგულ კამპანიებს და ვაჭრობის გააქტიურების გეგმებს, რათა შეინარჩუნოს და გააძლიეროს ლიდერის პოზიცია ბაზარზე.

საცალო მოვაჭრეების გაზრდილი ძალაუფლება მორიგებისას

მომხმარებელთა ქცევის ცვლილება და თანამედროვე ვაჭრობის კონსოლიდაცია იწვევს საცალო მოვაჭრეების ძალაუფლების გაზრდას და მათ მიმართ მწარმოებელი კომპანიების ძალაუფლების შემცირებას მორიგებებისას.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დაინტერესებულ მხარეებთან ღირებულების ჯაჭვის მეშვეობით ურთიერთობების დამყარება და გაძლიერება გადამწყვეტია რისკის შესამცირებლად. გარდა ამისა, მორგებული მომგებიანობის ანალიზი, რომელიც, დინამიური გარემოს გათვალისწინებით, მიმართულია არაეფექტურობის იდენტიფიცირებისა და დამუშავებისკენ და ვაჭრობის ხელშეწყობის და აქტივაციის პოლიტიკის სწრაფად კორექტირებისკენ, გადამწყვეტი პროცესია ამ რისკის მოსაგვარებლად.

სავალუტო რისკი

იმპორტირებული საქონლის მაღალი შემადგენლობა წარმოების პროცესში გამოყენებულ ნედლეულსა და შესაფუთ მასალებში, სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო იწვევს მნიშვნელოვან გადახრებს მომგებიანობაში.

კომპანია, ზემოქმედების შესამცირებლად, იყენებს ჰეჯირების რამდენიმე ინსტრუმენტს, როგორიცაა უცხოური ვალუტის ფულის შემოდინებისა და გადინების ერთმანეთთან მიახლოება, ექსპორტის გაყიდვების გაზრდით და ვალუტაში ღია პოზიციის რისკისადმი დაქვემდებარების შემცირებით. გარდა ამისა, შესყიდვების ჯგუფი მუდმივად ეძებს ადგილობრივ მომწოდებლებს, რათა შეიცვალოს იმპორტის წვლილი ხარჯების სტრუქტურაში. კომპანიამ ასევე საგრძნობლად შეამცირა უცხოურ ვალუტაში არსებული ვალების რისკისადმი დაქვემდებარება ბოლო წლებში, უცხოურ ვალუტაში სესხის ეტაპობრივი დაფარვის პრინციპის გამოყენებით.

სს ლომისი

მმართველობის ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

ლიკვიდურობის რისკი

ის ფაქტი, რომ კომპანიის შესყიდვებისა და გაყიდვების გადახდის პროცესი ერთმანეთს ზუსტად არ ემთხვევა, იწვევს ლიკვიდურობის პოტენციურ რისკებს. რისკის სიმძიმის მისაღებ დონემდე შესამცირებლად კომპანია იყენებს საბრუნავი კაპიტალის მართვის სხვადასხვა ინსტრუმენტებს. უპირველეს ყოვლისა, მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობა ფულადი ნაკადების თავისუფალ მართვას. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობამ დაიწყო საკრედიტო გადახდის პროცესის ოპტიმიზაცია, რაც კომპანიას აძლევს მეტ თავისუფლებას ფულადი თანხების ეფექტური მართვისთვის.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ფულადი ნაკადების წარმოქმნის და კრედიტების მართვის ძლიერი პროცესი კომპანიას ეხმარება ლიკვიდურობის რისკის მისაღებ დონეზე დატოვებაში.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

მშობელი საწარმოსგან ნასესხებ სახსრებზე მცოცავი სასესხო განაკვეთის არსებობა კომპანიას უქმნის საპროცენტო განაკვეთის რისკს. ხელმძღვანელობამ ეს რისკი შეამცირა ბოლო წლებში წლიური მოგების მნიშვნელოვანი ოდენობის სესხის დაფარვაზე მიმართვის გზით. გასულ წლებში Libor განაკვეთის თანდათანობითი მატების გამო რისკი კიდევ უფრო გამწვავდება. ხელმძღვანელობა აპირებს მინიმუმამდე დაიყვანოს რისკი ფიქსირებული და მცოცავი განაკვეთის მქონე ვალების დაბალანსებული პორტფელის არსებობით, თუ განაკვეთები კვლავ გაიზრდება.

სასაქონლო ფასის რისკი

გაყიდული საქონლის ღირებულება ძირითადად შედგება მასალებისგან, რომელთა ფასი მჭიდროდ არის დაკავშირებული მსოფლიო სასაქონლო ფასებთან, ამიტომ ნებისმიერმა გადახრამ შეიძლება გამოიწვიოს მოგების მნიშვნელოვანი რყევა. ყოველი ფინანსური წლის დასაწყისიდან, შესყიდვების დეპარტამენტი აქტიურად არის ჩართული მომწოდებლებთან მოლაპარაკებების პროცესში, რათა ფასები მაქსიმალურად დაფიქსირდეს გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, რათა თავიდან იქნას აცილებული სასაქონლო ფასებში მოულოდნელი რყევები.

სამომავლო პერსპექტივები

კომპანია მიზნად ისახავს გააძლიეროს ლიდერის მისი პოზიცია ლუდისა და ლიმონათის შიდა ბაზრებზე, ბრენდის პორტფელში და კომერციულ შესაძლებლობებში ინვესტირების გაგრძელებით. კომპანია მიზნად ისახავს ქართველი მომხმარებლებისთვის ახალი პროდუქტების, ინოვაციური დიზაინისა და ახალი გემოების წარდგენას არა მხოლოდ ლუდის კატეგორიაში, არამედ სხვა კონკურენტულ კატეგორიებში.

2022 წელს საქართველოს ეკონომიკამ განიცადა სტაბილური ზრდა და სწრაფი აღორძინება COVID 19-ის შემდეგ. გულმოდგინე შესრულებასთან ერთად, ძლიერი და ყოვლისმომცველი პორტფელის წყალობით, კომპანიამ შეძლო 2022 წელს გაყიდვებისა და მოგების გაზრდა. ხელმძღვანელობა მოელის ლუდისა და გამაგრილებელი სასმელების ბაზარზე დადებითი ტენდენციის შენარჩუნებას, შესაბამისად, გაგრძელდება ინვესტირება საწარმოო სიმძლავრის გაზრდის მიზნით. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში ყველა ლუდსახარშის საწარმოო სიმძლავრე კვლავ მნიშვნელოვნად აღემატება ადგილობრივ ბაზრის მოთხოვნებს, ხელმძღვანელობა მოელის, რომ კონკურენცია ლუდის ყველა მწარმოებელს შორის გაგრძელდება, შესაბამისად ხელმძღვანელობა გააგრძელებს მოქნილობის გაუმჯობესებას და ყურადღებას გაამახვილებს კომპანიის ფინანსურ სტაბილურობაზე.

კომპანია 2023 წელს ელოდება ექსპორტის მოცულობების ზრდას „ნატახტარის ლიმონათის“ ბრენდის ცნობადობის გაზრდისთვის უწყვეტი ძალისხმევის წყალობით. ხელმძღვანელობა აქტიურად აკვირდება რუსეთ-უკრაინის კრიზისთან დაკავშირებულ ბოლო დროს განვითარებულ მოვლენებს და ზედმიწევნით ასრულებს სტრატეგიული გეგმების განხორციელებას, 2022 წელს კომპანიის პროდუქციის საექსპორტო ქვეყნების რაოდენობა 23-მდე გაიზარდა.

სს ლომისი

მმართველობის ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

სოციალური პასუხისმგებლობა

კომპანია პასუხისმგებლობით რეაგირებს გარემოზე ზემოქმედებაზე ადგილობრივ საზოგადოებაში და იღებს ზომებს გარემოზე ზემოქმედების მინიმუმამდე შესამცირებლად. ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციით კომპანია გარდაქმნის წარმოებისთვის გამოყენებულ წყალს სუფთა წყლად, სანამ მას ღია გარემოში გაუშვებს. ეს ობიექტი უნიკალური და ერთადერთია ქართული ლუდის ინდუსტრიაში მისი ტექნოლოგიით და გარემოსდაცვით ნორმებთან შესაბამისობის კუთხით.

კომპანია აქტიურად არის ჩართული საქველმოქმედო საქმიანობაში, მხარს უჭერს ობოლი და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვთა სახლს „ჩემი სახლი საქართველო“. კომპანია მომავალშიც გეგმავს საქველმოქმედო კამპანიის გაგრძელებას.

2023 წლის 16 ივნისი

ველი დინჩელი

გენერალური მენეჯერი

ჩარი კაია

ფინანსური დირექტორი

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N231172441
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	29.08.2023 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება
ნოტარიუსი	სალომე სალუქვაძე
სანოტარო ბიუროს მისამართი	ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული, კომერციული ფართი #4, 3ა
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	577921111
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	00757078448423

ორიათას ოცდასამი წლის ოცდაცხრა აგვისტოს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, 1 სართული, კომერციულ ფართ #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარჯიმნის ქეთევან ბეჟიტაშვილის, დაბ. 09.04.1979წ. პირადი #01018003510, პირადობის მოწმობა #11IB13032 /დიპლომი #AA 0067541, გაცემული ილია ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2001წ./ ხელმოწერის ნამდვილობას, მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის სს ლომისი ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2022 წლის 31 დეკემბერი - თარგმანზე. მე ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარჯიმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმნის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმნის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე.
გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული #507-ე დადგენილების 31.4-ე მუხლის თანახმად 122.00 ლარი, საქართველოს საგადასახადო კოდექსისი 166-ე მუხლის თაანხმად 21.96 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისათვის 5.00 ლარი. სულ გადახდილია 148.96 ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ–გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

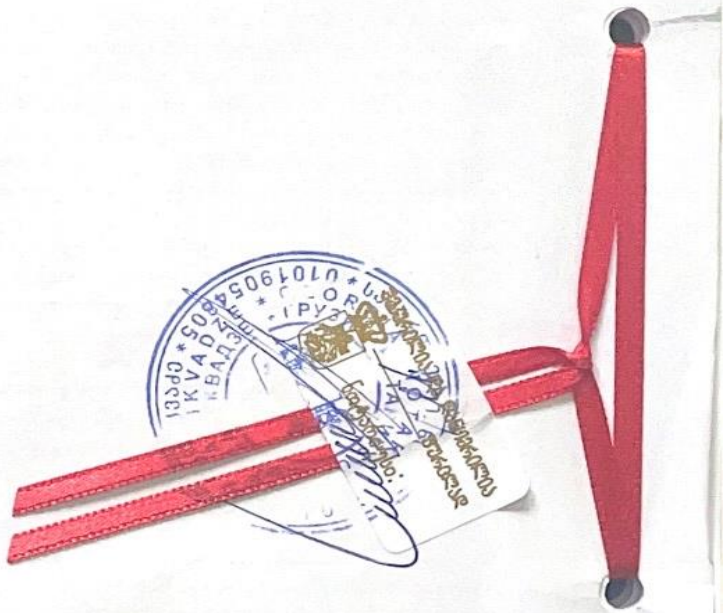

JSC LOMISI

International Financial Reporting Standards Financial Statements and Independent Auditor's Report

31 December 2022

pwc

Independent Auditor's Report

To the Shareholder and Management of JSC Lomisi

Our opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of JSC Lomisi (the "Company") as at 31 December 2022, and the Company's financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The Company's financial statements comprise:

- the statement of financial position as at 31 December 2022;
- the statement of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the statement of changes in equity for the year then ended;
- the statement of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, which include significant accounting policies and other explanatory information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Company in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the Management Report (but does not include the financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the Management Report, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

pwc

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Based on the work undertaken in the course of our audit, in our opinion:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements;
- the information given in the Management Report complies with the requirements of paragraph 6 of article 7 of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of the financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going

concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

16 June 2023
Tbilisi, Georgia

JSC LOMISI
Statement of Financial Position

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2022	31 December 2021 (restated)	1 January 2021 (restated)
ASSETS				
Non-current assets				
Property, plant and equipment	7	46,470	44,851	43,946
Intangible assets		1,750	1,822	1,979
Right-of-use assets		1,274	1,505	588
Prepayments for property, plant and equipment		786	483	290
Total non-current assets		**50,280**	**48,661**	**46,803**
Current assets				
Inventories	8	26,023	14,385	13,365
Trade and other receivables	9	22,624	17,416	12,078
Cash and cash equivalents	10	27,385	22,085	10,588
Total current assets		**76,032**	**53,886**	**36,031**
TOTAL ASSETS		**126,312**	**102,547**	**82,834**
EQUITY				
Subscribed share capital	11	20	20	20
Share premium	11	5,441	5,441	5,441
Retained earnings/(accumulated deficit)		48,407	11,379	(22,681)
TOTAL EQUITY		**53,868**	**16,840**	**(17,220)**
LIABILITIES				
Non-current liabilities				
Borrowings	12	-	59,113	84,213
Lease liabilities		489	554	522
Total non-current liabilities		**489**	**59,667**	**84,735**
Current liabilities				
Borrowings	12	38,865	250	233
Lease liabilities		448	770	123
Trade and other payables	14	31,651	24,795	13,835
Contract liabilities		991	225	1,128
Total current liabilities		**71,955**	**26,040**	**15,319**
TOTAL LIABILITIES		**72,444**	**85,707**	**100,054**
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		**126,312**	**102,547**	**82,834**

Approved for issue and signed on behalf of Management Board 16 June 2023.

Veli Dincel
General Manager

Cagri Kaya
Finance Director

The accompanying notes on pages 5 to 36 are an integral part of these financial statements.

JSC LOMISI
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income

In thousands of Georgian Lari	Note	2022	2021 (restated)
Revenue from contracts with customers	15	**200,429**	**167,225**
Cost of sales	16	(127,281)	(98,774)
Gross profit		**73,148**	**68,451**
Other income		1,378	949
Distribution costs	17	(26,190)	(22,660)
General and administrative expenses	18	(17,775)	(13,899)
Other gains/(losses), net		894	(576)
Operating profit		**31,455**	**32,265**
Finance income	19	7,505	4,724
Finance costs	19	(1,932)	(2,929)
Profit before income tax		**37,028**	**34,060**
Income tax expense		-	-
PROFIT FOR THE YEAR		**37,028**	**34,060**
Other comprehensive income for the year		-	-
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME FOR THE YEAR		**37,028**	**34,060**

JSC LOMISI
Statement of Changes in Equity

In thousands of Georgian Lari	Subscribed share capital	Share premium	Retained earnings/ (Accumulated deficit)	Total
Previously reported balance at 31 December 2020	**20**	**5,441**	**(22,157)**	**(16,696)**
Correction of error	-	-	(524)	(524)
Restated balance at 1 January 2021	**20**	**5,441**	**(22,681)**	**(17,220)**
Profit for the year (restated)	-	-	34,060	34,060
Total comprehensive income for the year (restated)	-	-	34,060	34,060
Restated balance at 31 December 2021	**20**	**5,441**	**11,379**	**16,840**
Profit for the year	-	-	37,028	37,028
Total comprehensive income for the year	-	-	37,028	37,028
Balance at 31 December 2022	**20**	**5,441**	**48,407**	**53,868**

JSC LOMISI
Statement of Cash Flows

In thousands of Georgian Lari	Note	2022	2021 (restated)
Cash flows from operating activities			
Profit before income tax		**37,028**	**34,060**
Adjustments for:			
Depreciation and amortisation expenses		12,950	12,782
Depreciation of right-of-use assets		974	575
Losses less gains on disposal of property, plant and equipment		11	2
Finance income	19	(1,026)	(687)
Finance costs	19	1,932	2,929
Foreign exchange translation differences		(7,461)	(3,562)
Operating cash flows before working capital changes		**44,408**	**46,099**
Increase in trade and other receivables		(5,259)	(5,485)
Increase in inventories		(11,638)	(1,020)
Increase/(decrease) in contract liabilities		766	(903)
Increase in trade and other payables		10,082	12,586
Changes in working capital		**(6,049)**	**5,178**
Interest income received		1,026	687
Interest paid		(2,777)	(3,244)
Net cash from operating activities		**36,608**	**48,720**
Cash flows from investing activities			
Purchases of property, plant and equipment		(14,778)	(13,763)
Proceeds from the sale of property, plant and equipment		-	38
Acquisition of intangible assets		(33)	-
Net cash used in investing activities		**(14,811)**	**(13,725)**
Cash flows from financing activities			
Repayment of borrowings	13	(13,174)	(20,731)
Repayment of lease liabilities – principal	13	(840)	(578)
Net cash used in financing activities		**(14,014)**	**(21,309)**
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		(2,483)	(2,189)
Cash and cash equivalents at the beginning of the year		**22,085**	**10,588**
Cash and cash equivalents at the end of the year		**27,385**	**22,085**

1 The Company and its Operations

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing for the year ended 31 December 2022 for JSC Lomisi (the "Company").

The Company was incorporated on 16 May 1997 and is domiciled in Georgia. The Company is a joint stock company limited by the shares, was set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Tbilisi Tax Inspection with identification number 223236013.

The Company's immediate parent company is Efes Breweries International B.V., and the Company is ultimately controlled by Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş..

Principal activity. The Company's principal business activity is production and wholesale of beer and carbonated soft drinks in Georgia and in foreign countries. The Company exports to more than 20 countries. The Company's manufacturing facilities are primarily based in village Natakhtari, Georgia.

Registered address and place of business. The Company's registered address and principal place of business is village Natakhtari, Mtskheta Region, Georgia.

Presentation currency. These financial statements are presented in thousands of Georgian Lari ("GEL"), unless otherwise stated.

2 Operating Environment of the Company

The Company's principal business activities are within Georgia. Georgia displays certain characteristics of an emerging market, including relatively high inflation and high interest rates. Emerging markets such as Georgia are subject to different risks than more developed markets; these include economic, political and social, and legal and legislative risks. Laws and regulations affecting businesses in Georgia continue to evolve rapidly with tax and regulatory frameworks subject to varying interpretations. The future direction of Georgia's economy is heavily influenced by the fiscal and monetary policies adopted by the government, together with developments in the legal, regulatory, and political environment.

For the last two years Georgia has experienced a number of legislative changes, which have been largely related to Georgia's accession plan to the European Union. Whilst the legislative changes implemented during last couple of years paved the way, more can be expected as Georgia's action plan for achieving accession to the European Union continues to develop.

COVID-19. In March 2020, the World Health Organisation declared the outbreak of COVID-19 a global pandemic. In response to the pandemic, the Georgian authorities implemented numerous measures attempting to contain the spreading and impact of COVID-19, such as travel bans and restrictions, quarantines, shelter-in-place orders and limitations on business activity, including closures. Some of those measures were subsequently relaxed, however, as of 31 December 2022, there remains a risk that the authorities may impose additional restrictions in 2023 as a response to possible new variants of the virus.

War between Russia and Ukraine. The long-term effects of the current economic situation are difficult to predict and management's current expectations and estimates could differ from the actual results. Despite the war between Russia and Ukraine the Company continues its export operations in both countries. No significant reliance is placed on above markets as the management's strategy is to diversify the export revenue in foreign countries.

3 Significant Accounting Policies

Basis of preparation. These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRS") and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, under the historical cost convention. The principal accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all the periods presented, unless otherwise stated. Refer to Note 5.

The preparation of financial statements in conformity with IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise its judgement in the process of applying the Company's accounting policies. The areas involving a higher degree of judgement or complexity, or areas where assumptions and estimates are significant to the financial statements are disclosed in Note 4.

Foreign currency translation. The functional currency of the Company is the currency of the primary economic environment in which the entity operates. The functional currency of the Company is Georgian Lari (GEL). The financial statements are presented in GEL, which is the Company's presentation currency.

Transactions and balances. Monetary assets and liabilities are translated into functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia ("NBG") at the respective end of the reporting period. Foreign exchange gains and losses that relate to borrowings and cash and cash equivalents are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'finance income or costs'. All other foreign exchange gains and losses are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'Other gains/(losses), net'. Translation at year-end rates does not apply to non-monetary items that are measured at historical cost.

As at 31 December 2022, the official rate of exchange, as determined by the National Bank of Georgia, was US Dollar ("USD") 1 = GEL 2,7020, Euro ("EUR") 1 = GEL 2,8844 (31 December 2021: USD 1 = GEL 3.0976, EUR 1 = GEL 3.504, 1 January 2020: USD 1 = GEL 3.2766, EUR 1 = GEL 4.0233). At present, the Georgian Lari is not a freely convertible currency outside of Georgia.

Property, plant and equipment. Property, plant and equipment are stated at cost, less accumulated depreciation and impairment, where required. Property, plant and equipment includes assets under construction for future use as property, plant and equipment.

Cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition of the items.

The proceeds from selling any items produced while bringing an item of property, plant and equipment to the location and condition necessary for it to be capable of operating in the manner intended by management (such as samples produced when testing whether the asset is functioning properly) and the cost of those items are recognized in profit or loss.

Subsequent costs are included in the asset's carrying amount or recognised as a separate asset, as appropriate, only when it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the Company and the cost of the item can be measured reliably. Costs of minor repairs and day-to-day maintenance are expensed when incurred. Cost of replacing major parts or components of property, plant and equipment items are capitalised and the replaced part is retired.

At the end of each reporting period management assesses whether there is any indication of impairment of property, plant and equipment. If any such indication exists, management estimates the recoverable amount, which is determined as the higher of an asset's fair value less costs of disposal and its value in use. The carrying amount is reduced to the recoverable amount and the impairment loss is recognised in profit or loss for the year. An impairment loss recognised for an asset in prior years is reversed where appropriate if there has been a change in the estimates used to determine the asset's value in use or fair value less costs of disposal.

Gains and losses on disposals are determined by comparing the proceeds with the carrying amount and are recognised in profit or loss for the year within other gains/(losses), net.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Depreciation. Land and construction in progress are not depreciated. Depreciation on other items of property, plant and equipment is calculated using the straight-line method to allocate their cost to their residual values over their estimated useful lives:

	Useful lives in years
Buildings	30
Machinery and equipment	6 to 15
Motor Vehicles	4 to 7
Furniture and fixture	2 to 7
Merchandising equipment	2 to 7
Other	2 to 7

The residual value of an asset is the estimated amount that the Company would currently obtain from the disposal of the asset less the estimated costs of disposal, if the asset was already of the age and in the condition expected at the end of its useful life. The assets' residual values and useful lives are reviewed, and adjusted if appropriate, at the end of each reporting period.

Right-of-use assets. The Company leases various offices and vehicles. Contracts may contain both lease and non-lease components. The Company allocates the consideration in the contract to the lease and non-lease components based on their relative stand-alone prices.

Right-of-use assets are measured at cost comprising the following:

- the amount of the initial measurement of lease liability,
- any lease payments made at or before the commencement date less any lease incentives received,
- any initial direct costs, and
- costs to restore the asset to the conditions required by lease agreements.

Right-of-use assets are generally depreciated over the shorter of the asset's useful life and the lease term on a straight-line basis. If the Company is reasonably certain to exercise a purchase option, the right-of-use asset is depreciated over the underlying assets' useful lives. Depreciation on the items of the right-of-use assets is calculated using the straight-line method over their estimated useful lives as follows:

	Useful lives in years
Buildings (office)	2
Motor vehicles	3 to 4

Intangible assets. The Company's intangible assets have definite useful lives and primarily include capitalised computer software, trademarks and licences.

Acquired computer software licences and trademarks are capitalised on the basis of the costs incurred to acquire and bring them to use.

Development costs that are directly associated with identifiable and unique software controlled by the Company are recorded as intangible assets if an inflow of incremental economic benefits exceeding costs is probable. Capitalised costs include employee benefits expense of the software development team and an appropriate portion of relevant overheads. All other costs associated with computer software, e.g. its maintenance, are expensed when incurred.

Intangible assets are amortised using the straight-line method over their useful lives:

	Useful lives in years
Trademarks	7-10 years
Software licences	7-10 years
Other licences	7-10 years

If impaired, the carrying amount of intangible assets is written down to the higher of value in use and fair value less costs of disposal.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Impairment of non-financial assets. Assets that are subject to depreciation and amortisation are reviewed for impairment whenever events or changes in circumstances indicate that the carrying amount may not be recoverable. An impairment loss is recognised for the amount by which the asset's carrying amount exceeds its recoverable amount. The recoverable amount is the higher of an asset's fair value less costs of disposal and value in use. For the purposes of assessing impairment, assets are grouped at the lowest levels for which there are largely independent cash inflows (cash-generating units). Prior impairments of non-financial assets are reviewed for possible reversal at each reporting date.

Financial instruments – key measurement terms. Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The best evidence of fair value is the price in an active market. An active market is one in which transactions for the asset or liability take place with sufficient frequency and volume to provide pricing information on an ongoing basis.

Fair value of financial instruments traded in an active market is measured as the product of the quoted price for the individual asset or liability and the number of instruments held by the entity. This is the case even if a market's normal daily trading volume is not sufficient to absorb the quantity held and placing orders to sell the position in a single transaction might affect the quoted price.

Valuation techniques such as discounted cash flow models or models based on recent arm's length transactions or consideration of financial data of the investees are used to measure fair value of certain financial instruments for which external market pricing information is not available. Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on solely observable market data (that is, the measurement requires significant unobservable inputs). Transfers between levels of the fair value hierarchy are deemed to have occurred at the end of the reporting period. Refer to Note 23.

Transaction costs are incremental costs that are directly attributable to the acquisition, issue or disposal of a financial instrument. An incremental cost is one that would not have been incurred if the transaction had not taken place. Transaction costs include fees and commissions paid to agents (including employees acting as selling agents), advisors, brokers and dealers, levies by regulatory agencies and securities exchanges, and transfer taxes and duties. Transaction costs do not include debt premiums or discounts, financing costs or internal administrative or holding costs.

Amortised cost ("AC") is the amount at which the financial instrument was recognised at initial recognition less any principal repayments, plus accrued interest, and for financial assets less any allowance for expected credit losses *("ECL")*. Accrued interest includes amortisation of transaction costs deferred at initial recognition and of any premium or discount to the maturity amount using the effective interest method. Accrued interest income and accrued interest expense, including both accrued coupon and amortised discount or premium (including fees deferred at origination, if any), are not presented separately and are included in the carrying values of the related items in the consolidated statement of financial position.

The effective interest method is a method of allocating interest income or interest expense over the relevant period, so as to achieve a constant periodic rate of interest (effective interest rate) on the carrying amount. The effective interest rate is the rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts (excluding future credit losses) through the expected life of the financial instrument or a shorter period, if appropriate, to the gross carrying amount of the financial instrument. The effective interest rate discounts cash flows of variable interest instruments to the next interest repricing date, except for the premium or discount which reflects the credit spread over the floating rate specified in the instrument, or other variables that are not reset to market rates. Such premiums or discounts are amortised over the whole expected life of the instrument. The present value calculation includes all fees paid or received between parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate. For assets that are purchased or originated credit impaired ("POCI") at initial recognition, the effective interest rate is adjusted for credit risk, i.e. it is calculated based on the expected cash flows on initial recognition instead of contractual payments.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Financial instruments – initial recognition. Financial instruments at FVTPL are initially recorded at fair value. All other financial instruments are initially recorded at fair value adjusted for transaction costs. Fair value at initial recognition is best evidenced by the transaction price. A gain or loss on initial recognition is only recorded if there is a difference between fair value and transaction price which can be evidenced by other observable current market transactions in the same instrument or by a valuation technique whose inputs include only data from observable markets. After the initial recognition, an ECL allowance is recognised for financial assets measured at AC, resulting in an immediate accounting loss.

Financial assets – classification and subsequent measurement – measurement categories. The Company classifies financial assets in the AC measurement category.

Financial assets – classification and subsequent measurement – business model. The business model reflects how the Company manages the assets in order to generate cash flows – whether the Company's objective is: (i) solely to collect the contractual cash flows from the assets ("hold to collect contractual cash flows",) or (ii) to collect both the contractual cash flows and the cash flows arising from the sale of assets ("hold to collect contractual cash flows and sell") or, if neither of (i) and (ii) is applicable, the financial assets are classified as part of "other" business model and measured at FVTPL.

Business model is determined for a group of assets (on a portfolio level) based on all relevant evidence about the activities that the Company undertakes to achieve the objective set out for the portfolio available at the date of the assessment. Factors considered by the Company in determining the business model include the purpose and composition of a portfolio, past experience on how the cash flows for the respective assets were collected, how risks are assessed and managed, how the assets' performance is assessed and how managers are compensated.

Financial assets – classification and subsequent measurement – cash flow characteristics. Where the business model is to hold assets to collect contractual cash flows or to hold contractual cash flows and sell, the Company assesses whether the cash flows represent solely payments of principal and interest ("SPPI").

Where the contractual terms introduce exposure to risk or volatility that is inconsistent with a basic lending arrangement, the financial asset is classified and measured at FVTPL. The SPPI assessment is performed on initial recognition of an asset and it is not subsequently reassessed.

Financial assets – reclassification. Financial instruments are reclassified only when the business model for managing the portfolio as a whole changes. The reclassification has a prospective effect and takes place from the beginning of the first reporting period that follows after the change in the business model. The Company did not change its business model during the current and comparative period and did not make any reclassifications.

Financial assets impairment – credit loss allowance for ECL. The Company measures ECL and recognises net impairment losses on financial assets at each reporting date. The measurement of ECL reflects: (i) an unbiased and probability weighted amount that is determined by evaluating a range of possible outcomes, (ii) time value of money and (iii) all reasonable and supportable information that is available without undue cost and effort at the end of each reporting period about past events, current conditions and forecasts of future conditions.

The Company applies simplified approach for impairment of trade receivable. Note 21 provides information about inputs, assumptions and estimation techniques used in measuring ECL, including an explanation of how the Company incorporates forward-looking information in the ECL models.

Financial assets – write-off. Financial assets are written-off, in whole or in part, when the Company exhausted all practical recovery efforts and has concluded that there is no reasonable expectation of recovery. The write-off represents a derecognition event. Indicators that there is no reasonable expectation of recovery include, amongst others, the failure of a debtor to engage in a repayment plan with the Company, and a failure to make contractual payments for a period of greater than 360 days past due. The Company may write-off financial assets that are still subject to enforcement activity when the Company seeks to recover amounts that are contractually due, however, there is no reasonable expectation of recovery.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Financial assets – derecognition. The Company derecognises financial assets when (a) the assets are redeemed or the rights to cash flows from the assets otherwise expire or (b) the Company has transferred the rights to the cash flows from the financial assets or entered into a qualifying pass-through arrangement whilst (i) also transferring substantially all the risks and rewards of ownership of the assets or (ii) neither transferring nor retaining substantially all the risks and rewards of ownership but not retaining control.

Control is retained if the counterparty does not have the practical ability to sell the asset in its entirety to an unrelated third party without needing to impose additional restrictions on the sale.

Financial liabilities – measurement categories. Financial liabilities are classified as subsequently measured at AC.

Financial liabilities – derecognition. Financial liabilities are derecognised when they are extinguished (i.e. when the obligation specified in the contract is discharged, cancelled or expires).

Modifications of liabilities that do not result in extinguishment are accounted for as a change in estimate using a cumulative catch up method, with any gain or loss recognised in profit or loss, unless the economic substance of the difference in carrying values is attributed to a capital transaction with owners.

Offsetting financial instruments. Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously. Such a right of set off (a) must not be contingent on a future event and (b) must be legally enforceable in all of the following circumstances: (i) in the normal course of business, (ii) in the event of default and (iii) in the event of insolvency or bankruptcy.

Cash and cash equivalents. Cash and cash equivalents include cash in hand, deposits held at call with banks, and other short-term highly liquid investments with original maturities of three months or less. Cash and cash equivalents are carried at AC because: (i) they are held for collection of contractual cash flows and those cash flows represent SPPI, and (ii) they are not designated at FVTPL. Restricted balances are excluded from cash and cash equivalents for the purposes of the statement of cash flows.

The loss allowance for the cash and cash equivalents is determined applying the expected credit losses model (see further policy in this respect in the section "Financial assets impairment – credit loss allowance for ECL").

Trade and other receivables. Trade and other receivables are recognised initially at fair value and are subsequently carried at AC using the effective interest method less the loss allowance determined applying the expected credit losses model (see further policy in this respect in the section "Financial assets impairment – credit loss allowance for ECL").

Trade and other payables. Trade payables are accrued when the counterparty performs its obligations under the contract and are recognised initially at fair value and subsequently carried at AC using the effective interest method.

Contract liabilities. Contract liabilities present obligation to deliver goods to customer and are recognised on the date when cash is received from the counterparty.

Borrowings. Borrowings are recognised initially at fair value, net of transaction costs incurred, and are subsequently carried at AC using the effective interest method.

Lease liabilities. Liabilities arising from a lease are initially measured on a present value basis. Lease liabilities include the net present value of the following lease payments:

- fixed payments (including in-substance fixed payments), less any lease incentives receivable.

Termination options are included in a number of property and equipment leases across the Company. These terms are used to maximise operational flexibility in terms of managing the assets used in the Company's operations. The majority of termination options held are exercisable both by the Company and by the respective lessor.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

The lease payments are discounted using the interest rate implicit in the lease. If that rate cannot be readily determined, which is generally the case for leases of the Company, the Company's incremental borrowing rate is used, being the rate that the Company would have to pay to borrow the funds necessary to obtain an asset of similar value to the right-of-use asset in a similar economic environment with similar terms, collateral and conditions.

To determine the incremental borrowing rate, the Company:

- where possible, uses recent third-party financing received by the Company as a starting point, adjusted to reflect changes in financing conditions since third party financing was received,
- uses a build-up approach that starts with a risk-free interest rate adjusted for credit risk, and
- makes adjustments specific to the lease, e.g. term, country, currency and collateral.

Lease payments are allocated between principal and finance costs. The finance costs are charged to profit or loss over the lease period so as to produce a constant periodic rate of interest on the remaining balance of the liability for each period.

Payments associated with short-term leases of equipment and vehicles and all leases of low-value assets are recognised on a straight-line basis as an expense in profit or loss. Short-term leases are leases with a lease term of 12 months or less. Low-value assets comprise small office spaces with the value of GEL 5 thousand or less.

Income taxes. Income taxes have been provided for in the financial statements in accordance with legislation enacted or substantively enacted by the end of the reporting period. On 13 May 2016 the Government of Georgia enacted the changes in the Tax Code of Georgia whereby companies (other than banks, credit unions, insurance companies, microfinance organizations and pawn shops) do not have to pay income tax on their profit earned since 1 January 2017, until that profit is distributed or deemed distributed in a form of dividend.

The income tax at 15% is payable on gross up value (i.e. net dividends shall be grossed up by withholding tax 5%, if applicable, and divided by 0.85) at the moment of the dividend payment to individuals or to non-resident legal entities. Dividends paid to resident legal entities from the profits earned since 1 January 2017 are tax exempted.

Dividends on earnings accumulated during the period from 1 January 2008 to 1 January 2017 is subject to income tax on grossed up value, reduced by respective tax credit calculated as a share of corporate income tax declared and paid on taxable profits vs total net profits for the same period multiplied to the dividend to be distributed. However, tax credit amount should not exceed the actual income tax imposed on dividend distribution.

Income tax arising from distribution of dividends is accounted for as an income tax expense in the period in which dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid.

In addition to the distribution of dividends, the tax is still payable on expenses or other payments incurred not related to economic activities, free delivery of assets or services and representation costs that exceed the maximum amount determined by the Tax Code of Georgia. All advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime and other certain transactions with such entities as well as loans granted to individuals or non-residents are immediately taxable. Such taxes along with other taxes, net of tax credits claimed on assets or services received in exchange for the advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime or recovery of loans granted to individuals or non-residents, are recorded under Taxes other than on income within operating expenses.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Uncertain tax positions. The Company's uncertain tax positions are reassessed by management at the end of each reporting period. Liabilities are recorded for income tax positions that are determined by management as more likely than not to result in additional taxes being levied if the positions were to be challenged by the tax authorities. The assessment is based on the interpretation of tax laws that have been enacted or substantively enacted by the end of the reporting period, and any known court or other rulings on such issues. Liabilities for penalties, interest and taxes other than on income are recognised based on management's best estimate of the expenditure required to settle the obligations at the end of the reporting period. Adjustments for uncertain income tax positions, other than interest and fines, are recorded within the income tax charge. Adjustments for uncertain income tax positions in respect of interest and fines are recorded within finance costs and other gains/(losses), net, respectively.

Value added tax. Output value added tax related to sales is payable to tax authorities on the earlier of (a) collection of receivables from customers or (b) delivery of goods or services to customers. Input VAT is generally recoverable against output VAT upon receipt of the VAT invoice. The tax authorities permit the settlement of VAT on a net basis. VAT related to sales and purchases is recognised in the statement of financial position on a gross basis and disclosed separately as an asset and a liability. Where provision has been made for ECL of receivables, the impairment loss is recorded for the gross amount of the debtor, including VAT.

Inventories. Inventories are recorded at the lower of cost and net realisable value. The cost of inventory is determined on the weighted average basis. The cost of finished goods and work in progress comprises raw material, direct labour, other direct costs and related production overheads (based on the normal operating capacity) but excludes borrowing costs. Net realisable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated cost of completion and selling expenses. Low value inventories related to point of sale materials with the average price of GEL 15 are directly expensed at the point of purchase.

Prepayments. Prepayments are carried at cost less provision for impairment. A prepayment is classified as non-current when the goods or services relating to the prepayment are expected to be obtained after one year, or when the prepayment relates to an asset which will itself be classified as non-current upon initial recognition. Prepayments to acquire assets are transferred to the carrying amount of the asset once the Company has obtained control of the asset and it is probable that future economic benefits associated with the asset will flow to the Company. Other prepayments are written off to profit or loss when the services relating to the prepayments are received. If there is an indication that the assets, goods or services relating to a prepayment will not be received, the carrying value of the prepayment is written down accordingly and a corresponding impairment loss is recognised in profit or loss for the year.

Subscribed share capital. The amount of subscribed share capital is defined by the Company's Charter. The changes in the Company's Charter (including changes in subscribed capital, ownership, etc.) shall be made only based on the decision of the Company's shareholders.

Share premium. Share premium represents the excess of contributions received over the nominal value of shares issued.

Provisions for liabilities and charges. Provisions for liabilities and charges are non-financial liabilities of uncertain timing or amount. They are accrued when the Company has a present legal or constructive obligation as a result of past events, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, and a reliable estimate of the amount of the obligation can be made. Provisions are measured at the present value of the expenditures expected to be required to settle the obligation using a pre-tax rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the obligation. The increase in the provision due to the passage of time is recognised as an interest expense within finance costs.

Levies and charges, such as taxes other than income tax or regulatory fees based on information related to a period before the obligation to pay arises, are recognised as liabilities when the obligating event that gives rise to pay a levy occurs, as identified by the legislation that triggers the obligation to pay the levy. If a levy is paid before the obligating event, it is recognised as a prepayment.

Revenue recognition. Revenue is income arising in the course of the Company's ordinary activities. Revenue is recognised in the amount of transaction price. Transaction price is the amount of consideration to which the Company expects to be entitled in exchange for transferring control over promised goods or services to a customer, excluding the amounts collected on behalf of third parties. Revenue is recognised net of discounts, returns and value added and excise taxes.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Sales of goods. Sales are recognised when control of the goods has transferred, being when the goods are delivered to the customer, the customer has full discretion over the goods, and there is no unfulfilled obligation that could affect the customer's acceptance of the goods. Delivery occurs when the goods have been shipped to the specific location, the risks of obsolescence and loss have been transferred to the customer, and either the customer has accepted the goods in accordance with the contract, the acceptance provisions have lapsed, or the Company has objective evidence that all criteria for acceptance have been

Revenue from the sales with discounts is recognised based on the price specified in the contract, net of the estimated volume discounts. Accumulated experience is used to estimate and provide for the discounts, using the expected value method, and revenue is only recognised to the extent that it is highly probable that a significant reversal will not occur. A refund liability (included in trade and other payables) is recognised for expected volume discounts payable to customers in relation to sales made until the end of the reporting period.

No element of financing is deemed present as the sales are made with a credit term of 20 days, which is consistent with market practice. A receivable is recognised when the goods are delivered as this is the point in time that the consideration is unconditional because only the passage of time is required before the payment is due.

Employee benefits. Wages, salaries, contributions to the Georgian state pension fund, paid annual leave and sick leave, bonuses, and non-monetary benefits (such as health services and kindergarten services) are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of the Company. The Company has no legal or constructive obligation to make pension or similar benefit payments beyond the payments to the statutory defined contribution scheme.

Correction of errors. The Company corrects prior period material omissions and errors retrospectively in the financial statements upon their discovery by restating the comparative amounts for the prior period presented in which the omission and error occurred and if the error occurred before the earliest prior period, then restating the opening balances of those respective assets, liabilities and equity for the earliest prior period.

In preparation of these financial statements, the management has identified the following errors related to prior financial periods:

- Right-of-use assets and lease liabilities were understated by GEL 620 thousand and GEL 533 thousand respectively as at 31 December 2021, due to omission of lease agreement on head office building signed in 2021. Consequently, depreciation of right-of-use assets in the amount of GEL 311 thousand was excluded from general and administrative expenses, while rent expense had been overstated by GEL 263 thousand. Interest expense has been understated by GEL 30 thousand and foreign exchange gain in the amount of GEL 83 thousand has been understated as well. Remaining immaterial corrections related to errors related to leasing of vehicles when calculating right of use asset balances and related lease liabilities.
- The Company recognised the same amount of trade and other receivables and trade and other payables for returnable containers with the same counterparty. The Company decided to correct the balances as the ownership of containers is not transferred to the Company and accordingly decreased Trade and other receivables and Trade and other payables with the amount of GEL 550 thousand as at 31 December 2021 (1 January 2020: GEL 410 thousand).
- The Company incorrectly calculated ECL amount of GEL 279 thousand and accordingly understated trade and other receivable balances as at 31 December 2021 (2020: zero).
- Trade and other receivables as at 1 January 2020 included prepayments for marketing services which have been received by the Company in the 2020, accordingly client has written off prepayment of GEL 350 thousand as a distribution expenses.
- Revenue from contracts with customers, cost of sales and other income were overstated by GEL 882 thousand, GEL 994 thousand and GEL 90 thousand respectively as a result of inappropriate recognition of agent vs principal transaction with one of the export customers.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

- The Professional service fee in the amount of GEL 120 thousand incurred for audit and other professional services provided for 2021 year by Auditor/Audit Firm as defined in the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing had been omitted from prior year financial statements.

- For the presentation purposes, the Company has corrected transactions and balances with related parties as of 31 December 2021.

In thousands of Georgian Lari	**Relationship**	**As originally presented**	**Correction**	**As corrected**
Trade and other receivables	Entities under common control	14	132	146
Trade and other payables	Ultimate owner	-	(325)	(325)
Trade and other payables	Other related parties	(389)	340	(49)
Sales of goods	Entities under common control	-	731	731
Purchases of raw materials and consumables	Ultimate owner	(3,452)	(1,062)	(4,514)
Purchases of raw materials and consumables	Other significant shareholders	-	(2,725)	(2,725)
Purchases of raw materials and consumables	Entities under common control	-	(48)	(48)
Purchases of raw materials and consumables	Other related parties	(2,701)	1,725	(976)
Interest expense	Immediate parent company	-	(2,868)	(2,868)
Employee benefits expense	Key management personnel	2,703	976	3,679

Changes in presentation and reclassification. The management has retrospectively changed classification of the following account balances and transaction amounts. The Company believes that the change provides reliable and more relevant information. In accordance with IAS 8, the change has been made retrospectively and comparatives have been restated accordingly.

- Prepayments for property, plant and equipment in the amount of GEL 483 thousand as at 31 December 2021 (1 January 2021: 290 thousand) had been reclassified from current assets (trade and other receivables) to non-current assets and presented on the face of the statement of financial position as separate line item "prepayments for property, plant and equipment".

- Contract liabilities in the amount of GEL 225 thousand as at 31 December 2021 (1 January 2021: GEL 1,129 thousand) had been reclassified from trade and other payables to separate line item "contract liabilities" on the statement of financial position.

- Expenditures related to distribution have been reclassified from general and administrative expense to distribution costs in the amount of GEL 1,114 thousand.

- Foreign exchange gains less losses, other than on borrowings in the amount of GEL 643 thousand have been reclassified from Finance Cots to Other gains/(losses),net as representing effect of translation of operational payables and receivables denominated in a foreign currency.

- Bank and other commissions in the amount of GEL 261 thousand have been reclassified from Finance Costs to General and Administrative Expenses.

The following items of the prior period statement of financial position, statement of profit or loss and other comprehensive income and statement of cash flows were restated:

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Statement of Financial Position as at 31 December 2021:

In thousands of Georgian Lari	As originally presented	Correction	As corrected
Right-of-use assets	858	647	1,505
Prepayments for property, plant and equipment	-	483	483
Total non-current assets	*858*	*1,130*	*1,988*
Trade and other receivables	18,156	(740)	17,416
Cash and cash equivalents	22,052	33	22,085
Tax assets, net	33	(183)	(150)
Total current assets	*40,240*	*(889)*	*39,351*
Lease liabilities	503	51	554
Total non-current liabilities	*503*	*51*	*554*
Lease liabilities	365	405	770
Trade and other payables	25,553	(758)	24,795
Contract liabilities	-	225	225
Total current liabilities	*25,918*	*(128)*	*25,790*
Retained earnings	10,911	468	11,379

Statement of Financial Position as at 1 January 2021:

In thousands of Georgian Lari	As originally presented	Correction	As corrected
Prepayments for property, plant and equipment	-	290	290
Total non-current assets	-	*290*	*290*
Trade and other receivables	13,172	(1,094)	12,078
Total current assets	*13,172*	*(1,094)*	*12,078*
Trade and other payables	15,247	(1,412)	13,835
Contract liabilities	-	1,128	1,128
Total current liabilities	*15,247*	*(284)*	*14,963*
Retained earnings	(22,157)	(524)	(22,681)

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income for the year ended 31 December 2021:

In thousands of Georgian Lari	As originally presented	Correction	As corrected
Revenue from contracts with customers	168,026	(801)	167,225
Cost of sales	(99,768)	994	(98,774)
Gross profit	68,258	193	68,451
Other income	1,039	(90)	949
Distribution costs	(21,671)	(989)	(22,660)
General and administrative expenses	(14,489)	590	(13,899)
Net charge for expected credit losses on financial and contract assets	(279)	279	-
Other gains/(losses), net	(705)	129	(576)
Operating profit	32,153	112	32,265
Finance income	4,081	643	4,724
Finance costs	(3,166)	237	(2,929)
Profit before income tax	33,068	992	34,060

Statement of Cash Flow for the year ended 31 December 2021:

In thousands of Georgian Lari	As originally presented	Correction	As corrected
Profit before income tax	33,068	992	34,060
Depreciation and impairment of property, plant and equipment	12,977	(195)	12,782
Depreciation of right-of-use assets	-	575	575
Net impairment losses on financial assets	279	(279)	-
Finance costs	3,166	(237)	2,929
Foreign exchange translation differences	(3,394)	(168)	(3,562)
Operating cash flows before working capital changes	45,409	690	46,099
Increase in trade and other receivables	(5,343)	(142)	(5,485)
Increase in inventories	(1,020)	-	(1,020)
Decrease in contract liabilities	-	(903)	(903)
Increase in trade and other payables	12,037	549	12,586
Increase in tax asset	(28)	28	-
Changes in working capital	5,646	(468)	5,178
Interest paid	(3,444)	200	(3,244)
Net cash from operating activities	*48,298*	*422*	*48,720*
Purchases of property, plant and equipment	(13,570)	(193)	(13,763)
Proceeds from disposal of intangible assets	134	(134)	-
Net cash from investing activities	*(13,398)*	*(327)*	*(13,725)*
Repayment of lease liabilities – principal	(426)	(152)	(578)
Net cash from financing activities	*(21,157)*	*(152)*	*(21,309)*
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents	(2,279)	90	(2,189)

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Changes in the statement of cash flows derive from above mentioned corrections of errors and changes in presentation, rather than separately undisclosed transactions.

The third statement of financial position as of 1 January 2021 is presented in these financial statements as a result of the above-described correction of errors and changes in presentation.

Amendment of the financial statements after issue. Any changes to these financial statements after issue require approval of the Company's management who authorised these financial statements for issue.

4 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies

The Company makes estimates and assumptions that affect the amounts recognised in the financial statements and the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year. Estimates and judgements are continually evaluated and are based on management's experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. Management also makes certain judgements, apart from those involving estimations, in the process of applying the accounting policies. Judgements that have the most significant effect on the amounts recognised in the consolidated financial statements and estimates that can cause a significant adjustment to the carrying amount of assets and liabilities within the next financial year include:

Initial recognition of related party transactions. In the normal course of business the Company enters into transactions with its related parties. IFRS 9 requires initial recognition of financial instruments based on their fair values. Judgement is applied in determining if transactions are priced at market or non-market interest rates, where there is no active market for such transactions. The basis for judgement is pricing for similar types of transactions with unrelated parties and effective interest rate analyses. Terms and conditions of related party balances are disclosed in Note 25.

Useful lives of property, plant and equipment. The estimation of the useful lives of items of property, plant and equipment is a matter of judgment based on the experience with similar assets. The future economic benefits embodied in the assets are consumed principally through use. However, other factors, such as technical or commercial obsolescence and wear and tear, often result in the diminution of the economic benefits embodied in the assets. Management assesses the remaining useful lives in accordance with the current technical conditions of the assets and estimated period during which the assets are expected to earn benefits for the Company. The following primary factors are considered: (a) the expected usage of the assets; (b) the expected physical wear and tear, which depends on operational factors and maintenance programme; and (c) the technical or commercial obsolescence arising from changes in market conditions.

Were the estimated useful lives to differ by 10% from management's estimates, the impact on depreciation for the year ended 31 December 2022 would be to increase/decrease by GEL 1,285 thousand (2021: increase/decrease by GEL 1,263 thousand).

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

The following amendments became effective from 1 January 2022:

Proceeds before intended use, Onerous contracts – cost of fulfilling a contract, Reference to the Conceptual Framework – narrow scope amendments to IAS 16, IAS 37 and IFRS 3, and Annual Improvements to IFRSs 2018-2020 – amendments to IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 and IAS 41 (issued on 14 May 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2022).

- The amendment to IAS 16 prohibits an entity from deducting from the cost of an item of PPE any proceeds received from selling items produced while the entity is preparing the asset for its intended use. The proceeds from selling such items, together with the costs of producing them, are now recognised in profit or loss. An entity will use IAS 2 to measure the cost of those items. Cost will not include depreciation of the asset being tested because it is not ready for its intended use. The amendment to IAS 16 also clarifies that an entity is 'testing whether the asset is functioning properly' when it assesses the technical and physical performance of the asset. The financial performance of the asset is not relevant to this assessment. An asset might therefore be capable of operating as intended by management and subject to depreciation before it has achieved the level of operating performance expected by management.
- The amendment to IAS 37 clarifies the meaning of 'costs to fulfil a contract'. The amendment explains that the direct cost of fulfilling a contract comprises the incremental costs of fulfilling that contract; and an allocation of other costs that relate directly to fulfilling. The amendment also clarifies that, before a separate provision for an onerous contract is established, an entity recognises any impairment loss that has occurred on assets used in fulfilling the contract, rather than on assets dedicated to that contract.
- IFRS 3 was amended to refer to the 2018 Conceptual Framework for Financial Reporting, in order to determine what constitutes an asset or a liability in a business combination. Prior to the amendment, IFRS 3 referred to the 2001 Conceptual Framework for Financial Reporting. In addition, a new exception in IFRS 3 was added for liabilities and contingent liabilities. The exception specifies that, for some types of liabilities and contingent liabilities, an entity applying IFRS 3 should instead refer to IAS 37 or IFRIC 21, rather than the 2018 Conceptual Framework. Without this new exception, an entity would have recognised some liabilities in a business combination that it would not recognise under IAS 37. Therefore, immediately after the acquisition, the entity would have had to derecognise such liabilities and recognise a gain that did not depict an economic gain. It was also clarified that the acquirer should not recognise contingent assets, as defined in IAS 37, at the acquisition date.
- The amendment to IFRS 9 addresses which fees should be included in the 10% test for derecognition of financial liabilities. Costs or fees could be paid to either third parties or the lender. Under the amendment, costs or fees paid to third parties will not be included in the 10% test.
- Illustrative Example 13 that accompanies IFRS 16 was amended to remove the illustration of payments from the lessor relating to leasehold improvements. The reason for the amendment is to remove any potential confusion about the treatment of lease incentives.
- IFRS 1 allows an exemption if a subsidiary adopts IFRS at a later date than its parent. The subsidiary can measure its assets and liabilities at the carrying amounts that would be included in its parent's consolidated financial statements, based on the parent's date of transition to IFRS, if no adjustments were made for consolidation procedures and for the effects of the business combination in which the parent acquired the subsidiary. IFRS 1 was amended to allow entities that have taken this IFRS 1 exemption to also measure cumulative translation differences using the amounts reported by the parent, based on the parent's date of transition to IFRS. The amendment to IFRS 1 extends the above exemption to cumulative translation differences, in order to reduce costs for first-time adopters. This amendment will also apply to associates and joint ventures that have taken the same IFRS 1 exemption.
- The requirement for entities to exclude cash flows for taxation when measuring fair value under IAS 41 was removed. This amendment is intended to align with the requirement in the standard to discount cash flows on a post-tax basis.

The application of the amendments had no significant impact on the Company's financial statements.

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

The following amendments became effective from 1 January 2022:

Proceeds before intended use, Onerous contracts – cost of fulfilling a contract, Reference to the Conceptual Framework – narrow scope amendments to IAS 16, IAS 37 and IFRS 3, and Annual Improvements to IFRSs 2018-2020 – amendments to IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 and IAS 41 (issued on 14 May 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2022).

- The amendment to IAS 16 prohibits an entity from deducting from the cost of an item of PPE any proceeds received from selling items produced while the entity is preparing the asset for its intended use. The proceeds from selling such items, together with the costs of producing them, are now recognised in profit or loss. An entity will use IAS 2 to measure the cost of those items. Cost will not include depreciation of the asset being tested because it is not ready for its intended use. The amendment to IAS 16 also clarifies that an entity is 'testing whether the asset is functioning properly' when it assesses the technical and physical performance of the asset. The financial performance of the asset is not relevant to this assessment. An asset might therefore be capable of operating as intended by management and subject to depreciation before it has achieved the level of operating performance expected by management.
- The amendment to IAS 37 clarifies the meaning of 'costs to fulfil a contract'. The amendment explains that the direct cost of fulfilling a contract comprises the incremental costs of fulfilling that contract; and an allocation of other costs that relate directly to fulfilling. The amendment also clarifies that, before a separate provision for an onerous contract is established, an entity recognises any impairment loss that has occurred on assets used in fulfilling the contract, rather than on assets dedicated to that contract.
- IFRS 3 was amended to refer to the 2018 Conceptual Framework for Financial Reporting, in order to determine what constitutes an asset or a liability in a business combination. Prior to the amendment, IFRS 3 referred to the 2001 Conceptual Framework for Financial Reporting. In addition, a new exception in IFRS 3 was added for liabilities and contingent liabilities. The exception specifies that, for some types of liabilities and contingent liabilities, an entity applying IFRS 3 should instead refer to IAS 37 or IFRIC 21, rather than the 2018 Conceptual Framework. Without this new exception, an entity would have recognised some liabilities in a business combination that it would not recognise under IAS 37. Therefore, immediately after the acquisition, the entity would have had to derecognise such liabilities and recognise a gain that did not depict an economic gain. It was also clarified that the acquirer should not recognise contingent assets, as defined in IAS 37, at the acquisition date.
- The amendment to IFRS 9 addresses which fees should be included in the 10% test for derecognition of financial liabilities. Costs or fees could be paid to either third parties or the lender. Under the amendment, costs or fees paid to third parties will not be included in the 10% test.
- Illustrative Example 13 that accompanies IFRS 16 was amended to remove the illustration of payments from the lessor relating to leasehold improvements. The reason for the amendment is to remove any potential confusion about the treatment of lease incentives.
- IFRS 1 allows an exemption if a subsidiary adopts IFRS at a later date than its parent. The subsidiary can measure its assets and liabilities at the carrying amounts that would be included in its parent's consolidated financial statements, based on the parent's date of transition to IFRS, if no adjustments were made for consolidation procedures and for the effects of the business combination in which the parent acquired the subsidiary. IFRS 1 was amended to allow entities that have taken this IFRS 1 exemption to also measure cumulative translation differences using the amounts reported by the parent, based on the parent's date of transition to IFRS. The amendment to IFRS 1 extends the above exemption to cumulative translation differences, in order to reduce costs for first-time adopters. This amendment will also apply to associates and joint ventures that have taken the same IFRS 1 exemption.
- The requirement for entities to exclude cash flows for taxation when measuring fair value under IAS 41 was removed. This amendment is intended to align with the requirement in the standard to discount cash flows on a post-tax basis.

The application of the amendments had no significant impact on the Company's financial statements.

6 New Accounting Pronouncements

Certain new standards and interpretations have been issued that are mandatory for the annual periods beginning on or after 1 January 2023 or later, and which the Company has not early adopted.

Deferred tax related to assets and liabilities arising from a single transaction – Amendments to IAS 12 (issued on 7 May 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendments to IAS 12 specify how to account for deferred tax on transactions such as leases and decommissioning obligations. In specified circumstances, entities are exempt from recognising deferred tax when they recognise assets or liabilities for the first time. Previously, there had been some uncertainty about whether the exemption applied to transactions such as leases and decommissioning obligations – transactions for which both an asset and a liability are recognised. The amendments clarify that the exemption does not apply and that entities are required to recognise deferred tax on such transactions. The amendments require companies to recognise deferred tax on transactions that, on initial recognition, give rise to equal amounts of taxable and deductible temporary differences. The Company does not expect any impact of the amendments on its financial statements.

Classification of liabilities as current or non-current – Amendments to IAS 1 (originally issued on 23 January 2020 and subsequently amended on 15 July 2020 and 31 October 2022, ultimately effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). These amendments clarify that liabilities are classified as either current or non-current, depending on the rights that exist at the end of the reporting period. Liabilities are non-current if the entity has a substantive right, at the end of the reporting period, to defer settlement for at least twelve months. The guidance no longer requires such a right to be unconditional. The October 2022 amendment established that loan covenants to be complied with after the reporting date do not affect the classification of debt as current or non-current at the reporting date. Management's expectations whether they will subsequently exercise the right to defer settlement do not affect classification of liabilities. A liability is classified as current if a condition is breached at or before the reporting date even if a waiver of that condition is obtained from the lender after the end of the reporting period. Conversely, a loan is classified as non-current if a loan covenant is breached only after the reporting date. In addition, the amendments include clarifying the classification requirements for debt a company might settle by converting it into equity. 'Settlement' is defined as the extinguishment of a liability with cash, other resources embodying economic benefits or an entity's own equity instruments. There is an exception for convertible instruments that might be converted into equity, but only for those instruments where the conversion option is classified as an equity instrument as a separate component of a compound financial instrument. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Classification of liabilities as current or non-current, deferral of effective date – Amendments to IAS 1 (issued on 15 July 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to IAS 1 on classification of liabilities as current or non-current was issued in January 2020 with an original effective date 1 January 2022. However, in response to the Covid-19 pandemic, the effective date was deferred by one year to provide companies with more time to implement classification changes resulting from the amended guidance. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 8: Definition of Accounting Estimates (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to IAS 8 clarified how companies should distinguish changes in accounting policies from changes in accounting estimates. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IAS 1 was amended to require companies to disclose their material accounting policy information rather than their significant accounting policies. The amendment provided the definition of material accounting policy information. The amendment also clarified that accounting policy information is expected to be material if, without it, the users of the financial statements would be unable to understand other material information in the financial statements. The amendment provided illustrative examples of accounting policy information that is likely to be considered material to the entity's financial statements. Further, the amendment to IAS 1 clarified that immaterial accounting policy information need not be disclosed. However, if it is disclosed, it should not obscure material accounting policy information. To support this amendment, IFRS Practice Statement 2, 'Making Materiality Judgements' was also amended to provide guidance on how to apply the concept of materiality to accounting policy disclosures. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

6 New Accounting Pronouncements (Continued)

IFRS 17 "Insurance Contracts" (issued on 18 May 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IFRS 17 replaces IFRS 4, which has given companies dispensation to carry on accounting for insurance contracts using existing practices. As a consequence, it was difficult for investors to compare and contrast the financial performance of otherwise similar insurance companies. IFRS 17 is a single principle-based standard to account for all types of insurance contracts, including reinsurance contracts that an insurer holds. The standard requires recognition and measurement of groups of insurance contracts at: (i) a risk-adjusted present value of the future cash flows (the fulfilment cash flows) that incorporates all of the available information about the fulfilment cash flows in a way that is consistent with observable market information; plus (if this value is a liability) or minus (if this value is an asset) (ii) an amount representing the unearned profit in the group of contracts (the contractual service margin). Insurers will be recognising the profit from a group of insurance contracts over the period they provide insurance coverage, and as they are released from risk. If a group of contracts is or becomes loss-making, an entity will be recognising the loss immediately. The Company does not expect the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IFRS 17 and an amendment to IFRS 4 (issued on 25 June 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendments include a number of clarifications intended to ease implementation of IFRS 17, simplify some requirements of the standard and transition. The amendments relate to eight areas of IFRS 17, and they are not intended to change the fundamental principles of the standard. The following amendments to IFRS 17 were made:

- *Effective date:* The effective date of IFRS 17 (incorporating the amendments) has been deferred by two years to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023; and the fixed expiry date of the temporary exemption from applying IFRS 9 in IFRS 4 has also been deferred to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023.
- *Expected recovery of insurance acquisition cash flows:* An entity is required to allocate part of the acquisition costs to related expected contract renewals, and to recognise those costs as an asset until the entity recognises the contract renewals. Entities are required to assess the recoverability of the asset at each reporting date, and to provide specific information about the asset in the notes to the financial statements.
- *Contractual service margin attributable to investment services*: Coverage units should be identified, considering the quantity of benefits and expected period of both insurance coverage and investment services, for contracts under the variable fee approach and for other contracts with an 'investment-return service' under the general model. Costs related to investment activities should be included as cash flows within the boundary of an insurance contract, to the extent that the entity performs such activities to enhance benefits from insurance coverage for the policyholder.
- *Reinsurance contracts held – recovery of losses:* When an entity recognises a loss on initial recognition of an onerous group of underlying insurance contracts, or on addition of onerous underlying contracts to a group, an entity should adjust the contractual service margin of a related group of reinsurance contracts held and recognise a gain on the reinsurance contracts held. The amount of the loss recovered from a reinsurance contract held is determined by multiplying the loss recognised on underlying insurance contracts and the percentage of claims on underlying insurance contracts that the entity expects to recover from the reinsurance contract held. This requirement would apply only when the reinsurance contract held is recognised before or at the same time as the loss is recognised on the underlying insurance contracts.
- *Other amendments:* Other amendments include scope exclusions for some credit card (or similar) contracts, and some loan contracts; presentation of insurance contract assets and liabilities in the statement of financial position in portfolios instead of groups; applicability of the risk mitigation option when mitigating financial risks using reinsurance contracts held and non-derivative financial instruments at fair value through profit or loss; an accounting policy choice to change the estimates made in previous interim financial statements when applying IFRS 17; inclusion of income tax payments and receipts that are specifically chargeable to the policyholder under the terms of an insurance contract in the fulfilment cash flows; and selected transition reliefs and other minor amendments.

6 New Accounting Pronouncements (Continued)

Transition option for insurers applying IFRS 17 – Amendments to IFRS 17 (issued on 9 December 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to the transition requirements in IFRS 17 provides insurers with an option aimed at improving the usefulness of information to investors on initial application of IFRS 17. The amendment relates to insurers' transition to IFRS 17 only and does not affect any other requirements in IFRS 17. The transition requirements in IFRS 17 and IFRS 9 apply at different dates and will result in the following one-time classification differences in the comparative information presented on initial application of IFRS 17: accounting mismatches between insurance contract liabilities measured at current value and any related financial assets measured at amortised cost; and if an entity chooses to restate comparative information for IFRS 9, classification differences between financial assets derecognised in the comparative period (to which IFRS 9 will not apply) and other financial assets (to which IFRS 9 will apply). The amendment will help insurers to avoid these temporary accounting mismatches and, therefore, will improve the usefulness of comparative information for investors. It does this by providing insurers with an option for the presentation of comparative information about financial assets. When initially applying IFRS 17, entities would, for the purpose of presenting comparative information, be permitted to apply a classification overlay to a financial asset for which the entity does not restate IFRS 9 comparative information. The transition option would be available, on an instrument-by-instrument basis; allow an entity to present comparative information as if the classification and measurement requirements of IFRS 9 had been applied to that financial asset, but not require an entity to apply the impairment requirements of IFRS 9; and require an entity that applies the classification overlay to a financial asset to use reasonable and supportable information available at the transition date to determine how the entity expects that financial asset to be classified applying IFRS 9. The Company is currently assessing the impact of IFRS 17 and related amendments on its financial statements.

Amendments to IFRS 16 Leases: Lease Liability in a Sale and Leaseback (issued on 22 September 2022 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). The amendments relate to the sale and leaseback transactions that satisfy the requirements in IFRS 15 to be accounted for as a sale. The amendments require the seller-lessee to subsequently measure liabilities arising from the transaction and in a way that it does not recognise any gain or loss related to the right of use that it retained. This means deferral of such a gain even if the obligation is to make variable payments that do not depend on an index or a rate. The Company does not expect the impact of the amendments on its financial statements.

Unless otherwise described above, the new standards and interpretations are not expected to affect significantly the Company's financial statements.

7 Property, Plant and Equipment

Movements in the carrying amount of property, plant and equipment were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Land and Buildings	Machinery and Equipment	Motor Vehicles	Furni-ture and Fixture	Mercha-ndising equip-ment	Other	CIP*	Total
Cost at 1 January 2021	20,101	113,436	4,438	1,510	78,221	4,033	633	222,372
Accumulated depreciation	(6,576)	(95,502)	(3,265)	(1,185)	(68,199)	(3,699)	-	(178,426)
Carrying amount at 1 January 2021	**13,525**	**17,934**	**1,173**	**325**	**10,022**	**334**	**633**	**43,946**
Additions	175	2,114	322	294	7,045	336	3,284	13,570
Transfers	-	2,187	-	-	-	-	(2,187)	-
Disposals (cost)	-	(87)	(343)	(1)	(3,925)	(48)	-	(4,404)
Disposals (accumulated depreciation)	-	86	304	1	3,925	48	-	4,364
Depreciation charge	(663)	(6,641)	(427)	(131)	(4,489)	(274)	-	(12,625)
Carrying amount at 31 December 2021	**13,037**	**15,593**	**1,029**	**488**	**12,578**	**396**	**1,730**	**44,851**
Cost at 31 December 2021	20,276	117,650	4,417	1,803	81,341	4,321	1,730	231,538
Accumulated depreciation	(7,239)	(102,057)	(3,388)	(1,315)	(68,763)	(3,925)	-	(186,687)
Carrying amount at 31 December 2021	**13,037**	**15,593**	**1,029**	**488**	**12,578**	**396**	**1,730**	**44,851**
Additions	95	1,954	-	334	4,016	309	7,767	14,475
Transfers	160	7,689	-	-	483	-	(8,332)	-
Disposals (cost)	-	-	(32)	-	(556)	(52)	-	(640)
Disposals (accumulated depreciation)	-	-	21	-	556	52	-	629
Depreciation charge	(671)	(6,556)	(408)	(155)	(4,838)	(217)	-	(12,845)
Carrying amount at 31 December 2022	**12,621**	**18,680**	**610**	**667**	**12,239**	**488**	**1,165**	**46,470**
Cost at 31 December 2022	20,531	127,293	4,385	2,137	85,284	4,578	1,165	245,373
Accumulated depreciation	(7,910)	(108,613)	(3,775)	(1,470)	(73,045)	(4,090)	-	(198,903)
Carrying amount at 31 December 2022	**12,621**	**18,680**	**610**	**667**	**12,239**	**488**	**1,165**	**46,470**

CIP - Construction in progress and uninstalled equipment.*

Construction in progress and uninstalled equipment consist mainly of uninstalled equipment for further use in production process. Upon completion, assets are transferred to machinery and equipment.

8 Inventories

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021	1 January 2021
Raw and packaging materials	15,612	5,230	5,579
Spare parts	4,663	4,406	3,820
Finished products – at cost	2,308	2,261	1,512
Work in progress	1,869	1,381	1,060
Goods for resale	694	413	731
Other	877	694	663
Total inventories	**26,023**	**14,385**	**13,365**

The cost of inventories recognised as an expense during the period representing cost of sales amounted to GEL 101,272 thousand (2021: GEL 77,395 thousand).

9 Trade and Other Receivables

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021 (restated)	1 January 2021 (restated)
Trade receivables	17,700	15,344	10,095
Other financial receivables	131	126	83
Total financial assets* within trade and other receivables	***17,831***	***15,470***	***10,178***
Prepayments	3,222	1,829	1,768
Taxes prepaid and recoverable, other than income tax	1,461	-	-
Other receivables	110	117	132
Total trade and other receivables	**22,624**	**17,416**	**12,078**

Trade receivables of GEL 163 thousand (31 December 2021: GEL 208 thousand; 1 January 2020: GEL 24 thousand) net of credit loss allowance are denominated in EUR.

The Company applies the IFRS 9 simplified approach to measuring expected credit losses which uses a lifetime expected loss allowance for all trade receivables.

To measure the expected credit losses, trade receivables have been grouped based on shared credit risk characteristics and the days past due. Individual assessment approach is utilized for ECL measurement. For details on application of simplified approach refer to Note 21.

The expected loss rates are based on the payment profiles of customers over a period of 36 month before each balance sheet date and the corresponding historical credit losses experienced within this period. The historical loss rates are adjusted to reflect current and forward-looking information on macroeconomic factors affecting the ability of the customers to settle the receivables. The Company has identified the GDP and the unemployment rate of the countries in which it sells its goods and services to be the most relevant factors, and accordingly adjusts the historical loss rates based on expected changes in these factors.

9 Trade and Other Receivables (Continued)

The credit loss allowance for trade receivables is determined according to provision matrix presented in the table below. The provision matrix is based the number of days that an asset is past due, adjusted for for forward looking information. For details refer to the Note 21.

In % of gross value (in thousands of GEL)	31 December 2022 Loss Rate	Gross carrying amount	Lifetime ECL	Net carrying value
Trade receivables				
- current	0%	15,148	-	15,148
- less than 30 days overdue	0%	2,523	-	2,523
- 30 to 90 days overdue	0%	-	-	-
- 91 to 180 days overdue	0%	-	-	-
- 181 to 360 days overdue	0%	-	-	-
- over 360 days overdue	100%	29	-	29
Total	-	**17,700**	-	**17,700**

In % of gross value (in thousands of GEL)	31 December 2021 Loss Rate	Gross carrying amount	Lifetime ECL	Net carrying value	1 January 2021 Loss rate	Gross carrying amount	Lifetime ECL	Net carrying value
Trade receivables								
- current	0%	14,469	-	14,469	0%	9,847	-	9,847
- less than 30 days overdue	0%	340	-	340	0%	203	-	203
- 30 to 90 days overdue	0%	507	-	507	0%	10	-	10
- 91 to 180 days overdue	0%	-	-	-	0%	35	-	35
- 181 to 360 days overdue	0%	28	-	28	0%	-	-	-
- over 360 days overdue	100%	-	-	-	100%	-	-	-
Total	-	**15,344**	-	**15,344**		**10,095**	-	**10,095**

10 Cash and Cash Equivalents

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021 (restated)	1 January 2021
Bank balances payable on demand	21,616	16,664	10,584
Term deposits with original maturity of less than three months	5,769	5,421	-
Cash on hand	-	-	4
Total cash and cash equivalents	**27,385**	**22,085**	**10,588**

Term deposits have original maturities of less than three months.

10 Cash and Cash Equivalents (Continued)

The table below discloses the credit quality of cash and cash equivalents balances based on credit risk grades at 31 December 2022. Refer to Note 21 for the description of the Company's credit risk grading system.

In thousands of GEL	Bank balances payable on demand	Term deposits	Total
- Excellent	-	-	-
- Good	21,616	5,769	27,385
- Satisfactory	-	-	-
- Special monitoring	-	-	-
Total cash and cash equivalents, excluding cash on hand	**21,616**	**5,769**	**27,385**

The table below discloses the credit quality of cash and cash equivalents balances based on credit risk grades at 31 December 2021. Refer to Note 21 for the description of the Company's credit risk grading system.

In thousands of GEL	Bank balances payable on demand	Term deposits	Total
- Excellent	-	-	-
- Good	16,664	5,421	22,085
- Satisfactory	-	-	-
- Special monitoring	-	-	-
Total cash and cash equivalents, excluding cash on hand	**16,664**	**5,421**	**22,085**

The table below discloses the credit quality of cash and cash equivalents balances based on credit risk grades at 1 January 2021. Refer to Note 21 for the description of the Company's credit risk grading system.

In thousands of GEL	Bank balances payable on demand	Term deposits	Total
- Excellent	-	-	-
- Good	10,584	-	10,584
- Satisfactory	-	-	-
- Special monitoring	-	-	-
Total cash and cash equivalents, excluding cash on hand	**10,584**	**-**	**10,584**

11 Subscribed Share Capital

As at 31 December 2022, 31 December 2021 and 1 January 2021, the nominal registered amount of the Company's issued share capital is GEL 20 thousand.

The total authorised number of ordinary shares is 20 thousand shares (2021: 20 thousand shares) with a par value of GEL 1 per share (2021: GEL 1 per share). All issued ordinary shares are fully paid. Each ordinary share carries one vote. For increase in number of ordinary shares, please refer to Note 26.

Share premium represents the excess of contributions received over the nominal value of shares issued.

The Company did not declare any dividends during 2022 and 2021 years.

12 Borrowings

The Company's borrowings in the total amount of GEL 38,865 thousand (31 December 2021: GEL 59,363 thousand; 1 January 2021: GEL 84,446 thousand) are denominated in USD.

The Company has obtain the loan from the immediate parent company Efes Breweries International B.V. on 1 December 2014, with the last renewal made 31 December 2020. The annual interest is 4% + 3m LIBOR and the borrowing is maturing on 31 December 2023.

13 Reconciliation of Liabilities arising from Financing Activities

The table below sets out an analysis of liabilities from financing activities and the movements in the Company's liabilities from financing activities for each of the periods presented. The items of these liabilities are those that are reported as financing in the consolidated statement of cash flows:

	Year ended 31 December 2022			Year ended 31 December 2021		
In thousands of Georgian Lari	**Borrowings**	**Lease liabilities**	**Total**	**Borrowings**	**Lease liabilities**	**Total**
Liabilities from financing activities at 1 January	**59,363**	**1,324**	**60,687**	**84,446**	**645**	**85,091**
Cash flows						
Repayments of principal	(13,174)	(840)	(14,014)	(20,731)	(578)	(21,309)
Interest payments	(2,690)	(87)	(2,777)	(3,183)	(61)	(3,244)
Non-cash changes						
Interest accrual	*1,845*	*87*	*1,932*	*2,868*	*61*	*2,929*
New leases	-	692	692	-	1,425	1,425
Foreign exchange adjustments	(6,479)	(239)	(6,718)	(4,037)	(168)	(4,205)
Liabilities from financing activities at 31 December	**38,865**	**937**	**39,802**	**59,363**	**1,324**	**60,687**

14 Trade and Other Payables

In thousands of Georgian Lari	**31 December 2022**	**31 December 2021 (restated)**	**1 January 2021 (restated)**
Trade payables	31,291	24,121	13,198
Accrued liabilities and other creditors	208	141	111
Total financial payables within trade and other payables at AC	***31,499***	***24,262***	***13,309***
Accrued employee benefit costs	138	371	391
Taxes payable	-	150	103
Other	14	12	32
Total trade and other payables	**31,651**	**24,795**	**13,835**

15 Revenue from Contracts with Customers

The Company derives revenue from the transfer of goods at a point in time in the following major geographical regions:

In thousands of Georgian Lari	2022	2021 (restated)
Domestic sales	110,739	79,990
Export sales	89,690	87,235
Total revenue from contracts with customers	**200,429**	**167,225**

Revenue recognised in relation to contract liabilities. GEL 991 thousand of revenue was recognised in the current reporting period related to the contract liabilities as at 31 December 2022 (2021: GEL 225 *thousand).*

16 Cost of Sales

Cost of sale by expense nature are presented below:

In thousands of Georgian Lari	2022	2021 (restated)
Raw materials and consumables used	(101,272)	(77,395)
Depreciation and amortisation expenses	(7,256)	(7,150)
Employee benefits expense	(6,893)	(5,190)
Energy and utilities expense	(4,474)	(3,844)
Repair and maintenance services	(1,196)	(779)
Other production overhead expenses*	(6,190)	(4,416)
Total cost of sales	**(127,281)**	**(98,774)**

**Other production overhead includes laboratory analysis costs, insurance costs, production supplementary materials write-offs and other minor expenditures.*

Included in employee benefits expense are statutory pension contributions of GEL 141 thousand (2021: GEL 104 thousand).

17 Distribution Costs

In thousands of Georgian Lari	2022	2021 (restated)
Employee benefits expense	(8,848)	(7,343)
Advertising and marketing services	(6,491)	(5,841)
Depreciation and amortisation expenses	(5,085)	(5,151)
Outsourced business services	(2,245)	(1,442)
Transportation expenses	(1,230)	(1,048)
Repair and maintenance services	(589)	(438)
Depreciation of right-of-use assets	(508)	(264)
Other	(1,194)	(1,133)
Total distribution costs	**(26,190)**	**(22,660)**

Included in employee benefits expense are statutory pension contributions of GEL 237 thousand (2021: GEL 204 thousand).

18 General and Administrative expenses

In thousands of Georgian Lari	2022	2021 (restated)
Employee benefits expense	(6,763)	(5,618)
Management fee expense	(5,207)	(3,602)
Consulting and other professional services	(950)	(657)
Outsourced business services	(887)	(1,013)
Damages and losses	(715)	(539)
Depreciation and amortisation expenses	(609)	(481)
Taxes other than on income	(550)	(558)
Transportation expenses	(502)	(258)
Depreciation of right-of-use assets	(466)	(311)
Bank and other commissions	(276)	(261)
Other	(850)	(601)
Total general and administrative expenses	**(17,775)**	**(13,899)**

Professional service fee includes GEL 162 thousand (2021: GEL 120 thousand) - fees incurred for audit and other professional services provided for 2022 year by Auditor/Audit Firm as defined in the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Included in employee benefits expense are statutory pension contributions of GEL 118 thousand (2021: GEL 88 thousand).

19 Finance Income/Costs, net

In thousands of Georgian Lari	2022	2021 (restated)
Interest income	1,026	687
Foreign exchange gains less losses from borrowings	6,479	4,037
Finance income	**7,505**	**4,724**
Interest expense (Note 13)	(1,932)	(2,929)
Finance costs	**(1,932)**	**(2,929)**
Net finance income	**5,573**	**1,795**

20 Contingencies and Commitments

Legal proceedings. From time to time and in the normal course of business, claims against the Company may be received. On the basis of its own estimates and internal professional advice, management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of claims in excess of provisions that have been made in these consolidated financial statements.

Tax contingencies. The taxation system in Georgia is relatively new and is characterized by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are often unclear, contradictory and subject to varying interpretation by different tax authorities. Taxes are subject to review and investigation by a number of government bodies, which have the authority to impose severe fines, penalties and interest charges. A tax year remains open for review by the tax authorities during the three subsequent calendar years, however, under certain circumstances a tax year may remain open longer. These circumstances may create tax risks in Georgia that are substantially more significant than in many other

20 Contingencies and Commitments (Continued)

countries. Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and effect the financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations.

Georgian transfer pricing (TP) legislation is generally aligned with the international TP principles developed by the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD), although it has specific features. The TP legislation provides for the possibility of additional tax assessment for controlled transactions (transactions between related parties and certain transactions between unrelated parties) if such transactions are not on an arm's-length basis. The management has implemented internal controls to comply with current TP legislation.

Tax liabilities arising from controlled transactions are determined based on their actual transaction prices. It is possible, with the evolution of the interpretation of TP rules, that such prices could be challenged. The impact of any such challenge cannot be reliably estimated; however, it may be significant to the financial position and/or the Company's operations.

Capital expenditure commitments. At 31 December 2022 the Company has contractual capital expenditure commitments in respect of property, plant and equipment totalling GEL 4,259 thousand (2021: GEL 1,815 thousand).

The Company has already allocated the necessary resources in respect of these commitments. The Company believes that future net income and funding will be sufficient to cover these and any similar commitments.

Environmental matters. The enforcement of environmental regulation in Georgia is evolving and the enforcement posture of government authorities is continually being reconsidered. The Company periodically evaluates its obligations under environmental regulations. As obligations are determined, they are recognised immediately. Potential liabilities, which might arise as a result of changes in existing regulations, civil litigation or legislation, cannot be estimated but could be material. In the current enforcement climate under existing legislation, management believes that there are no significant liabilities for environmental damage.

Consideration of climate change. The Company management has taken note of global awareness and concerns about the potential impact of climate change. Currently, this matter has had no significant impact on the financial statements, and the future effects on the Company's activities and business plans are difficult to predict. Management continues to monitor developments in this area and will respond as necessary to ensure the Company's viability and will adopt all government guidelines if and when these are issued in the markets in which the Company operates.

21 Financial Risk Management

The risk management function within the Company is carried out with respect to financial risks, operational risks and legal risks. Financial risk comprises market risk (including currency risk, interest rate risk and other price risks), credit risk and liquidity risk. The primary function of financial risk management is to establish risk limits and to ensure that any exposure to risk stays within these limits. The operational and legal risk management functions are intended to ensure the proper functioning of internal policies and procedures in order to minimise operational and legal risks.

Credit risk. The Company exposes itself to credit risk, which is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to meet an obligation.

Exposure to credit risk arises as a result of the company's sales of products on credit terms and other transactions with counterparties giving rise to financial assets.

The Company's maximum exposure to credit risk is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position.

Credit risk management. Credit risk is the single largest risk for the Company's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk.

21 Financial Risk Management (Continued)

The estimation of credit risk for risk management purposes is complex and involves the use of models, as the risk varies depending on market conditions, expected cash flows and the passage of time. The assessment of credit risk for a portfolio of assets entails further estimations of the likelihood of defaults occurring, the associated loss ratios and default correlations between counterparties.

Limits. The Company structures the levels of credit risk it undertakes by placing limits on the amount of risk accepted in relation to one borrower, or groups of borrowers, and to geographical and industry segments. Limits on the level of credit risk by product and industry sector are approved regularly by management. Such risks are monitored on a revolving basis and are subject to an annual, or more frequent, review.

Credit risk grading system. For measuring credit risk and grading financial instruments by the amount of credit risk, the Company applies an approach based on risk grades estimated by external international rating agencies (Standard & Poor's – "S&P", Fitch, Moody's). Internal and external credit ratings are mapped on an internally defined master scale with a specified range of probabilities of default as disclosed in the table below:

Master scale credit risk grade	Corresponding internal ratings	Corresponding ratings of external international rating agencies (S&P)	Corresponding PD interval
Excellent	[1 – 6]	AAA to BB+	0,01% – 0,5%
Good	[7 – 14]	BB to B+	0,51% – 3%
Satisfactory	[15 – 21]	B, B-	3% – 10%
Special monitoring	[22 – 25]	CCC+ to CC-	10% – 99,9%
Default	[26 – 30]	C, D-I, D-II	100%

Each master scale credit risk grade is assigned a specific degree of creditworthiness:

- *Excellent* – strong credit quality with low expected credit risk;
- *Good* – adequate credit quality with a moderate credit risk;
- *Satisfactory* – moderate credit quality with a satisfactory credit risk;
- *Special monitoring* – facilities that require closer monitoring and remedial management; and
- *Default* – facilities in which a default has occurred.

The rating models are regularly reviewed by the finance team, backtested on actual default data and updated, if necessary. Despite the method used, the Company regularly validates the accuracy of ratings estimates and appraises the predictive power of the models.

External ratings are assigned to counterparties by independent international rating agencies, such as S&P, Moody's and Fitch. These ratings are publicly available.

The Company's maximum exposure to credit risk by class of assets is as follows:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021	1 January 2021
Trade and other receivables (Note 9)			
- Trade receivables, net	17,700	15,344	10,095
- Other financial receivables	131	126	83
Cash and cash equivalents (Note 10)			
- Bank balances payable on demand	27,385	22,085	10,584
Total on-balance sheet exposure at 31 December	**45,216**	**37,555**	**20,762**
Total maximum exposure to credit risk at 31 December	**45,216**	**37,555**	**20,762**

21 Financial Risk Management (Continued)

Expected credit loss (ECL) measurement. *ECL* is a probability-weighted estimate of the present value of future cash shortfalls (i.e., the weighted average of credit losses, with the respective risks of default occurring in a given time period used as weights). An ECL measurement is unbiased and is determined by evaluating a range of possible outcomes. Individual assessment approach is utilized for ECL measurement by the Company.

ECL assessment on an individual basis is performed by weighting the estimates of credit losses for different possible outcomes against the probabilities of each outcome. Individual basis approach is performed for both regional distributors and export sales. Individual assessment is primarily based on the expert judgement of sales and finance teams. Expert judgements are regularly tested in order to decrease the difference between estimates and actual losses.

Forward-looking information incorporated in the ECL models. As with any economic forecast, the projections and likelihoods of occurrence are subject to a high degree of inherent uncertainty, and therefore the actual outcomes may be significantly different to those projected. The Company considers these forecasts to represent its best estimate of the possible outcomes and has analysed the non-linearities and asymmetries within the Company's different portfolios to establish that the chosen scenarios are appropriately representative of the range of possible scenarios.

The Company regularly reviews its methodology and assumptions to reduce any difference between the estimates and the actual loss of credit. Such backtesting is performed at least once a year.

The results of backtesting the ECL measurement methodology are communicated to Company Management and further steps for tuning models and assumptions are defined after discussions between authorised persons.

Market risk. The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) currency, (b) interest rates and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Currency risk. In respect of currency risk, management sets limits on the level of exposure by currency and in total for both overnight and intra-day positions, which are monitored daily.

The table below summarises the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

	At 31 December 2022			At 31 December 2021			At 1 January 2021		
In thousands of Georgian Lari	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position
GEL	27,952	(8,001)	19,951	17,262	(9,315)	7,947	10,780	(7,009)	3,771
EUR	6,861	(12,089)	(5,228)	14,985	(8,344)	6,641	5,006	(3,800)	1,206
US Dollars	10,403	(51,094)	(40,691)	5,308	(67,293)	(61,985)	4,980	(87,574)	(82,594)
Total	**45,216**	**(71,184)**	**(25,968)**	**37,555**	**(84,952)**	**(47,397)**	**20,766**	**(98,383)**	**(77,617)**

The above analysis includes only monetary assets and liabilities. Investments in non-monetary assets are not considered to give rise to any material currency risk.

The following table presents sensitivities of profit or loss to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the respective Company, with all other variables held constant:

21 Financial Risk Management (Continued)

In thousands of Georgian Lari	At 31 December 2022	At 31 December 2021	At 1 January 2022
US Dollar strengthening by 20%	(8,138)	(12,397)	(16,519)
US Dollar weakening by 20%	8,138	12,397	16,519
EUR strengthening by 20%	(1,046)	1,328	241
EUR weakening by 20%	1,046	(1,328)	(241)

Interest rate risk. The Company takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. Interest margins may increase as a result of such changes, but may reduce or create losses in the event that unexpected movements arise. Management monitors on a daily basis and sets limits on the level of mismatch of interest rate repricing that may be undertaken.

The table below summarises the Company's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Company's financial assets and liabilities at carrying amounts, categorised by the earlier of contractual interest repricing or maturity dates:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	More than 1 year	Total
31 December 2022					
Total financial assets	43,382	1,834	-	-	45,216
Total financial liabilities	(17,973)	(13,388)	(39,322)	(501)	(71,184)
Net interest sensitivity gap at 31 December 2022	**25,409**	**(11,554)**	**(39,322)**	**(501)**	**(25,968)**
31 December 2021					
Total financial assets	36,604	951	-	-	37,555
Total financial liabilities	(10,482)	(9,529)	(9,301)	(55,640)	(84,952)
Net interest sensitivity gap at 31 December 2021	**26,122**	**(8,578)**	**(9,301)**	**(55,640)**	**(47,397)**
1 January 2021					
Total financial assets	20,535	231			20,766
Total financial liabilities	(6,193)	(16,991)	(14,084)	(61,115)	(98,383)
Net interest sensitivity gap at 1 January 2021	**14,342**	**(16,760)**	**(14,084)**	**(61,115)**	**(77,617)**

Interest rate risk is the exposure of the Company's financial position to adverse movements in interest rates, which is expressed by an increase in the interest amounts against attracted funds or by a decrease in income received from allocated funds. The Company does not have formal policies and procedures in place for the management of interest rate. The Company does not have floating interest-bearing assets.

Liquidity risk. Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities. The Company is exposed to daily calls on its available cash resources. Liquidity risk is managed by the finance team of the Company. Management monitors monthly rolling forecasts of the Company's cash flows.

The Company seeks to maintain a stable funding base primarily consisting of borrowings, leases, trade and other payables. The Company invests the funds in diversified portfolios of liquid assets, in order to be able to respond quickly and smoothly to unforeseen liquidity requirements. The Company's liquidity portfolio comprises cash and cash equivalents (Note 10). Management estimates that the liquidity portfolio cash, bank deposits can be realised in cash within a day in order to meet unforeseen liquidity requirements.

21 Financial Risk Management (Continued)

The liquidity position is monitored and regular liquidity stress testing under a variety of scenarios covering both normal and more severe market conditions is performed by the finance team.

The table below shows liabilities at 31 December 2022 by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows, including gross lease obligations (before deducting future finance charges). Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the statement of financial position because the statement of financial position amount is based on discounted cash flows.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period.

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2022 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Total
Liabilities					
Borrowings (Note 12)	5,388	-	34,273	-	39,661
Lease liabilities	77	237	174	576	1,064
Trade payables (Note 14)	12,508	10,624	8,367	-	31,499
Total future payments, including future principal and interest payments	**17,973**	**10,861**	**42,814**	**576**	**72,224**

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2021 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Total
Liabilities					
Borrowings (Note 12)	-	620	1,895	61,370	63,885
Lease liabilities	87	435	521	608	1,651
Trade payables (Note 14)	10,531	9,202	4,529	-	24,262
Total future payments, including future principal and interest payments	**10,618**	**10,257**	**6,945**	**61,978**	**89,798**

The maturity analysis of financial liabilities at 1 January 2021 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Total
Liabilities					
Borrowings (Note 12)	-	-	2,939	87,068	90,007
Lease liabilities	-	123	522	-	645
Trade payables (Note 14)	6,036	6,344	929	-	13,309
Total future payments, including future principal and interest payments	**6,036**	**6,467**	**4,390**	**87,068**	**103,961**

22 Management of Capital

The Company's objectives when managing capital are to safeguard the Company's ability to continue as a going concern in order to provide returns for shareholders and benefits for other stakeholders and to maintain an optimal capital structure to reduce the cost of capital. In order to maintain or adjust the capital structure, the Company may adjust the amount of dividends paid to shareholders, return capital to shareholders, issue new shares or sell assets to reduce debt. The amount of capital that the Company managed as of 31 December 2022 was GEL 53,868 thousand (31 December 2021: GEL 16,840 thousand and 1 January 2021: GEL (17,220 thousand)).

23 Fair Value Disclosures

Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level 1 are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level 2 measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level 3 measurements are valuations not based on observable market data (that is, unobservable inputs). Management applies judgement in categorising financial instruments using the fair value hierarchy. If a fair value measurement uses observable inputs that require significant adjustment, that measurement is a Level 3 measurement. The significance of a valuation input is assessed against the fair value measurement in its entirety.

Assets and liabilities not measured at fair value but for which fair value is disclosed

Fair values analysed by level in the fair value hierarchy and the carrying value of assets and liabilities not measured at fair value are as follows:

	31 December 2022				31 December 2021				1 January 2021			
In thousands of Georgian Lari	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carrying value	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carrying value	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carrying value
ASSETS												
- Cash and cash equivalents	-	27,385	-	27,385	-	22,085	-	22,085	4	10,584	-	10,588
- Trade receivables	-	-	17,831	17,831	-	-	15,470	15,470	-	-	10,178	10,178
TOTAL ASSETS	**-**	**27,385**	**17,831**	**45,216**	**-**	**22,085**	**15,470**	**37,555**	**4**	**10,584**	**10,178**	**20,766**
LIABILITIES												
- Borrowings	-	-	38,865	38,865	-	-	59,363	59,363	-	-	84,446	84,446
- Trade payables	-	-	31,291	31,291	-	-	24,121	24,121	-	-	13,198	13,198
- Other accrued liabilities	-	-	836	836	-	-	141	141	-	-	111	111
TOTAL LIABILITIES	**-**	**-**	**70,992**	**70,992**	**-**	**-**	**83,625**	**83,625**	**-**	**-**	**97,755**	**97,755**

The fair values in level 2 and level 3 of the fair value hierarchy were estimated using the discounted cash flows valuation technique. The fair value of floating rate instruments that are not quoted in an active market was estimated to be equal to their carrying amount. The fair value of unquoted fixed interest rate instruments was estimated based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

Financial assets carried at amortised cost. The estimated fair value of fixed interest rate instruments is based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities. Discount rates used depend on the credit risk of the counterparty.

23 Fair Value Disclosures (Continued)

Liabilities carried at amortised cost. The estimated fair value of fixed interest rate instruments with stated maturities were estimated based on expected cash flows discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

24 Presentation of Financial Instruments by Measurement Category

For the purposes of measurement, IFRS 9 "Financial Instruments" classifies financial assets into the following categories: (a) financial assets at FVTPL; (b) debt instruments at FVOCI, (c) equity instruments at FVOCI and (c) financial assets at AC. Financial assets at FVTPL have two sub-categories: (i) assets mandatorily measured at FVTPL, and (ii) assets designated as such upon initial recognition.

As of 31 December 2022, 31 December 2021 and 1 January 2021, all of the Company's financial assets fell in AC measurement category and all of the Company's financial liabilities were carried at AC.

25 Balances and Transactions with Related Parties

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control or if one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence or joint control over the other party in making financial and operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

The outstanding balances with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Relationship	31 December 2022	31 December 2021	1 January 2021
Gross amount of trade and other receivables	Entities under common control	114	146	-
Gross amount of trade and other receivables	Other related parties	-	-	128
Trade and other payables	Ultimate owner	(845)	(325)	-
Trade and other payables	Other significant shareholders	(32)	-	-
Trade and other payables	Entities under common control	-	-	(251)
Trade and other payables	Other related parties	(174)	(49)	-
Borrowings	Immediate parent company	(38,865)	(59,363)	(84,446)

The income and expense items with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Relationship	2022	2021
Sales of goods	Entities under common control	930	731
Purchase of raw materials and consumables	Ultimate owner	(2,860)	-
Purchase of raw materials and consumables	Other significant shareholders	(3,827)	-
Purchase of raw materials and consumables	Entities under common control	(30)	-
Purchase of raw materials and consumables	Other related parties	(1,089)	-
Management fee expense	Ultimate owner	(1,970)	(1,230)
Other services	Entities under common control	(14)	-
Interest expense	Immediate parent company	(1,845)	(2,868)

Other related parties include entities under direct or indirect control or significant influence exercised by the individual shareholders of the immediate parent company.

Key management compensation. Key management includes Directors of the Company. Compensation paid to key management for the services in full time executive management positions is made up of a contractual salaries, bonuses and in-kind of benefits of GEL 4,018 thousand (2021: GEL 3,679 thousand).

26 Events after the Reporting Period

Investmets in Land. On 19 April 2023, the Company has purchased three land plots in village Natakhtari from the Government of Georgia with the total consideration in the amount of GEL 1 million. According to the purchase agreement, the Company has contractual capital expenditure commitments in respect of this land with amount of GEL 2 million to be further invested.

Changes in key management personnel. There are changes in key management positions, namely starting from 1 February 2023 the Company's General Manager became Veli Dincel, replacing Ertan Kurt and the position of Supply Chain Director was taken up by Isik Yazan, replacing Huseyin Tekgumus).

Changes in subscribed capital. On 27 January 2023, in accordance with the Entrepreneurial law, the Company increased its subscribed capital by GEL 80,000 and the total subscribed capital had been defined as GEL 100,000.

Borrowings. On 11 January 2023, the Company repaid outstanding borrowing to Efes Breweries International B.V. in the total amount of USD 2 million.

MANAGEMENT REPORT

General information

JSC Lomisi (the "Company") was incorporated on 16 May 1997 and is domiciled in the Republic of Georgia. The Company is a closed joint stock company and was set up in accordance with the Georgian Regulations.

As of 31 December 2022 and 2021 the Company's immediate parent company was Efes Breweries International N.V. and the Company is ultimately controlled by Anadolu Efes Group.

The Company's principal business activity is production, selling and marketing of beer and carbonated soft drinks (CSD) in Georgia and abroad. The Company's manufacturing facilities are based in village Natakhtari, Georgia.

The Company's registered address is village Natakhtari, Mtskheta Region, Georgia.

The number of employees of the Company as at 31 December 2022 and 2021 was 388 and 333.

The company offers consumers 12 beer brands such as Natakhtari, Natakhtari Extra, Karva, Kasris, Taati, Staropramen, Lowenbrau, including imported brands: Efes, Stella Artois, Leffe, Hoegaarden and Corona. EFES Georgia produces different aromas of Natakhtari Lemonade and mixes of Natakhtari Zigzag.

The Company operates both on domestic market, as well as, exports the products in more than 20 countries The distribution services, both, locally as well as, foreign countries, are performed by the third party - dealer companies.

Corporate governance

JSC Lomisi is decentralized entity, managed by locally assigned group of directors. While day-to-day decisions are made locally, all strategic decisions are reviewed by board of directors located in headquarter - Efes Breweries International N.V., which consists of Company's CEO, CFO and other key management personnel.

Organizational structure of JSC Lomisi is shown below:

The Management strongly believes that aligning the Company's goals to individuals' performance is key to success. Thus, the Company has designed and implemented performance management system, which defines performance targets based on the overall company goals and objectives, which are cascaded down by department and relevant employees.

Market overview

Beer industry in Georgia represents a very competitive market, consisting of 4 domestic production companies, with a capacity to produce more than the actual market demand. Given existing circumstances, competition between market players is becoming fierce with a heavy marketing and trade spending.

Beer is taxed with excise which is variable and represents 0.12 GEL per alcohol degree. Carbonated soft drink market is much more diverse in terms of brands and has substitutes such as cola, energy drinks and juice. Due to this, the company follows market share trend in both lemonade and carbonated soft drinks segment separately.

Based on market conditions, brand positioning strategy and competitor analyses - pricing decision is made by the management. Discounts and trade promotions have significant impact on the company's sales volume and represents important tool for maintaining and strengthening positions on the market.

Main suppliers of raw and packaging materials are imported from abroad, mainly from Turkey, Russia, Ukraine, EU, etc.

Financial and non-financial indicators

With savings in operating expenses and overhead, the Company, improved EBITDA , despite due to fluctuations in exchange rates, profit for the period has increased significantly compared to the prior year. Due to low capital expenditures, better working capital management and better realization, the Company had solid operating cash flow in 2022. Solid operating cash inflow has been used to decrease the outstanding borrowings to de-leverage the company in 2022.

Quality control

One of the main priorities for the Company represents the quality of the product. To maintain high quality standards the Management closely follows quality parameters on the market, as well as, in production facilities. Similarly, the quality control represents one of the main key performance indicators throughout the Company.

The Company is certified with the following ISO certificates covering health, quality and safety issues:

- **ISO 9001** – Quality Management Systems;
- **ISO 22000** – Food Safety Management Systems;
- **ISO 180001** Occupational Health and Safety Assessment Series;
- **ISO 50001** – Energy Management Systems;
- **ISO 17025** – Testing and Calibration Laboratories;

Having all these certificates in place, the Company have implemented processes and management systems to assure appropriate level of quality standards are achieved.

Risk management

General overview

The Company's management periodically reviews and monitors top risks related to the business and the industry as a whole and imposes relevant mitigation plans to minimize the impact. To support this idea, the Company implements Enterprise Risk Management system, according to which all relevant functional risks are identified by each department, evaluated and relevant mitigation plans are embedded to business plans. All risks are periodically reviewed, assessed and evaluated by the top management in a structural manner. Based on the Management's review of actual results, mitigation plans might be updated. All risks with relevant mitigation action plans are reflected in Enterprise Risk Management system with relevant deadlines and responsible people.

Growing competition

As mentioned above local beer producing companies can generate excessive production compared to actual market demand, which in turn leads to increased marketing and promotional spending, as well as erosion of margins.

To mitigate the potential risk coming from growing competition the Company systematically deploys new product development plans, active marketing campaigns and trade activation plans to maintain and strengthen leadership position in the market.

Increased bargaining power of retailers

Changes in consumer behavior and consolidation of modern trade leads to increased power of retailers and decrease the bargaining power of production companies against them.

The Management believes that, building and strengthening relations through the value chain with stakeholders is crucial to mitigate risk. Other than this, tailor-made profitability analyses dedicated to identify and handle inefficiencies and quickly adjusting trade activation and promotion policies to catch up with dynamic environment is crucial process in addressing this risk.

Currency risk

High consistence of imported goods in raw and packaging materials in production process, causes significant deviations in profitability due to foreign exchange rate volatility.

The Company, uses several hedging tools to minimize the impact such as, matching foreign currency money inflow and outflow, by increasing export sales and decreasing exposure of open position in currency. In addition, procurement team is continuously seeking for local suppliers to replace import contribution in cost structure. The Company, has also significantly decreased exposure of foreign currency debt in recent years through gradual repayment of foreign currency loan principle.

Liquidity Risk

The fact that the Company purchases and sales payment process do not match exactly, it introduces potential liquidity risks. To decrease the severity of the risk to an acceptable level the Company uses different working capital management tools. Above all, significant attention is paid to free cash flow management. In addition, the Management has started optimizing credit payment process, giving the Company more room for effective management of the monetary funds.

The Management believes, that having strong cash flow generation and credit management process helps the Company to have the liquidity risk at an acceptable level.

Interest rate risk

Having the floating borrowing rate on borrowings from Parent entity, exposes the Company to interest rate risk. The Management had minimized this risk by diverting significant amount of the annual profits to loan repayment in recent years. The risk if further exacerbated by gradual increase of Libor rate during past years. The Management intends to minimize the risk, by having balanced portfolio of fixed and floating rate debts if the rates will continue to rise.

Commodity price risk

Cost of goods sold is mostly comprised of materials, pricing of which are strongly related to worldwide commodity prices, so any deviation might cause a significant fluctuation of profits. From the beginning of each financial year, procurement department is actively involved in negotiation process with suppliers to fix prices as much as possible for some period to avoid unexpected fluctuations in commodity prices.

Future prospects

The Company aims to strengthen its leadership position in the domestic beer and lemonade markets by continuing to invest to brand portfolio and commercial capabilities. The Company aims to bring out new products, innovative designs and new tastes for Georgian consumers not only in beer category but in other type of categories it is competing.

In 2022 Georgian economy experienced solid growth and rapid recovery after COVID 19. Thanks to strong and holistic portfolio combined with diligent execution, the Company was able to boost its sales and profits in 2022. Management expects positive trend for beer and soft drinks market to be continued therefore investments to increase capacity will continue. Still as production capacity of all breweries in Georgia is still significantly over local market, management expect the competition among all beer producers will continue, therefore management will continue to improve agility and focus on financial stability of the Company.

The Company expects export volumes to increase in 2023 thanks to nonstop efforts to increase brand awareness of "Natakhtari Lemonade". Management actively follows recent developments related to Russian – Ukrainian crisis and thoroughly executing according to strategic plans, number of countries where the Company products have been exported increased to 23 in 2022.

Social responsibility

The Company reacts responsibly to environmental footprint in local community and takes actions to minimize the impact on the environment. By operating a wastewater treatment facility the Company transforms the water used for production to clean water before letting it to open environment. This facility is unique and the only one in Georgian beer industry in terms of technology and compliance to environmental norms.

The Company is actively involved in charity activities, to support orphan and disabled children house "My Home Georgia". Company's plans to continue its charity campaign in future as well.

16 June 2023

Veli Dincel

General Manager

Cagri Kaya

Finance Director